

รายงานการวิจัย

การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

Public Mind Development
in
Rajamangala University of Technology Krungthep's Student

คณะผู้วิจัย

ธัญญภัทร์ เลิศจันทรางกูร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์

โครงการวิจัยทุนสนับสนุนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

งบประมาณเงินรายได้ ปี พ.ศ. 2556

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี งบประมาณ 2556 จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วไลพร เมฆไตรรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รังรองรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชณี เคนสุโพธิ์ นาวาอากาศโทหญิง ดร.คณินิจ อนุโรจน์ ดร.สมนึก ศรีปรีวาทีน ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆ อาจารย์และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่มีส่วนในการช่วยเหลือ แนะนำและให้กำลังใจในการทำวิจัยจนสำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ที่ได้ให้ความรัก ความเมตตา อบรมสั่งสอน และปลูกฝังคุณงามความดี และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัยตลอดมา

คณะผู้วิจัย

ธัญญาภัทร์ เลิศจันทร์ทรงกูร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะก่อนและหลังการทดลอง และเพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ และนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2556 ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 19 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ จำนวน 8 ครั้ง โดยทำการทดลองสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ กลุ่มควบคุมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวัดจิตสาธารณะ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ วัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการใช้ 9 ข้อ ด้านการถือเป็นหน้าที่ 9 ข้อและด้านการเคารพสิทธิ 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 และ 2) กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะมีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ABSTRACT

This experimental research aimed to compare student public mind on pre and post learning activity for public mind development. The samples were simple random sampling from the third year university students, academic year 2014. There were 15 students for the control group and 19 students for the experimental group.

The methods of this study were as follow;

The experimental group was participated for public mind development learning activity 2 times per week for 4 weeks. One time of public mind learning activity long 60 minutes. The control group was used traditional activity in class.

The research tools were used the public mind test assessment and the learning activity. The public mind assessment test were 30 items in 3 aspects; aspect of public mind usage, public mind as a duty, public mind in term of respect other rights.

The data were collected and analyze by Percentage, mean, Standard Deviation. The result found that; The experimental group was higher score of public mind than control group. There are the significance difference between the control and experimental group at 0.01

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	(1)
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(2)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(3)
สารบัญ.....	(4)
สารบัญตาราง.....	(6)
สารบัญภาพประกอบ.....	(7)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายและความสำคัญของจิตสาธารณะ.....	7
องค์ประกอบของจิตสาธารณะ.....	10
ปัจจัยที่ก่อให้เกิดจิตสาธารณะ.....	12
คุณลักษณะของจิตสาธารณะ.....	13
การพัฒนาจิตสาธารณะ.....	15
พฤติกรรมเชิงจิตสาธารณะ.....	20
กระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะ.....	21
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม.....	22
ทฤษฎีของบลูม.....	23
ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม.....	24
ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	42
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
ผลการทดลองและวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	52
สรุปผลการวิจัย.....	54
การอภิปรายผล.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	58
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก.....	64
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	65
ข ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือวิจัย.....	72
ค ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	75
ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
จ กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ.....	84
ประวัติผู้วิจัย.....	150

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 แสดงตัวอย่างแบบวัดจิตสาธารณะ.....	33
3.2 โครงสร้างกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา.....	36
3.3 แสดงกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ.....	41
4.1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ของคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะทั้งภาพรวมและรายด้านของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ.....	43
4.2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ของคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	44
4.3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ของคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะทั้งภาพรวมและรายด้านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ.....	45
4.4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจิตสาธารณะด้านการใช้เป็นรายชื่อของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตสาธารณะ.....	46
4.5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่เป็นรายชื่อของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตสาธารณะ.....	47
4.6 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิเป็นรายชื่อของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตสาธารณะ.....	49

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม (B) ความรู้สึก (F) และความรู้คิด (C).....	19
2. ความสัมพันธ์ในลักษณะ (Interaction).....	20
3. การนำเสนอ โครงการจิตสาธารณะ.....	122
4. กิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ.....	148

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยตั้งแต่ปี 2517 คือ “การพัฒนาคน” ในการดำเนินวิถีชีวิตอย่างมั่นคงบนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง ความพอมีพอกิน การรู้จักความพอประมาณ หลักการทรงงานของพระองค์จะเน้นการ “เข้าใจ เข้าถึง และร่วมพัฒนา” อย่างสอดคล้องกับ “ภูมิสังคม” ที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายของระบบภูมินิเวศ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นการพัฒนาที่มุ่งสู่ “การพึ่งพาตนเอง” ดำเนินการด้วยความรอบคอบ วิเคราะห์ระมัดระวัง “ทำตามลำดับขั้นตอน” มีการทดลองด้วยความเพียรจนมั่นใจ จึงนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์สู่สาธารณะ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้เน้นการพัฒนาคนและสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพ โดยการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาที่รอบรู้ รวมทั้งเสริมสร้างศีลธรรมและมีจิตใจที่สำนึกในคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตในสังคมไทยด้วยความเพียร มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต ควบคู่กับการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในสังคมและสถาบันทางสังคมให้เข้มแข็งและเอื้อต่อการพัฒนาคน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550)

สังคมไทยในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผ่านกระแสโลกาภิวัตน์ และโลกไซเบอร์ ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยร่วมสมัยที่หลากหลาย ในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจในเรื่องเดียวกัน ส่วนความเจริญทางวัตถุได้พัฒนาไปเรื่อยๆ และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่จิตใจของบุคคลกลับไม่ได้เจริญก้าวหน้าตามวัตถุนิยมไปด้วย ประกอบกับระบบทุนนิยมทำให้บุคคลซึมซับความเห็นแก่ตัวไว้ในตัว สังคมจึงมีแต่การแก่งแย่ง เอารอดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน (ธนิดา ทองมีเหลือ. 2550) การให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมลดลง ทำให้ค่านิยมที่ดั่งามเสื่อมถอยและประเพณีดั้งเดิมถูกบิดเบือน การช่วยเหลือเกื้อกูล ความมีน้ำใจไม่ตรีลดน้อยลง คนในสังคมขาดความไว้วางใจ

ขาดความสามัคคี ไม่เคารพสิทธิผู้อื่น และยังคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าส่วนรวม ทั้งนี้ จากการจัดอันดับคะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันทั่วโลกบ่งชี้ถึงความไม่สมดุลของธรรมาภิบาลการปกครองและปัญหาคอร์รัปชันในประเทศ โดยในปี 2552 ประเทศไทยได้รับคะแนนความโปร่งใส ไม่ทุจริต และคนในประเทศยอมรับไม่ได้กับการทุจริตเพียง 3.4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน จัดอยู่ในลำดับที่ 84 จาก 180 ประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 11 ของภูมิภาคเอเชีย ขณะที่ภาคส่วนต่างๆ ได้มีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ แต่การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยังอยู่ในระดับต่ำ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550)

ในขณะเดียวกันความพยายามก่อตัวของจิตสาธารณะ (Public Consciousness) ซึ่งเป็นความรู้สึกของบุคคลในการเป็นสมาชิกร่วมสังคมเดียวกัน เพราะว่าจิตสาธารณะนั้น มีลักษณะและคุณค่าในเชิงจริยธรรม ซึ่งเป้าหมายคือ การเข้าไปร่วมจัดการกับปัญหาที่เป็นประเด็นสาธารณะของกลุ่มหรือสังคม เพื่อนำไปสู่การร่วมกันพัฒนา และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในวิถีชีวิตของสังคมแบบสมัยใหม่นั้นเอง (Durkheim. 1895) ในการรวมกลุ่มกัน ที่รวมความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกันและการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม พร้อมทั้งจะเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความปรารถนาที่จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคมด้วยความเต็มใจ โดยพิจารณาจากความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติ และทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการทำกิจกรรมเพื่อสังคม เข้าร่วมในเรื่องส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ด้านการรับรู้และตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมร่วมกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับจิตใจของคนในสังคม ให้หันมามองถึงประโยชน์ส่วนรวมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งร่วมมือกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ให้ความสงบสุข (หฤทัย อาจปฐ. 2544) ทั้งนี้จิตสาธารณะจะจรรโลง สังคมโลกในอนาคตให้เป็นสังคมที่น่าอยู่มากขึ้น จิตสาธารณะจึงมีคุณค่า มีประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะสังคมปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันสูง ผู้คนต่างมุ่งหวังในการหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง เพิกเฉยต่อส่วนรวม (พรพรรณ พรศพวก. 2550)

ดังนั้น จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นได้อย่างเข้มแข็ง โดยการสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี ตั้งแต่บุคคลในระดับครอบครัว โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน เพราะเด็กสามารถรับรู้ในสิ่งที่ดีงามจากบิดามารดา ผู้ปกครองที่บ้าน รับรู้จากผู้นำชุมชน พระสงฆ์ และสถาบันการศึกษาที่นอกจากจะอบรมสั่งสอนทั้งด้านวิชาการ จำเป็นต้องอบรมคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเสียสละ การให้มากกว่าการรับอย่างเดียวจะทำให้เด็กและเยาวชนพัฒนาจิตใจในการช่วยเหลือผู้อื่น มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เตรียมเข้าสู่การพัฒนาจิตใจตนเองสู่จิตสำนึกสาธารณะต่อไปในอนาคต (บุณิกา จันทรเกตุ. 2555. ออนไลน์).

การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยจึงควรมุ่งเน้นที่การสร้างจิตสำนึกภายใน คือ การพัฒนาจิตใจที่เป็นรากฐานของความเป็นมนุษย์ ไม่ควรเน้นที่การพัฒนาเพื่อความสำเร็จในวิชาชีพที่ปราศจากพื้นฐานทางจริยธรรม การให้การศึกษาแก่นักศึกษาควรหยุดสร้างจิตสำนึกที่นิยมในวัตถุ แต่เน้นการสร้างจิตสำนึกในทางจริยธรรมให้นักเรียนแน่นเข้มแข็งยิ่งขึ้น และถึงแม้ว่าจิตสาธารณะเป็นคุณธรรมของพลเมืองไม่สามารถบังคับให้เกิดแก่นักศึกษาได้ แต่สิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยสามารถทำให้นักศึกษาเกิดจิตสาธารณะ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา มหาวิทยาลัยและสังคมโดยรวม (อ้อมใจ วงษ์มณฑา. 2553)

จากความเป็นมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้สังเกตลักษณะพฤติกรรมของนักศึกษา สัมภาษณ์อาจารย์ และนักศึกษาพบว่า มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งมีลักษณะนิสัยที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การใช้ของส่วนรวมอย่างสิ้นเปลือง เปิดแอร์ เปิดไฟ นั่งเล่นภายในห้องเรียน นำเครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือมาเสียบปลั๊กไฟภายในห้องเรียน ไม่ดูแลรักษาของส่วนรวม เมื่อหมดชั่วโมงเรียนจะเดินออกจากห้องโดยไม่ช่วยกันปิดไฟ ปิดแอร์ ปิดอุปกรณ์เครื่องเสียง เครื่องฉายโปรเจกเตอร์ นำอาหารและน้ำดื่มขึ้นมารับประทานภายในห้องเรียนแล้วไม่เก็บขยะที่ทานแล้วทิ้ง นำปากกาขีดเขียนบนโต๊ะเรียน ใช้รถจักรยานเพื่อสุขภาพที่มหาวิทยาลัยบริการให้แล้วไม่เก็บรถเป็นที่ หรือยึดครองเป็นของตนเองเพื่อใช้ในสาขาวิชา นำหนังสือจากห้องสมุดไปอ่านแล้วไม่นำไปเก็บไว้ที่เดิม ไม่รับอาสาทำงานนั่งเฉยๆ ไม่ออกความคิดเห็น เป็นต้น พฤติกรรมดังกล่าวอาจถือได้ว่านักศึกษาขาดจิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่ผู้วิจัยได้พบเห็นอยู่เสมอ ส่งผลให้อาจารย์ผู้สอนและเพื่อนๆ นักศึกษา มีทัศนคติไม่ดีต่อนักศึกษาเหล่านั้น

จึงมีความสนใจที่จะเลือกศึกษาการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น มีความเป็นตัวของตัวเอง มั่นใจในตนเอง กล้าที่จะทำตัวต่างจากผู้อื่นโดยยึดหลักการที่ถูกต้อง มีโอกาสคิด ตัดสินใจในเหตุการณ์ต่างๆ สร้างทัศนคติและคุณค่าแห่งชีวิต จึงควรได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องจิตสาธารณะอย่างต่อเนื่อง โดยเชื่อว่าจิตสาธารณะนั้นควรปลูกฝังจนติดเป็นนิสัย และเปลี่ยนแปลงแก้ไขพฤติกรรมเพื่อให้นักศึกษาแต่ละคน มีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาอันจะเป็นกำลังของชาติในอนาคตและเป็นแนวทางแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาและเสริมสร้างจิตสาธารณะต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ และนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
2. นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไป ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 463 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไป ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2556 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 34 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ จิตสาธารณะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. จิตสาธารณะ หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่มีจิตสำนึกและตระหนักรู้ถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองและสังคม ในการที่จะเข้าไปช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม ด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน เห็นคุณค่าในการดูแล

รักษา เอาใจใส่สิ่งของต่างๆ ที่เป็นส่วนรวม สามารถสังเกตได้จากความรู้ความเข้าใจ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการใช้ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของนักศึกษาในการใช้ของส่วนรวม การรักษาทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสมบัติ การไม่ทำลายให้เกิดความชำรุดเสียหาย การดูแลรักษาความสะอาด ในมหาวิทยาลัยโดยแสดงออก ดังนี้

1.1.1 ดูแลรักษาทรัพย์สิน เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี

1.1.2 ลักษณะของการใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม

1.2 ด้านการถือเป็นที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ในวิสัยที่ตนสามารถทำได้โดยแสดงออก ดังนี้

1.2.1 ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด

1.2.2 รับอาสาที่จะทำบางสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวม

1.3 ด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองทรัพย์สินส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ทรัพย์สินส่วนรมนั้นโดยแสดงออก ดังนี้

1.3.1 ไม่นำทรัพย์สินส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

1.3.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ทรัพย์สินส่วนรวม

จิตสาธารณะทั้ง 3 ด้านนี้ วัดได้จากแบบวัดจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด ค่อนข้างมาก ปานกลาง น้อย ไม่เคยทำ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบวัดจิตสาธารณะของ เจษฎา หนูรุ่น (2551) มีจำนวนแบบสอบถาม 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาที่เกิดจากการจัดโครงการ การทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา (Cognitive Behavior Modification) ทำการทดลอง จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละประมาณ 60 นาที โดยเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น นักศึกษาร่วมเสนอข้อคิดเห็นต่างๆ และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะต่อตนเองและส่วนรวมมากขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในสังคมปัจจุบัน
2. ผลการศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ใช้เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องในการปลูกฝังนักศึกษาให้มีจิตสาธารณะที่สูงขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญของจิตสาธารณะ
 - 1.2 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ
 - 1.3 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดจิตสาธารณะ
 - 1.4 คุณลักษณะของจิตสาธารณะ
 - 1.5 การพัฒนาจิตสาธารณะ
 - 1.6 พฤติกรรมเชิงจิตสาธารณะ
 - 1.7 กระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะ
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตสาธารณะ
 - 2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม
 - 2.2 ทฤษฎีของบลูม (Bloom)
 - 2.3 ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม
 - 2.4 ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

1.1 ความหมายและความสำคัญของจิตสาธารณะ

ความหมายจิตสาธารณะ

จากการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ พบว่า มีการกำหนดลักษณะของ
คำว่า จิตสาธารณะ ไว้อย่างหลากหลายทั้งคำที่ใช้ในภาษาไทย เช่น จิตสำนึกสาธารณะ สำนึก
สาธารณะ เป็นต้น และคำที่ใช้ในภาษาอังกฤษ เช่น Public Consciousness หรือ Public Mind ซึ่ง
ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้คำว่า จิตสาธารณะ (Public Mind) ซึ่งมีผู้ให้คำจำกัดความไว้
หลากหลาย ดังนี้

พระไพศาล วิสาโล (2544 : 15) ให้ความหมาย จิตสาธารณะ หมายถึง ความใส่ใจและพร้อมจะมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ รวมถึงความเคารพและห่วงใยในสมบัติส่วนรวม ทั้งนี้โดยตระหนักถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นทั้งตนเองและส่วนรวมในจิตสาธารณะดังกล่าว มิใช่ครอบคร้ว ญาติมิตร คนรอบข้าง หรือชุมชนละแวกบ้านตนเองเท่านั้น หากคลุ้มไปถึงคนอื่นๆ อีกมากมายซึ่งห่างไกลออกไป แม้จะไม่รู้จักและไม่เคยเห็นแต่ก็รู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ตนสังกัด

เหงง โตจิราการ (2550 : 34) ให้ความหมายของ จิตสาธารณะ อย่างกว้างน่าจะหมายถึงจุดประกายเพื่อจิตสาธารณะดังนี้คือ

1. อารมณ์ความรู้สึกนึกคิด จิตสำนึกที่เป็นไปเพื่อเป็นประโยชน์เกื้อกูล ส่งเสริมสนับสนุนสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนคนหมู่มาก
2. ให้กำลังใจ ให้ความอบอุ่น ให้แรงบันดาลใจ แก่ผู้คนในการต่อสู้ เพื่อเอาชนะอุปสรรคในชีวิตของตน เพื่อจะได้ดำรงตนอย่างปกติสุขในสังคมชุมชน
3. ในขณะเดียวกันอาจจะหมายรวมถึง บทบาทในการลดทอนอำนาจของกิเลสตัณหาต่างๆ ที่เพิ่มความยึดมั่นถือมั่น ในเรื่อง ตัวกูของกู โลภะ โทสะ โมหะ ของปัจเจกชนให้มากมายยิ่งขึ้นไปด้วยก็ได้ เพราะหากเพลงหรือคีตศิลป์เป็นไปในการทำงานเชิดชู ส่งเสริมเรื่องกิเลสตัณหาต่างๆ มนุษย์ก็จะถูกมอบเมาให้หลงหัวปักหัวปำในกองกิเลสต่างๆ แล้วก่อให้เกิดการเบียดเบียนตัวเองและผู้อื่น ซึ่งก็คือสาธารณชนให้เกิดความเดือดร้อนอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

อมรรัตน์ เจริญชัย (2550 : 36) กล่าวว่า จิตสาธารณะ หมายถึง การประพัตินตัวๆ ไปทำให้ตนเอง ครอบคร้ว และสังคมมีความสุข รวมทั้งการแสดงความรักห่วงใยต่อสังคม ท่านพูดถึงผลกระทบของการปฏิบัติตนของบุคคล ที่มีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เราต้องมีจิตสาธารณะ ถ้าทำสิ่งใดแล้วเกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม ไม่ควรทำการทิ้งขยะลงแม่น้ำ ลำคลองทำให้น้ำเน่าเหม็น ทำให้ปลาตาย คนอยู่ใกล้น้ำต้องลำบาก บ้านเมืองหมดความสวยงาม ถ้าทิ้งเศษอาหารไว้ตามพื้น จะเน่าเหม็นเป็นอาหารของแมลงเป็นที่เพาะแมลงให้มากขึ้น ทำความรำคาญไปทั่วและทำให้เกิดเชื้อโรค ไม่ควรทำคนไทยขาดความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคม การสร้างนิสัยและต้องเริ่มต้นจากในบ้าน เมื่อเห็นสิ่งไม่ถูกต้อง ผู้ใหญ่จะต้องบอกเด็กทันที โดยต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ต้องไม่อายุที่จะทำความดี และช่วยกันชมเชยคนทำความดีมาช่วยสร้างจิตสาธารณะกันให้มากๆ

มนัสสา ชินูปการพงศ์ (2551 : 38) กล่าวว่า จิตสาธารณะ หมายถึง การจุดประกายเพื่อให้คนทำประโยชน์เพื่อสังคม ตลอดจนการให้ความเอื้ออาทรลดความขัดแย้งและการให้ขวัญและกำลังใจต่อกันเพื่อสังคมเป็นสุข

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นด้วยความสมัครใจ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจกระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

ความสำคัญของจิตสาธารณะ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวไว้ใน มาตราที่ 23, 24 และ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้ง ความรู้และคุณธรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้ สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ ทุกวิชา และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2545: 13-15)

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจกร (2543 : 22-29) ได้กล่าวว่า การที่คนมาอยู่ร่วมกันเป็นสังคมย่อมต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบพึ่งพากัน คนในสังคมซึ่งมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกันไป ซึ่งนอกจากจะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร และยังมีผลกระทบต่อชุมชน ทำให้เกิดปัญหาดังนี้

1. ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่ สภาพชุมชนมีสภาพเช่นไรก็ยังคงเช่นนั้น ไม่เกิดการพัฒนา และยิ่งนานไปก็มีแต่เสื่อมทรุดลง
2. อาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง
3. ขาดศูนย์รวมจิตใจ ขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เพราะคนในชุมชนมองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ ขาดคนอาสาการพัฒนา เพราะกลัวเสียทรัพย์ กลัวเสียเวลา หรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่น

ในระดับชาติถ้าบุคคลในชาติ ขาดจิตสาธารณะแล้วจะทำให้เกิด

1. วิกฤตการณ์ภายในประเทศบ่อยครั้ง และแก้ปัญหไม่ได้ เช่น วิกฤตเศรษฐกิจ สังคม ขาดเสถียรภาพทางการเมือง เกิดการชุมนุมขับไล่รัฐบาลหรือผู้นำประเทศ
2. ประเทศชาติอยู่ในสภาพล้าหลัง เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม เมื่อผู้นำประเทศนำมาตรการใดออกมาใช้ ก็จะได้ผลเพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน
3. ประเทศชาติไร้เกียรติ ไร้ศักดิ์ศรี ทำให้ประชาชนในประเทศอื่นมองด้วยสายตาเหยียดหยามดูหมิ่นดูแคลนว่าเป็นประเทศด้อยพัฒนา

ในระดับโลก จะทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบระหว่างประเทศทำให้เกิดปัญหาในระดับต่างๆ ดังนี้

1. เกิดการสะสมอาวุธกันระหว่างประเทศ เพราะขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน กลัวประเทศอื่นจะโจมตี จึงต้องมีอาวุธที่รุนแรง มีอำนาจในการทำลายสูงไว้ในครอบครองเพื่อข่มขู่

ประเทศอื่น และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็มักมีแนวโน้มในการใช้ความรุนแรงของแสนยานุภาพทางการสงครามในการตัดสินปัญหา

2. เกิดการกลั่นแกล้ง แกร่งแย่งหรือครอบงำทางการค้าระหว่างประเทศ พยายามทุกวิถีทาง เพื่อให้เกิดการได้เปรียบทางการค้า ทำให้ประเทศด้อยกว่าขาดโอกาสการพัฒนาประเทศของตน

3. เกิดการรังเกียจเหยียดหยามต่างเชื้อชาติ ต่างเผ่าพันธุ์ของตนเองถูกหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อชาติอื่น

จิตสาธารณะเป็นคุณธรรมหนึ่งของพลเมือง สังคมใดที่ขาดจิตสาธารณะแล้วจะทำให้ขาดพลังในการสร้างสรรค์ เมื่อเกิดจิตสาธารณะจะทำให้เกิดประชาสังคม ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของสังคม จะส่งผลให้การเมือง เศรษฐกิจ ศิลธรรม ในสังคมนั้นดีขึ้น

จากความสำคัญของจิตสาธารณะดังกล่าวสรุปได้ว่า จิตสาธารณะสามารถปลูกฝังส่งเสริม หรือพัฒนาให้เด็กมีจิตสาธารณะ ด้วยวิธีการต่างๆ จะทำให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวมมีการใช้สมบัติของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่า ใช้อย่างทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่น เมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาที่เกิดการเอารัดเอาเปรียบคนอื่น ปัญหาการทำลายสาธารณะสมบัติต่างๆ จะลดลง การเห็นแก่ประโยชน์พวกพ้องก็จะลดน้อยลง และจะนำมาสู่สังคมที่พัฒนาขึ้น

1.2 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ พบว่า มีการกล่าวถึงองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ไว้ดังนี้

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2544 : 26-31) ได้กล่าวถึงจิตสาธารณะของเด็กในลักษณะของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไว้ว่า วันเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 8 ปี เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคมและบุคลิกภาพเป็นวัยที่เรียกว่า ช่วงแห่งพลังการเจริญเติบโตของสมองสำหรับชีวิตแนวความคิดเหล่านี้ เป็นสิ่งที่สืบเนื่องมาจากการมองเด็กในทัศนะของการที่เด็กมีพัฒนาการด้านต่างๆแตกต่างจากเด็กวัยอื่นๆ ในช่วงชีวิตของความเป็นมนุษย์ ดังนั้น หลักการปลูกฝัง เด็กวัยนี้ให้เรียนรู้เกิดความรักสิ่งแวดล้อม ควรคำนึงถึงองค์ประกอบดังนี้

1. หลักการเรียนรู้ การเรียนรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยอาศัยสภาพการณ์ ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับการเรียนรู้จะทำให้มนุษย์ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิต เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

2. กระบวนการปลูกฝังเด็กปฐมวัยให้รักสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ปัจจัย 5 ด้าน คือ การให้ความรู้ การสร้างความเข้าใจ การสร้างกรอบแนวคิด การเสริมสร้างทักษะและการเสริมสร้างเจตคติ จากกระบวนการดังกล่าว จะต้องเริ่มจากการให้ความรู้ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยในลักษณะ

ของรูปธรรมแล้วสร้างความเข้าใจ และความสำคัญของสิ่งแวดล้อมต่อตนเองและมนุษย์ แล้วสร้างกรอบแนวคิดให้เด็กรับรู้ถึงสิ่งแวดล้อมเป็นบริบท และเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ การเสริมสร้างทักษะในการรักษาสิ่งแวดล้อม ต้องเกิดจากการจัดประสบการณ์ต้องให้เด็กได้ปฏิบัติจริง และควบคู่กับการเสริมสร้างเจตคติที่ดี รู้จักการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเห็นคุณค่าประโยชน์สิ่งแวดล้อมต่อตัวเอง ครอบครัว และสังคม เช่น การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ไม่เห็นแก่ตัว เกิดความรู้สึกรักผิชอบชาติ ทำเป็นต้นแบบที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร (2549 : 2-3) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีจิตสาธารณะการศึกษาระยะยาวและใช้องค์ประกอบของจิตสาธารณะเป็น 3 องค์ประกอบคือ

องค์ประกอบที่ 1 คือ การหลีกเลี่ยงการใช้ หรือการกระทำ ที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม กำหนดจากตัวชี้วัด ดังนี้

1. การดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้ของส่วนรวมแล้วเก็บเข้าที่
2. ลักษณะการใช้ของส่วนรวม รู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม

องค์ประกอบที่ 2 คือ การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ กำหนดจากตัวชี้วัด ดังนี้

1. การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม
2. การรับอาสาที่จะทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม

องค์ประกอบที่ 3 คือ การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม กำหนดจากตัวชี้วัด ดังนี้

1. การไม่ยึดครองของส่วนรมนั้นมาเป็นของตนเอง
2. การเปิดโอกาสให้ผู้ได้สามารถใช้ของส่วนรมนั้น

จากองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 3 องค์ประกอบสามารถนำไปใช้ในการวิจัยในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านความตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม บุคคลเกิดการรับรู้ถึงสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ว่าอยู่ในภาวะไม่ปกติ ซึ่งมีผลกระทบต่อนตนเอง ครอบครัว ประเทศชาติ เป็นภาวะที่จำเป็นต้องแก้ปัญหาให้อยู่ในภาวะปกติสุข

2. ด้านการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง รวมถึงการคิด จำแนกสาเหตุ และกระบวนการทำให้เกิดปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองให้อยู่ในสภาวะไม่ปกติ รวมถึงผลกระทบของปัญหาในด้านต่างๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร และร่วมกับการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่นถึงสภาพปัญหา แนวทางป้องกันและแก้ไข

3. ด้านความรัก ความเอื้ออาทร และความสามัคคี การรวมกลุ่มของบุคคลในสังคม มีความหลากหลาย จึงจำเป็นต้องสร้างขึ้นบนรากฐานแห่งความรัก ความเมตตา ความเอื้ออาทรและสามัคคี

4. ด้านการรับรู้ความสามารถของตนในการผลักดันเพื่อแก้ไขปัญหา สังคม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง มั่นใจความสามารถของตนในการที่จะช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กระจือรื้อร้น ต้องการหาวิธี แนวทางและทรัพยากรในการแก้ปัญหา

5. ด้านการลงมือปฏิบัติ หรือร่วมมือในการแก้ไขปัญหา สังคม เศรษฐกิจ การเมือง เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ โดยการริเริ่มของตนเอง หรือเข้าร่วมในกลุ่มต่างๆ เพื่อช่วยเหลือสังคมโดยการให้ทุนทรัพย์ การช่วยในการจัดกิจกรรมต่างๆ ช่วยเสนอความคิด แนวทางแก้ปัญหา หรือกระทำอื่นๆ ที่กระทำให้เกิดการผลักดันให้เกิดการผลักดัน และการเคลื่อนไหวในทางพัฒนาสังคมตามความรู้ความสามารถของตน

6. ด้านการมีเครือข่ายในการทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม ต้องมีการประสานเพื่อดำเนินการตามแนวทางในการช่วยเหลือสังคม โดยการจัดตั้งกลุ่ม ชมรมช่วยเหลือสังคม และร่วมกันกับองค์การของรัฐบาลและเอกชนในการกระทำเพื่อช่วยเหลือสังคม

จากองค์ประกอบของจิตสาธาณณะดังกล่าวมา สรุปได้ว่า องค์ประกอบของจิตสาธาณณะมี 3 ด้าน คือ ความคิด ความรู้สึก และการปฏิบัติ และจิตสำนึกในบุคคลนั้นมี 3 ด้าน คือ จิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง จิตสำนึกเกี่ยวกับผู้อื่น และจิตสำนึกเกี่ยวกับสังคม หรือจิตสาธาณณะ ซึ่งจิตสำนึกที่คนไทยขาดมาก คือ จิตสำนึกสาธาณณะที่ควรปลูกฝังให้มีมากขึ้นและควรปลูกฝังให้ครบ 3 องค์ประกอบ คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านการปฏิบัติ

1.3 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดจิตสาธาณณะ

การมีจิตสาธาณณะนั้น เป็นสิ่งที่เกิดตามวิถีการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล สภาพแวดล้อมต่างๆ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน และสังคม มีผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคล ซึ่งมีผู้กล่าวไว้ ดังนี้

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจกร (2543: 13) สรุปว่า จิตสาธาณณะ หรือจิตสำนึกทางสังคม อยู่ภายใต้อิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ดังนี้

ปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับภาวะทางสัมพันธภาพของมนุษย์ ภาวะทางสังคม เป็นภาวะที่ลึกซึ้งที่มีผลต่อจิตสำนึกด้านต่างๆ ของมนุษย์เป็นภาวะที่ได้อบรมกล่อมเกลา และสะสมอยู่ในส่วนของการรับรู้ที่ละเอียดที่ละน้อย ทำให้เกิดสำนึกที่มีรูปแบบหลากหลาย ภาวะแวดล้อมทางสังคมนี้เริ่มตั้งแต่พ่อแม่ พี่น้อง ญาติ เพื่อน ครู สื่อมวลชน บุคคลทั่วไป ตลอดจนระดับองค์กร วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ กฎหมาย ศาสนา รวมทั้งภาวะแวดล้อมด้านสื่อสารมวลชน และส่วนที่

กำกับสำนึกของบุคคล คือ การได้สัมผัสจากการใช้ชีวิตที่มีพลังต่อการเกิดสำนึก เช่น การไปโรงเรียน ไปทำงาน คูละคร ฟังผู้คนสนทนากัน เป็นต้น

ปัจจัยภายใน สำนึกที่เกิดจากปัจจัยภายใน หมายถึง การคิดวิเคราะห์ของแต่ละบุคคล ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าและความดีงาม ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและการประพฤติปฏิบัติโดยเฉพาะ การปฏิบัติทางจิตใจ เพื่อจัดเกลาตนเองให้เป็นไปทางใดทางหนึ่ง โดยเกิดจากการรับรู้จากการเรียนรู้ การมองเห็น การคิด แล้วนำมาพิจารณาเพื่อตัดสินใจว่าต้องการสร้างสำนึกแบบใด ก็จะมีการฝึกฝน และสร้างสมสำนึกเหล่านั้น

การเกิดจิตสำนึกไม่สามารถสรุปแยกแยะ ได้ว่าเกิดจากปัจจัยภายในหรือภายนอกเพียง อย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะทุกสรรพสิ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน จิตสำนึกที่มาจากภายนอกเป็นการ เข้ามาโดยธรรมชาติ กระทบต่อความรู้สึกรับรู้ของบุคคล แล้วกลายเป็นจิตสำนึกโดยธรรมชาติ และไม่รู้ตัว แต่จิตสำนึกที่เกิดจากปัจจัยภายในเป็นความตั้งใจเลือกสรรบุคคล ระลึกรู้ตนเองเป็นอย่างดี เป็น สำนึกที่สร้างขึ้นเอง ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอกเป็นปฏิสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่องกัน ดังนั้น การพัฒนาจิตสำนึกจึงต้องกระทำควบคู่กันไปทั้งปัจจัยภายในและภายนอก

1.4 คุณลักษณะของจิตสาธารณะ

จากการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ พบว่า มีการกล่าวถึงคุณลักษณะของจิตสาธารณะ ดังนี้

อนุชาติ พวงสำลี และวีรบุรณ วิสารทสกุล (2540 : 42-44) ได้กล่าวถึง การมีจิต สาธารณะซึ่งเรียกอีกคำหนึ่งว่า จิตสาธารณะเพื่อส่วนรวม ว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญและมีความหมายอย่างยิ่งในสังคม ทำให้เกิดประชาสังคม คือเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ซึ่งหมายถึง ชุมชน แห่งสำนึกจิตสาธารณะ ที่สมาชิกของชุมชนต่างเป็นส่วนหนึ่งของระบบโดยรวมที่มีความสัมพันธ์กัน อย่างแนบแน่น ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน คนในชุมชนต้องมองอนาคตร่วมกัน เรียนรู้และทำความเข้าใจ ร่วมกันโดยอาศัยการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เห็นถึงสถานการณ์ แนวโน้มความเปลี่ยนแปลงพร้อม ควบคู่ไปกับการปฏิบัติ

2. ประชาชนสำนึกถึงพลังของตนเองว่าจะสามารถร่วมแก้ไขเปลี่ยนแปลงสังคมได้ คือ การทำให้เกิดกลุ่มที่ให้ความสนใจต่อสาธารณะจำนวนมาก ทำให้เกิดความเข้มแข็งเป็นพลังทางสังคม ไม่รอคอยให้ผู้อื่นแก้ปัญหาให้กับตนเอง ซึ่งการที่บุคคลจะสำนึกถึงพลังของตน ต้องให้ความสำคัญกับ กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของสังคม (Civic Education)

3. ความรัก เอื้ออาทร สามัคคี การรวมกลุ่มของบุคคลในสังคมมีความหลากหลายจึง จำเป็นต้องสร้างขึ้นบนฐานแห่งความรัก ความเมตตา ความเอื้ออาทรและสามัคคี ความแตกต่าง

ระหว่างบุคคลย่อมเกิดขึ้นได้ ซึ่งความแตกต่างนี้เป็นสิ่งดีและไม่จำเป็นต้องนำไปสู่ความแตกแยกเสมอไป ดังนั้น เงื่อนไขแห่งความรักสมานฉันท์จะเป็นส่วนเชื่อมโยงให้เกิดความร่วมมืออย่างมีพลัง

4. การเรียนรู้ที่มีการปฏิบัติร่วมกัน (Interactive Learning Through Action) จิตสาธารณะนั้นเป็นนามธรรมไม่สามารถบังคับให้เกิดได้ ดังนั้นต้องสร้างเงื่อนไข หรือกิจกรรมร่วมกันที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนการพัฒนาให้เกิดความต่อเนื่อง

5. การมีเครือข่ายและการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ สื่อสารและเครือข่ายเป็นส่วนที่ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ จึงเป็นทางซึ่งทำให้เกิดจิตสาธารณะ

ยุทธนา วรณปิติกุล (2542: 181-183) กล่าวถึงบุคคลที่มีจิตสาธารณะว่าต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. การทุ่มเทและอุทิศตน สิทธิของพลเมืองจะต้องสอดคล้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม บุคคลไม่เพียงแต่ปฏิบัติตามสิทธิเท่านั้น แต่ต้องปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่น เพื่อพัฒนาสังคมด้วย เช่น ถ้าต้องการให้ผู้แทนราษฎรมีความรับผิดชอบต่อความต้องการและประโยชน์ของประชาชน ประชาชนก็ต้องให้ความใส่ใจและติดตาม ไม่เพียงทำการหย่อนบัตรเลือกตั้งเท่านั้น ต้องเสียสละเวลาในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับการเมืองระดับท้องถิ่นและในสถาบันต่างๆ

2. เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล จากกระแสปัจเจกชนนิยม ส่งผลให้คนในสังคมมีลักษณะปิดกั้นตนเอง ไม่ไว้วางใจผู้อื่น เลือคบเฉพาะกลุ่มที่มีความเหมือนกันไม่สนใจการเมือง ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจของสังคมเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม เกิดข้อขัดแย้ง การยุติข้อขัดแย้งโดยการฟังเสียงข้างมาก ไม่นำไปสู่ประโยชน์ของส่วนรวม ดังนั้นผู้มีจิตสาธารณะต้องเป็นพลเมืองในฐานะที่เป็นเอกลักษณ์ทางการเมืองสมัยใหม่ มีความอดทน ตระหนักว่าการมีส่วนร่วมไม่ทำให้ได้อย่างที่ต้องการเสมอไป ต้องเคารพและยอมรับความแตกต่างที่หลากหลายและหาวิธีอยู่ร่วมกันกับความขัดแย้งโดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน การจำแนกประเด็นปัญหา การใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การตัดสินใจต้องมีการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันให้มากที่สุด เพื่อหาข้อยุติ สร้างการเข้าร่วมรับรู้ ตัดสินใจและผนึกกำลัง เพื่อให้เกิดการยอมรับจากทุกฝ่าย

3. คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม คนในสังคมต้องคิดถึง การเมืองในฐานะกิจกรรมเพื่อส่วนรวมและเพื่อคุณธรรมมากขึ้น

4. การลงมือกระทำ การวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถทำให้สถานการณ์ดีขึ้นต้องลงมือกระทำ โดยเริ่มจากครอบครัวในการวางพื้นฐานให้การอบรมด้านจริยธรรมของพลเมือง สถาบันการศึกษาไม่เพียงเป็นสถานที่ฝึกทักษะ และให้ความรู้รับช่วงต่อในการสร้างค่านิยมที่เหมาะสมต่อจากครอบครัว รวมทั้งเครือข่ายสังคมที่เกิดขึ้น ระหว่างเพื่อนบ้าน ที่ทำงาน สโมสร สมาคมต่างๆ เชื่อมโยงบุคคลที่สนใจ เรื่องของตนเข้าเป็นกลุ่มที่ใส่ใจผู้อื่น ช่วยดำรงรักษา

ประชาคม สังคม และกฎจริยธรรม รวมทั้งสถาบันที่มีอิทธิพลสูงต่อสังคม คือ สถาบันศาสนาและสื่อมวลชนนับว่ามีบทบาทสำคัญในการร่วมสร้างให้สังคมเข้มแข็ง

วิรัตน์ คำศรีจันทร์ (2544:18) ได้ทำการศึกษาจิตสาธารณะในบริบทประชาสังคมไทย เป็นการวิจัยพัฒนาและสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมในชุมชนเมือง และชุมชนในชนบท พบว่า คุณลักษณะของการมีจิตสาธารณะ ประกอบด้วย

1. ความรัก ความเอื้ออาทร
2. ความเชื่อใจ
3. การเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
4. การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. การมีปฏิสัมพันธ์กันโดยใช้ความสามารถเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

ณรงค์ อ้วนอง (2546 : 15) ได้จำแนกจิตสาธารณะของบุคคลไว้เป็น 3 แบบ คือ

จิตสาธารณะแบบประเพณีนำ หมายถึง จิตสาธารณะที่ยึดถือเอาขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเป็นเครือญาติ ความอาวุโส เป็นเครื่องชี้นำวิถีปฏิบัติ จิตสาธารณะแบบนี้มีอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะในสังคมชนบทของไทย 2) จิตสำนึกแบบหลักการนำเป็นจิตสาธารณะที่ยึดถือหลักปฏิบัติงานให้บรรลุจุดหมายปลายทางโดยละทิ้งความอาวุโสและชนบประเพณีที่เห็นว่าเป็นเครื่องกีดขวางการบรรลุเป้าหมายของชีวิต และ 3) จิตสาธารณะแบบผู้นำเป็นจิตสำนึกแบบพึ่งพิง โดยบุคคลจะต้องประพฤติปฏิบัติตามกลุ่มหรือตามผู้นำของกลุ่ม ด้วยมุ่งหวังจะให้ตนเองได้รับการยอมรับจากกลุ่ม จิตสาธารณะของบุคคลมีพื้นฐานมาจากอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) ซึ่งหมายถึง การมองเห็นคุณค่าในตนเองประกอบกับความเชื่อ (Belief) ค่านิยม (Values) เจตคติ (Attitude) ซึ่งมีความหมายรวมกันว่า คือ ทำที่ หรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ รอบตัว เกิดเป็นปรากฏการณ์ที่บุคคลแสดงออกในลักษณะของอารมณ์ ความรู้สึก (Affective) สติปัญญา (Cognitive) และพฤติกรรม (Behavior) ซึ่งมีทั้งผลดี และผลเสียต่อตนเองและสังคมที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่

จากคุณลักษณะของจิตสาธารณะที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าคุณลักษณะของจิตสาธารณะเป็นลักษณะหนึ่งของการแสดงออกของบุคคลประกอบด้วยความรัก ความเอื้ออาทร ความเชื่อใจ การเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีปฏิสัมพันธ์กันโดยใช้ความสามารถ เครือข่ายและการมีส่วนร่วม โดยพยายามยึดมั่นต่อกฎเกณฑ์และกฎหมายอย่างเคร่งครัด

1.5 การพัฒนาจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะเป็นสิ่งที่เกิดจากการฝึกอบรมตั้งแต่วัยเด็ก และจะพัฒนาไปเรื่อยๆ จนถึงวัยรุ่นและจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จึงต้องเข้าใจธรรมชาติของเด็กและแนะนำส่งเสริมเขาในสิ่งที่ถูกต้อง ควร คอยชี้แนะและปลูกฝังจิตสาธารณะให้แก่เด็ก นอกจากนี้เด็กยังต้องมีระเบียบวินัยความ

รับผิดชอบตามธรรมชาติอันเกิดขึ้นได้เองแล้ว เด็กยังเรียนรู้ด้านวินัยจากวัฒนธรรมโดยอาศัยการสั่งสอนฝึกฝนจากบุคคล สิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นกฎธรรมชาติของการอยู่ร่วมกันในสังคมการมีกิจกรรมและใช้สิ่งของร่วมกันในสังคม การพัฒนาจิตสาธารณะให้แก่เด็กในการใช้สิ่งของร่วมกันดูแลทรัพย์สินสมบัติส่วนรวม และมีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้แก่กันและกัน

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาจิตสาธารณะให้เด็กนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งต้องปลูกฝังหรือเสริมสร้างไว้ตั้งแต่ในวัยเด็ก เพื่อให้เขาได้รับประสบการณ์ที่เพียงพอเป็นพื้นฐานที่สามารถนำไปพัฒนาตนเอง โดยในการปลูกฝังนั้นควรให้เด็กได้มีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะรวมทั้งมีการฝึกฝนและให้เด็กได้ปฏิบัติจริง เพื่อให้เด็กเกิดการกระทำที่เกี่ยวกับการพัฒนาจิตสาธารณะอย่างแท้จริงจนเกิดเป็นลักษณะนิสัย และควรทำให้เหมาะสมกับวัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามวัยและเกิดการพัฒนาตามลำดับในการฝึกอบรมหรือปลูกฝังนั้น ควรมีครูหรือผู้ใหญ่คอยดูแลชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง เด็กจะได้ยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

1.5.1 สถาบันที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาจิตสาธารณะ

บุญทัน ภูบาล (2549 : 19-20) ชี้ถึงแนวทางในการเสริมสร้างจิตสาธารณะของคนในสังคมว่าจะต้องเกิดขึ้นได้จากการคลุกคลีอยู่กับความถูกต้อง การปลูกฝัง อบรม การฝึกปฏิบัติการได้เห็นตัวอย่างที่ชวนให้ประทับใจ ปัจจัยเหล่านี้จะค่อยๆ โน้มนำใจของบุคคลให้เกิดจิตสำนึกที่ถูกต้องและการสร้างจิตสาธารณะให้เกิดขึ้นจำต้องอาศัยสถาบันทางสังคมหลายส่วนเข้ามามีส่วนร่วมกัน เช่น

1) สถาบันการศึกษา การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาเป็นสิ่งที่ปฏิเสธกันไม่ได้ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาในรูปแบบใด จำต้องเริ่มต้นด้วยการศึกษาจนมีการศึกษามากพอแก่สถานะแห่งตน ที่จะสามารถปฏิบัติงานหรือดำเนินชีวิตไปสู่ทิศทางที่ประสงค์ การกำหนดเป้าหมายของการศึกษาให้ถูกต้อง โดยธรรมชาติเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่แท้จริง จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่มีผู้มีอำนาจในการบริหารการศึกษาพึงพิจารณาให้ลึกซึ้ง ให้ถ่องแท้ ให้รอบคอบ ให้ถูกต้องด้วยทัศนคติที่กว้างไกล โดยมีจุดหมายรวบยอดว่า ต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีจิตสำนึกเป็นมนุษย์ที่เต็มที

การจัดการศึกษาควรมุ่งเน้นที่การสร้างจิตสำนึกภายใน คือ การพัฒนาจิตใจที่เป็นรากฐานของความเป็นมนุษย์ไม่ควรเน้นที่การพัฒนา เพื่อความสำเร็จในวิชาชีพที่ปราศจากพื้นฐานทางจริยธรรม เพราะอาจจะเป็นการส่งเสริมให้บุคคลไปประกอบวิชาชีพด้วยจิตสำนึกผิดพลาดแล้วก็ไปสร้างระบบการทำงานที่ผิด มีการเอาเปรียบผู้อื่น กอบโกย ความหลงตัวเอง ความมัวเมาวนเวียนแต่ในวังวนวัตถุที่อาจก่อให้เกิดการประหัตประหารกันในทุกวงการ

การให้การศึกษาแก่เยาวชน ควรหยุดสร้างจิตสำนึกที่นิยมในวัตถุ แต่เน้นการสร้างจิตสำนึกในทางจริยธรรมให้หนักแน่นเข้มแข็งยิ่งขึ้นทุกระดับการศึกษาตั้งแต่อุนบาลศึกษาจนถึงอุดมศึกษา เพื่อให้เป็นจิตที่สามารถช่วยสร้างระบบถูกต้อง เพื่อการดำรงอยู่ของสังคมโดยธรรม

โดยเฉพาะการดำรงเน้นการฝึกอบรมให้รู้จักหน้าที่เพื่อหน้าที่อย่างดีที่สุดฝีมือในทุกหน้าที่ในฐานะ ที่เกิดมาเป็นมนุษย์ด้วยความสำนึกว่าทุกหน้าที่มีคุณค่าและความสำคัญเท่าเทียมกัน

2) สถาบันศาสนา สถาบันทางศาสนาต้องเป็นผู้นำในการสร้างจิตสาธารณะให้เกิดขึ้น ต้องนำประชาชนกลับไปสู่คำสอนของพระพุทธองค์ที่ทรงเน้นให้เห็นแก่ประโยชน์สุขของสังคมเป็นใหญ่ ไม่บริโภคนิยมความจำเป็น หรือเพราะความอยากมี ความสันโดษ พอใจที่จะมีกินมีอยู่ มีใช้เท่าที่จำเป็น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เจือจานแก่ผู้อื่น มีความเมตตาอาทรต่อกัน เห็นแก่ผู้อื่นเสมือนเห็นแก่ตนเองรู้จักหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้อง

สถาบันทางศาสนาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสถาบันที่ได้รับการเคารพบูชาแต่โบราณกาลจวบจนปัจจุบัน เป็นสถาบันที่มีอิทธิพลอย่างสูงต่อจิตใจของประชาชน เพราะต่างได้ยึดถือสถาบันนี้เป็นที่พึ่งทางใจมาอย่างเนิ่นนาน ฉะนั้น สถาบันทางศาสนาจึงอยู่ในฐานะที่จะช่วยสร้างสรรค์และพัฒนาจิตใจของคนในสังคมให้หันเข้ามาอยู่ความถูกต้องตามทำนองคลองธรรม และวิธีการพัฒนาจิตสำนึกให้เกิดขึ้นได้อย่างดีที่สุด ก็คือการสอนด้วยตัวเอง อันหมายถึง การที่ผู้อยู่ในสถาบัน องค์การทางศาสนา พึงต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่คนในสังคมในด้านการช่วยเหลือส่วนรวม

3) สถาบันครอบครัว ความอบอุ่นของสถาบันครอบครัวมีความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะเป็นจุดเริ่มต้นที่ช่วยให้เด็กเกิดจิตสำนึกเห็นความสำคัญของส่วนรวม ความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่กับลูกจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเลี้ยงอบรมลูก เพราะความใกล้ชิดจะเป็นสื่อที่ทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน และกลายเป็นความเห็นใจซึ่งกันและกัน สถาบันครอบครัวจึงเป็นพื้นฐานของสังคม ถ้าครอบครัวมีแต่ความคลอนแคลนสังคมก็พลอยคลอนแคลนไปด้วย และเด็กที่เติบโตจากครอบครัวที่คลอนแคลนจะมีจิตสำนึกที่คลาดเคลื่อน การสอนและการอบรมของสถาบันครอบครัวควรดำเนินการให้สอดคล้องประสานไปในจุดหมายเดียวกันกับการสอนการอบรมของสถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา เพื่อปูพื้นฐาน หรือฝังรากให้เด็กมีจิตสำนึกที่เป็นสัมมาทิฐิเสียตั้งแต่ยังเด็กเพื่อที่เด็กจะได้เป็นกำลังในการสร้างสรรค์สังคมที่มีความร่มเย็นเป็นสุข

4) สื่อมวลชน สื่อมวลชนเป็นสถาบันที่ทรงอิทธิพลอย่างยิ่งในการกระจายความคิด ความรู้สู่การรับรู้ของประชาชน ความร่วมมือจากสื่อมวลชนจะช่วยสร้างความเข้าใจ ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องให้แก่คนในสังคม เนื่องจากสื่อมวลชนนั้นมีบทบาทและอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างการรับรู้ที่จะสั่งสมกลายเป็นจิตสำนึกของคนในสังคม

การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง จึงเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จะช่วยให้คนในสังคมมีจิตสาธารณะที่จะนำไปสู่การก่อตัวของประชาสังคม การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองนี้มีได้หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน สำหรับประชากรวัยเรียน หรือการจัดการศึกษาแบบเป็นทางการในรูปแบบอื่นๆ แต่ยังคงหมายถึง กระบวนการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางตรงอย่างไม่เป็นทางการในชีวิตประจำวัน ซึ่งจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเครือข่ายสถาบัน และกระบวนการ

ทางสังคมที่หลากหลาย และต่อเนื่องทั้งในส่วนของสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว องค์กรเยาวชน และองค์กรประชาสังคม

1.5.2 แนวทางในการพัฒนาจิตสาธารณะ

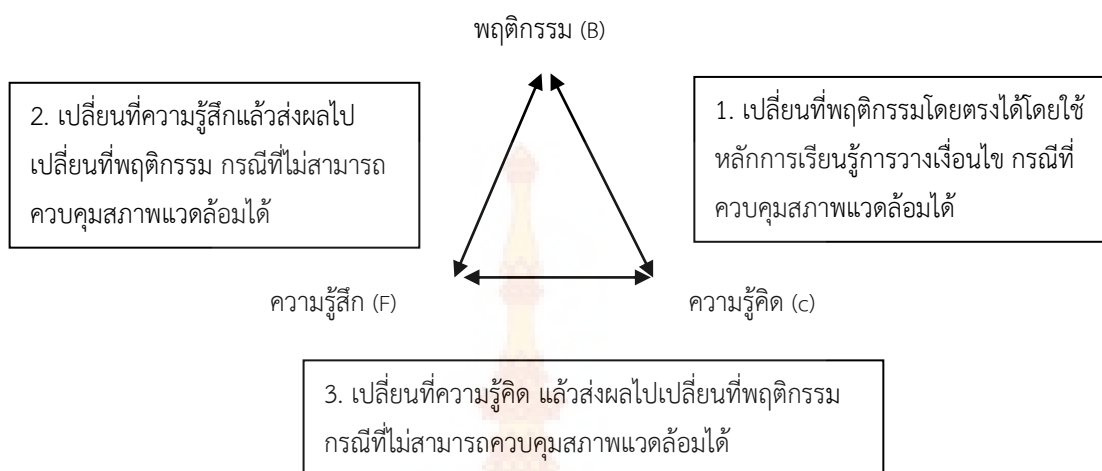
มีนักการศึกษาหลายๆ ท่าน ได้พยายามหาวิธีการที่หลากหลายเพื่อใช้ในการพัฒนาจิตสาธารณะให้แก่เด็กและเยาวชน โดยวิธีการหนึ่งที่สำคัญ คือ การพัฒนาพฤติกรรม ซึ่งการพัฒนาพฤติกรรมนั้น สามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธี ตามความเชื่อพื้นฐานของแต่ละแนวคิด การนำหลักการแห่งพฤติกรรม (Behavior Principles) มาอธิบายพัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลได้ ดังเช่น

คาลิช (Kalish. 1981:9) ได้ให้ความหมายของหลักการแห่งพฤติกรรมไว้ว่า เป็นหลักการที่ครอบคลุมทั้งแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ การวางเงื่อนไข และแนวคิดทางจิตวิทยาต่างๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์เข้ามาประยุกต์ใช้ได้ ในการนำแนวคิดของการใช้หลักการแห่งพฤติกรรมมาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น สามารถพิจารณาได้ 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 กรณีที่สามารถควบคุมสภาพแวดล้อมได้ ผู้ทำหน้าที่พัฒนาสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พฤติกรรมของบุคคลนั้นได้โดยตรง โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขจัดการกับพฤติกรรมโดยตรง ด้วยการคุมสภาพแวดล้อมต่างๆให้ได้

กรณีที่ 2 กรณีที่ไม่สามารถควบคุมสภาพแวดล้อมได้ จึงไม่สามารถที่จะเปลี่ยนหรือพัฒนาที่พฤติกรรมโดยตรงได้ จึงต้องจัดกระทำโดยการเปลี่ยนที่ความรู้สึก (Feeling) ซึ่งส่งผลทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนได้ หรือจัดกระทำโดยการเปลี่ยนที่ความคิด (Cognitive) ซึ่งส่งผลทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงทั้งนี้ เป็นเพราะตามหลักการแห่งพฤติกรรม เชื่อว่า การรู้คิด ความรู้สึก และพฤติกรรม จะมีผลซึ่งกันและกัน

ดังนั้น การพัฒนาพฤติกรรม อาจจัดกระทำได้ทั้งที่พฤติกรรมโดยตรง หรือจัดกระทำที่
ความคิด ความรู้สึก เพื่อให้พฤติกรรมเกิดการเปลี่ยนแปลงก็ได้ ดังแสดงในแผนภูมิ

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม (B) ความรู้สึก (F) และความคิด (C)

ที่มา : ประทีป จินฉี. 2540 : 10

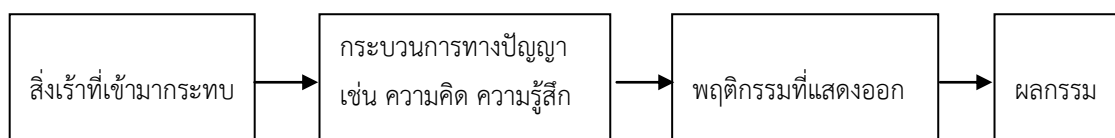
ในการพัฒนาพฤติกรรมที่แนวทางที่หลากหลาย แต่ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
จิตสาธารณะให้แก่เด็กส่วนใหญ่ นั้น มักเลือกใช้การพัฒนาที่กระบวนการทางปัญญาเพื่อให้ส่งผลต่อ
พฤติกรรม โดยในการพัฒนาที่กระบวนการทางปัญญานั้น มีความเชื่อพื้นฐานที่ว่ากระบวนการปัญญา
มีผลต่อพฤติกรรม และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสามารถกระทำได้โดยการปรับเปลี่ยนกระบวนการ
ทางปัญญา

แคชดิน (H.Kazdin. 1978 : 308) ได้เสนอหลักการพื้นฐานของแนวคิดการปรับ
พฤติกรรมทางปัญญาไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เปลี่ยนความคิด การตีความ การตั้งข้อสันนิษฐาน ให้
ส่งผลไปสู่การเปลี่ยนพฤติกรรมภายนอกโดยนักปรับพฤติกรรมทางปัญญามีความเชื่อดังนี้

1. กระบวนการทางปัญญานั้นมีผลต่อพฤติกรรม
2. กระบวนการทางปัญญาสามารถจัดให้มีขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้
3. พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป อาจจะเป็นผลเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางปัญญา

ดังนั้น จุดมุ่งหมายของนักปรับพฤติกรรมทางปัญญาจึงมุ่งที่การเปลี่ยนแปลงทางปัญญา
เพื่อส่งผลให้พฤติกรรมภายนอกเปลี่ยนแปลง (Mahoney. 1974 : 230) ทั้งนี้เพราะกระบวนการทาง
ปัญญาและพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กัน โดยคาลิช (Kalish. 1981 : 12) ได้เสนอความสัมพันธ์ของสิ่ง
เร้า กระบวนการทางปัญญา พฤติกรรมและผลกรรมว่ามีลักษณะแบบปฏิสัมพันธ์กัน (Interaction)
กล่าวคือ บุคคลแสดงพฤติกรรมภายนอกด้วยการชี้แนะ (Prompting) จากกระบวนการทางปัญญา

และในขณะเดียวกันพฤติกรรมภายนอกก็มีอิทธิพลต่อกระบวนการทางปัญญา ดังแสดงให้เห็นถึงภาพสรุปความสัมพันธ์ของสิ่งเร้า กระบวนการทางปัญญา พฤติกรรมและผลกรรม ดังแผนภูมิ

ภาพ 2 ความสัมพันธ์ในลักษณะ (Interaction) ที่มา : ประทีป จินฉัตร. 2540: 133

จากแผนภาพ แสดงจะเห็นได้ว่าตัวแปรภายในบุคคลมีผลต่อพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก การปรับพฤติกรรมดังกล่าว จึงเรียกได้ว่าการปรับพฤติกรรมทางปัญญา (Cognitive Behavior Modification หรือ CBM) ซึ่งแนวคิดนี้บูรณาการมาจากแนวคิดของนักจิตวิทยา กลุ่มพฤติกรรมปัญญานิยม และแนวคิดของนักจิตวิทยา กลุ่มปัญญานิยมมีความเชื่อว่า พฤติกรรมภายนอกของบุคคลที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางปัญญาภายใน โดยที่กระบวนการทางปัญญาเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับพฤติกรรมภายนอกของบุคคล ดังนั้น ถ้าสามารถเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญาได้ พฤติกรรมภายนอกของบุคคล

ย่อมเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมจะพัฒนาไปมากขึ้นเพียงใดนั้นยังขึ้นกับผลกรรมที่บุคคลนั้นได้รับต่อการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ด้วย

1.6 พฤติกรรมเชิงจิตสาธารณะ

ลักขณา ศรีวัฒน์ (2544 : 15-16) ได้กล่าว พฤติกรรม หมายถึง การกระทำซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึก นึกคิด ความต้องการของจิตใจที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าซึ่งอาจสังเกตเห็นได้โดยตรงหรือทางอ้อม บางลักษณะอาจสังเกตได้โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือช่วยหรือต้องใช้เครื่องมือช่วย การปฏิบัติตนมีความสัมพันธ์กับจิตใจโดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างจิตและการปฏิบัติตน เป็นความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทำงานของสมองและการแสดงออกทางร่างกายนั่นเอง ซึ่งจะมีการแสดงออกได้ 3 แนวทางสำคัญ ๆ คือ

1. สมอง คือ อวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกายที่เป็นรูปธรรมแต่มีกระบวนการทำงานเป็นทีมนามธรรมเนื่องมาจากจิตใจ ความสมบูรณ์หรือความบกพร่องของสมองย่อมส่งผลให้มีพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมหรือเบี่ยงเบนไปจากสภาพปกติได้

2. อวัยวะรับความรู้สึก คือ ประสาทสัมผัสแต่ละด้านของร่างกายที่สามารถรับรู้ได้จากการสัมผัส ไม่ว่าจะเป็นด้วยภาพ เสียง กลิ่น หรืออากาศ ถ้าประสาทสัมผัสทุกด้านมีความปกติดี การรับรู้ความรู้สึกจากสิ่งเร้าที่มาสัมผัสย่อมจะส่งผลต่อกระบวนการทำงานของจิตใจ ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง แต่ตรงกันข้ามถ้าประสาทสัมผัสมีความบกพร่อง ความรู้สึกย่อมมีความคลาดเคลื่อน สมองก็จะได้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนไปด้วย

3. เส้นประสาท เป็นเส้นประสาทที่นำคำสั่งจากสมองไปสู่อวัยวะเคลื่อนไหว หรือระบบกล้ามเนื้อและนำความรู้สึกจากประสาทสัมผัสไปสู่สมอง ถ้าเส้นประสาทมีความสมบูรณ์เป็นปกติ การนำคำสั่งไปยังอวัยวะเพื่อแสดงพฤติกรรมการรับสัมผัสย่อมราบรื่นเป็นไปตามความต้องการ แต่ถ้ามีข้อบกพร่อง เช่น กระดูกอาจมีหินปูนเกาะและกดทับเส้นประสาท อาจมีผลให้การเคลื่อนไหวบกพร่องได้

1.7 กระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะ

กระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับนักเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการจัดการศึกษา เป็นการจัดการศึกษาให้กับวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงวัยที่สำคัญของชีวิตที่พร้อมจะหักเหไปในทางที่ดี และไม่ดีได้โดยง่ายประกอบกับของเทคโนโลยีต่างๆ ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาตนเอง เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ ซึ่งความสำคัญต่อส่วนรวมเป็นลักษณะหนึ่งของจิตสาธารณะ ในปัจจุบันกำลังได้รับความสนใจอย่างยิ่ง เพราะจิตสาธารณะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาจิตใจให้เจริญตามทันเทคโนโลยี จิตสาธารณะ คือ การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม พร้อมทั้งจะเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความปรารถนาที่จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคม ด้วยความเต็มใจ โดยพิจารณาจากความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงออก ถึงลักษณะดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติและทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการทำกิจกรรมเพื่อสังคม เข้าร่วมในเรื่องส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ด้านการรับรู้และตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมร่วมกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับจิตใจของมนุษย์ให้หันมามองถึงประโยชน์ส่วนรวม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งร่วมมือกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ให้มีความสงบสุข และความพยายามในการปลูกฝังจิตสาธารณะให้เกิดขึ้น ในสังคมไทยในปัจจุบัน และนโยบายการบริหารประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แห่งชาติฉบับที่ 10 ที่มุ่งเน้นในเรื่องที่จะต้องเผชิญในอนาคต” นัยหมายถึง นอกจากการสร้างความรู้ให้กับคนแล้วจะต้องสร้างและพัฒนาความคิด ทักษะ มุมมองต่อโลกและสังคมในแง่ของ “จิตใจ” ตามแนวทางการพัฒนา “ความรู้คุณธรรม” ให้เกิดขึ้นในสังคมและประเทศชาติด้วย ด้วยเหตุนี้การพัฒนาทุนมนุษย์จึงจำเป็นต้องอาศัยพฤติกรรมเรื่อง จิตสาธารณะ ซึ่งทำให้คนในสังคมเกิดความเอาใจใส่และความห่วงใยต่อกัน มีการแบ่งปันข้อมูลความรู้ สังคมก็จะเกิดการพัฒนายั่งยืนได้ในท้ายที่สุด

ในการปลูกฝังจิตสาธารณะนั้น ควรทำการปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่เด็ก เพราะเป็นช่วงที่เด็กมีความไวต่อการปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรม วัฒนธรรมเป็นอย่างดี เพราะเด็กยังเป็น “ไม้อ่อนที่ดัดง่าย” ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2544 : 77) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กทั้งร่างกายและทางด้านจิตใจของเด็ก จะเป็นการป้องกันกับปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อเข้า

สู่วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ได้มาก เพราะในวัยเด็กจะสามารถเห็นความแตกต่าง สามารถคิดเปรียบเทียบ คิดแยกแยะวัตถุออกเป็นหมวดหมู่ขั้นตอน รู้สึกคิดโดยใช้การสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงได้ เด็กจะเริ่มสนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัวแทนการสนใจตนเอง ซึ่งถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกให้เป็นไปในทาง ที่ถูกต้องเหมาะสม เมื่อเติบโตขึ้นจะทำให้สามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม อันจะส่งผลให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุขกายสบายใจ ตลอดจน เป็นบุคลากรที่ดี ที่เหมาะสม ของครอบครัว สังคมและประเทศชาติสืบเนื่องต่อไป

กุลทิพย์ ศาสตรระจุ (2551 : 32) ได้กล่าวว่า จิตสำนึกมีความสำคัญต่อการดำรง อยู่ของสังคมภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากจิตสำนึกเป็นความรับผิดชอบ ซึ่งเกิดขึ้น ภายใน คือ ความรู้สึนึกคิด ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรมที่อยู่ในจิต และส่งผลสู่การกระทำภายนอก ของบุคคล ปัญหาต่างๆ ในสังคมเห็นได้ว่ามีเหตุเกิดจากการขาดจิตสำนึกของคนส่วนใหญ่ การสร้าง จิตสำนึกของคนในสังคมจึงจำเป็นและมีคุณค่ายิ่ง สามารถทำได้หลายรูปแบบทั้งจากการกระทำ ของตนเอง เช่น การรับผิดชอบต่อตนเอง เพื่อมิให้เกิดผลกระทบและเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม รวมถึงการกระทำโดยมีบทบาทช่วยเหลือสังคม ในการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม เพื่อแก้ปัญหา สร้างสรรค์สังคม ซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตสำนึก

2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

แบนดูราเชื่อว่าการเรียนรู้ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ (สุ รรงค์ โค้วตระกูล. 2550 : 235 - 236 ; อ้างอิงมาจาก Bandura. 1969 - 1971) จึงเรียกการเรียนรู้ จากการสังเกตว่า “การเรียนรู้โดยการสังเกต” หรือ “การเลียนแบบ” และเนื่องจากมนุษย์มี ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมในสังคม ซึ่งบุคคลและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน แบนดูราจึงให้ความสำคัญของการรู้คิด (Cognitive) ในการเรียนรู้จากการสังเกตและการเลียนแบบ ด้วยและได้เปลี่ยนทฤษฎีของเขาว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Learning Theory) กระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกต

แบนดูรา (สุรรงค์ โค้วตระกูล. 2550 : 236 - 242 ; อ้างอิงมาจาก Bandura. 1977) ได้ อธิบายกระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้โดยตัวแบบมีทั้งหมด 4 อย่าง ดังนี้

1. กระบวนการความใส่ใจ (Attention) การที่ผู้สังเกตจะต้องรับรู้ส่วนประกอบที่สำคัญ ของพฤติกรรมของผู้ที่เป็นตัวแบบองค์ประกอบที่สำคัญของตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อความสนใจของ บุคคลมีหลายอย่าง เช่น เป็นผู้มีเกียรติสูง มีความสามารถสูง หน้าตาดี รวมทั้งการแต่งตัวการมีอำนาจ ที่จะให้รางวัลหรือลงโทษ

2. กระบวนการจดจำ (Retention) การที่ผู้สังเกตจะสามารถเลียนแบบให้เหมือนตัวแบบได้ เป็นเพราะผู้สังเกตได้บันทึกสิ่งที่ตนสังเกตเห็นในความจำระยะยาว และถ้าผู้สังเกตอธิบายการกระทำของตัวแบบด้วยคำพูดได้หรือสร้างภาพพจน์ไว้ในใจ ผู้สังเกตจะสามารถเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้แม้ว่าเวลาผ่านไปนาน

3. กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ (Reproduction) ปัจจัยที่สำคัญของกระบวนการนี้คือ ความพร้อมทางด้านร่างกายและทักษะที่จำเป็นจะต้องใช้ในการเลียนแบบ ถ้าหากผู้สังเกตไม่มีความพร้อมก็จะไม่สามารถที่จะแสดงพฤติกรรมเลียนแบบได้ การเลียนแบบนี้ไม่ใช่การลอกเลียนแบบอย่างตรงไปตรงมาแต่เป็นการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกระบวนการคิด การรู้จักคิด และความพร้อมด้านร่างกายของผู้สังเกต ดังนั้น พฤติกรรมของแต่ละบุคคลแม้ว่าจะเป็นการเลียนแบบจากตัวแบบเดียวกันก็มีความแตกต่างกันไป บางคนอาจทำได้ดีกว่าตัวแบบก็ได้ บางคนก็ทำได้เพียงคล้ายคลึงกับตัวแบบ

4. กระบวนการจูงใจ (Motivation) การที่ผู้สังเกตมีแรงจูงใจที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ เพราะผู้สังเกตมีความคาดหวังว่า การเลียนแบบจะนำประโยชน์มาให้ เช่น การได้รับแรงเสริมหรือรางวัลหรืออาจจะนำประโยชน์บางสิ่งบางอย่างมาให้หรือทำให้สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาได้

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เป็นทฤษฎีที่อธิบายวิธีการและกระบวนการที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคม ทำให้เกิดการยอมรับลักษณะและกฎเกณฑ์ทางสังคมเป็นลักษณะของตน โดยนำเอาหลักการเสริมแรง และหลักการเชื่อมโยงมาใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม มีความเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นพัฒนาการของจิตใจและพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเป็นผลจากความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมของสังคมโดยมีแรงขับพื้นฐานมาจากความต้องการทางชีวภาพ การสนองตอบต่อรางวัลและการหลีกเลี่ยงการลงโทษจากสังคม โดยมีความเชื่อว่า สิ่งแวดล้อมมีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์และประสบการณ์ที่มนุษย์ได้รับ การแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมใดในครั้งต่อไป ด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นเกิดจากการเรียนรู้จากผลที่สนองตอบต่อการกระทำของบุคคลนั้นโดยตรง และการเรียนรู้จากตัวแบบ คือการสังเกตพฤติกรรมและผลที่จะเกิดขึ้นภายหลังการกระทำของบุคคลอื่น

2.2 กระบวนการพัฒนาจิตพิสัยของบลูม (Bloom)

Bloom (1956 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552) ได้สรุปกระบวนการพัฒนาจิตพิสัย (Affective Domain) ของคนไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (Perceiving or Receiving) เป็นการสร้างความสนใจให้บุคคลได้รับรู้และใส่ใจในสิ่งเร้าที่นำมากระตุ้น เพื่อให้บุคคลมีความรู้สึกที่จะยอมรับสิ่งเร้านั้นและเลือกที่จะ

สนใจสิ่งเร้านั้นๆ เช่น การให้เห็นตัวแบบ การจัดกิจกรรมบริการสังคมๆ การบริจาคเสื้อผ้าช่วยเหลือผู้อื่นในฤดูหนาว เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ขั้นการตอบสนอง (Responding) เมื่อบุคคลสนใจแบบอย่างที่ดีในขั้นที่ 1 แล้ว จะเกิดทัศนคติต่อสิ่งเร้านั้นแล้วจะตอบสนองซึ่งได้แก่ การยอมรับสิ่งเร้านั้น เกิดความรู้สึกริ่อกอยากตอบสนอง หรือเกิดความพอใจจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ดังนั้นในการสอนจึงต้องให้บุคคลได้มีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นและเกิดความรู้สึกพึงพอใจซึ่งจะช่วยพัฒนาความสนใจที่มีอยู่ให้มากขึ้น

2.3 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539 : 3) ได้ทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรมบุคคลแล้วสามารถหาปัจจัยที่ส่งผลของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง พฤติกรรมการทำดี ละเว้นความชั่ว การทำงานเพื่อส่วนรวม พฤติกรรมของพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศและพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างเข้มแข็ง เกิดจากสาเหตุทางจิตใจของบุคคลต้องประกอบด้วยสติปัญญา ประสพการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต และจิตลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม มุ่งอนาคต และควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เจตคติ คุณธรรมและค่านิยม ซึ่งจะได้อธิบายเกี่ยวกับดังนี้

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมนี้มี 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นดอกและผลไม้มาก่อน ต้นไม้ ส่วนลำต้นและส่วนราก ในส่วนแรกคือ ดอกและผลไม้มาก่อน ต้นไม้ แสดงถึงพฤติกรรมการทำดีละเว้นชั่ว และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม ส่วนแรกนี้เป็นพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ที่รวมเข้าเป็นพฤติกรรมพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างขยันขันแข็ง ผลที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่น่าปรารถนา มีสาเหตุอยู่ 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือสาเหตุทางจิตใจที่เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้ อันประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ด้าน ดังนี้

1. เหตุผลเชิงจริยธรรม
2. ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง
3. ความเชื่ออำนาจในตน
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
5. ทัศนคติ คุณธรรม ค่านิยม

ลักษณะของจิตลักษณะเหล่านี้ ถ้าต้องการที่จะเข้าใจ อธิบาย ทำนาย และพัฒนาพฤติกรรมใด จะต้องใช้จิตลักษณะบางด้านหรือทั้ง 5 ด้านนี้ประกอบกันจึงจะได้ผลดีที่สุดส่วนที่สามของต้นไม้จริยธรรมคือ รากของต้นไม้ ซึ่งเป็นจิตลักษณะกลุ่มที่สองมี 3 ด้าน คือ

1. สติปัญญา
2. ประสพการณ์ทางสังคม
3. สุขภาพจิต

จากทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม ผู้วิจัยได้สรุปเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีนี้ไว้ดังนี้

1. ส่วนราก เปรียบเสมือนลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานของจิตใจ 3 ประการนั้นได้แก่

1.1 สติปัญญา คือ ความเฉลียวฉลาดเหมาะกับอายุ ไม่หยุดชะงักในขั้นการคิดแบบรูปธรรม เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถทางความคิดที่เป็นนามธรรมขั้นสูงได้

1.2 ประสบการณ์ทางสังคม คือ การเข้าใจมนุษย์และสังคม เอาใจเขามาใส่ใจเรา เข้าใจสภาพการดำเนินงานชีวิตอุปสรรค และการแก้ปัญหาความอยากความต้องการของตนประเภทต่าง ๆ ในสังคมตลอดจนสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางสังคมของคนเหล่านั้น เพื่อให้ทราบว่า การกระทำของตนจะส่งผลกระทบทั้งทางดีและทางไม่ดีแก่ผู้อื่นได้

1.3 สุขภาพจิตดี คือ การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ สุขภาพจิตของบุคคลส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม

2. ส่วนลำต้น เปรียบเสมือนลักษณะทางจิตใจ 5 ประการ ที่ส่งเสริมให้บุคคลเป็นคนดี และคนเก่ง ถ้ามีมากในบุคคลใด บุคคลนั้นจะมีพฤติกรรมของคนดีคนเก่งอย่างสม่ำเสมอ แต่ถ้าขาดลักษณะหลายประการมากเท่าใด บุคคลนั้นก็จะเป็นผู้ที่ไม่สามารถเป็นคนดีคนเก่งได้แก่

2.1 เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคนดีที่สังคมปรารถนามองเห็นคุณประโยชน์ของพฤติกรรมนั้นเกิดความพอใจ และพร้อมที่จะกระทำหรือยึดคุณธรรมเป็นหลัก

2.2 เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นการเลือกกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดด้วยเหตุผลของการเห็นแก่ผู้อื่น ส่วนรวม และหลักสากลมากกว่ากระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดด้วยเหตุผลเพื่อตัวเองหรือกลุ่มพรรคพวกของตน

2.3 ลักษณะการมุ่งอนาคต สามารถคาดการณ์ไกลถึงผลที่จะเกิดจากการกระทำในอนาคต และสามารถควบคุมตนให้อดได้รอได้อย่างเหมาะสม

2.4 ความเชื่ออำนาจในตน คือ ความเชื่อว่าผลที่เกิดกับตนเป็นเพราะการกระทำของตนมากกว่าความบังเอิญ โชคเคราะห์ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เมื่อทำความดีย่อมได้รับสิ่งที่ดีตอบแทนถ้าทำชั่วจะได้รับการลงโทษตอบแทน

2.5 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือความมุ่งมั่นบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของตนลักษณะของจิตลักษณะทั้งสามนี้อาจใช้เป็นสาเหตุของการพัฒนาจิตลักษณะทั้ง 5 ประการที่ลำต้นของต้นไม้ก็ได้ กล่าวคือ บุคคลที่มีลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ 3 ด้านในปริมาณที่สูงเหมาะสมกับอายุจึงนับว่าเป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะพัฒนาจิตลักษณะทั้ง 5 ประการของลำต้น โดยที่จิตลักษณะทั้ง 5 จะพัฒนาไปเองโดยอัตโนมัติ ถ้าบุคคลมีความพร้อมทางจิตใจ 3 ด้านดังกล่าวและอยู่ในสภาพแวดล้อมทางบ้าน ทาง

โรงเรียนและทางสังคมที่เหมาะสม นอกจากนั้นบุคคลยังมีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาจิตลักษณะบางประการใน 5 ด้านนี้โดยวิธีการอื่น ๆ ด้วย ฉะนั้นจิต

ลักษณะพื้นฐาน 3 ประการ จึงเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของพลเมืองดีในการช่วยเหลือสังคมนอกจากนี้จิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการที่รากลึกนี้อาจเป็นสาเหตุร่วมกับจิตลักษณะ 5 ประการที่ลำต้น เพื่อใช้อธิบาย ทำนาย และพัฒนาพฤติกรรมด้วย

การจัดโครงการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

การดำเนินงานอย่างเป็นกระบวนการในลักษณะโครงการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนเพื่อพัฒนากระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะ ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึง ดังนี้

สนธยา พลศรี (2537:21) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานตามโครงการต้องมีขอบเขตที่เฉพาะเจาะจงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะอย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่

1. ขอบเขตวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อแยกแยะได้ว่ากิจกรรมใดสอดคล้องหรือนอกเหนือวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่เป็นเสมือนเข็มทิศชี้แนวทางปฏิบัติสำหรับขั้นตอน การดำเนินงานระยะเวลา และขอบเขตของงานตามโครงการด้วย

2. มีขอบเขตการดำเนินงานที่แน่นอนทั้งจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดเพราะโครงการ

2.4 ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification Theory)

อาภาภรณ์ พุกกะมาน (2542 : 81) ได้อธิบายทฤษฎีการปรับพฤติกรรมว่านักจิตวิทยา กลุ่มนี้มี สกินเนอร์ (Skinner) เป็นผู้นำ โดยทฤษฎีนี้ประยุกต์มาจากทฤษฎีการวางเงื่อนไขด้วยการกระทำ (Operant Conditioning) ที่อธิบายหลักการเรียนรู้ว่า มนุษย์สามารถพัฒนาตนได้ โดยอาศัยหลักการปรับพฤติกรรม อันเป็นการเรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลกรรมที่เกิดขึ้น โดยหลักการของทฤษฎีการปรับพฤติกรรม จะมีการกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายที่ชัดเจน ทั้งที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา มีการเรียงลำดับความสำคัญของพฤติกรรมเป้าหมาย มีการปรับพฤติกรรมเป็นไปตามเงื่อนไข 2 ส่วน คือ เงื่อนไขการเสริมแรงบวกและเงื่อนไขการลงโทษ โดยพฤติกรรมที่ผู้ประพฤติดำเนินการเสริมแรงบวก เช่น คำชมเชย การให้รางวัล จะมีความถี่สูงขึ้น และพฤติกรรมที่ได้รับสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาเป็นเงื่อนไขการลงโทษตอบแทนค่อยๆ หดหายไป

จากการศึกษาทฤษฎีการปรับพฤติกรรมของ สกินเนอร์ พบว่า การที่จะพัฒนากระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะให้นักเรียน จะต้องขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ใช้ในการควบคุม คือ เงื่อนไขการเสริมแรงบวก หรือเงื่อนไขในการลงโทษ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรพรหม พรศพวก (2550 : 103-105) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรปัจจัยทั้ง 4 ตัวคือ 1) การรับรู้ความสามารถของตนเอง 2) การคล้อยตามผู้อื่น 3) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน 4) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับจิตสาธารณะโดยรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรปัจจัยทั้ง 4 ตัวกับจิตสาธารณะรายด้านทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการหลีกเลี่ยงการใช้ 2) ด้านการถือเป็นหน้าที่ 3) ด้านการเคารพสิทธิการใช้ ที่วิเคราะห์แบบตัวพหุนามมีความสัมพันธ์กันและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์แบบตัวแปรเอกนามระหว่างตัวแปรปัจจัยกับจิตสาธารณะรายด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่าและค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะรายด้านทั้ง 3 ด้าน มากที่สุด คือการรับรู้ความสามารถของตน โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์ (2550 : 156) ศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองผสานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ 3 องค์ประกอบ คือ ด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ด้านการหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อสมบัติของส่วนรวมและด้านการถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวม โดยการศึกษา นักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชบพิธ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมใช้โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองผสานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง แบบสังเกตพฤติกรรมจิตสาธารณะ แบบบันทึกพฤติกรรมจิตสาธารณะ แฟ้มสะสมงานและแบบทดสอบจิตสาธารณะ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองผสานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริงมีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยโดยรวมก่อนทดลอง หลังทดลอง และหลังทดลอง 1 สัปดาห์ สูงขึ้น

ศิริ แคนสา (2551 : 137) การพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาผลการการศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้โดยใช้วิธีทัศนพฤติกรรมแม่แบบ หรือเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง มีจิตสำนึกสาธารณะหลังการทดลอง เพิ่มขึ้น ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ ด้านการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ และด้านพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะ และมากกว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนรู้โดยใช้วิธีทัศนพฤติกรรมแม่แบบ หรือเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง หรือเรียนรู้โดยใช้วิธีปกติและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้โดยใช้วิธีปกติ ตลอดจนสามารถคงทนความรู้หลังเรียนแล้ว 6 สัปดาห์ได้มากกว่า

วิทย์พัฒนท สีหา (2551) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสร้างสมการพยากรณ์จิตสาธารณะของนิสิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาคปกติ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 1,068 คน พบว่าการเห็นคุณค่าในตนเอง อัตมโนทัศน์ ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว การขัดเกลาทางสังคม และเหตุผลเชิงจริยธรรม มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิต และปัจจัยที่สามารถพยากรณ์จิตสาธารณะของนิสิต คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม อัตมโนทัศน์ และค่านิยมบุคคลทางครอบครัว

อ้อมใจ วงษ์มณฑา (2553) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลา นครินทร์ โดยศึกษาระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัย สงขลา นครินทร์ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา และแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะให้นักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2552 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 400 คน พบว่า ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าพเจ้าต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ข้าพเจ้าชอบทำงานเป็นกลุ่มหรือหมู่ คณะ เพราะก่อให้เกิดความรักความสามัคคีกัน และข้าพเจ้าจะแบ่งปันสิ่งของให้กับเพื่อนๆ และรุ่นน้องที่มีฐานะยากจน หรือให้ความช่วยเหลือพวกเขาด้วยความเต็มใจ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษาที่เป็นตัวพยากรณ์ ได้ดีคือ ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะ ได้แก่ มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงหลักสูตร ด้วยการเพิ่มรายวิชาการเมืองการปกครอง โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ควรมีกิจกรรมการรณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะ ควรจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาทั้ง ไทยพุทธและไทยมุสลิมได้มีกิจกรรมร่วมกันให้ควรเน้นการเรียนการสอนที่เป็นลักษณะของกิจกรรมมากขึ้น จัดให้มีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เป็นต้น

ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร (2553) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับจิตอาสา และปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำนายจิตอาสาของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชามนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาบุคลิกภาพ และการพูดเพื่อประสิทธิผลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 492 คน พบว่า ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทุกตัว ได้แก่ แรงจูงใจในการทำกิจกรรมจิตอาสา เจตคติต่อจิตอาสา และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตอาสา

ของนักศึกษา ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมสามารถทำนายจิตอาสาของนักศึกษาได้ โดยแรงจูงใจในการทำกิจกรรมจิตอาสา มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์สูงสุด รองลงมา คือ ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนทางสังคม และเจตคติต่อจิตอาสาตามลำดับ

เรียม นมรักษ์ (2552) วิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กร นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อค้นหาลักษณะองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษาใน องค์กรนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาในองค์กรนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 300 คน พบว่า องค์ประกอบของจิตสาธารณะมีทั้งสิ้น 9 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1)การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น 2) ความรัก ความเอื้ออาทร และความสามัคคี 3)การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม 4) ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ 5) ยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น 6) มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน 7) มีการติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงขยายความร่วมมือ 8) มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และ9) มีองค์ความรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้

Isokorpi (2004 : 11-A) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการฝึกอบรมด้วยทักษะทางด้านความฉลาดทางอารมณ์ของการทำงานแบบร่วมกันเป็นกลุ่ม (TUTA) กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 11 คน ในวิทยาลัยอาชีวศรฐรูปแบบ TUTA เป็นรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์และการสะท้อนผล ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่ารูปแบบการเรียนรู้ และการแก้ปัญหาการสอนของครูมีแรงกระตุ้นสูง และการอธิบายถึงประสบการณ์ด้านอารมณ์มีการเชื่อมโยงต่อกันกับงานที่ทำ ครูได้แสดงความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมนั้นเป็นสิ่งสำคัญ จำเป็น มีผลในทางบวกและทำลาย

Mager และคณะ (2005 : 349-362) ได้ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6-7 จำนวน 136 คน เก็บข้อมูลก่อน- หลังการทดลองและติดตามผล 6 เดือน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองที่มีพฤติกรรมเกร หลังเข้าร่วมกิจกรรม มีคะแนนการปรับพฤติกรรมมากขึ้น และหลังการทดลองมีคะแนนจากการประเมินของพ่อแม่ น้อยลงมากกว่ากลุ่มควบคุม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) เพื่อศึกษาการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไป ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 463 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไป ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2556 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 34 คน

1.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ
ตัวแปรตาม ได้แก่ จิตสาธารณะ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ประเภท คือ

- 2.1 แบบวัดจิตสาธารณะ
- 2.2 กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 แบบวัดจิตสาธารณะ

2.1.1 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาจากแบบวัดจิตสาธารณะของเจษฎา หนูรุ่น (2551 : 224-226) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกณฑ์ในการให้คะแนน เป็นดังนี้

ระดับการปฏิบัติ		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน	1 คะแนน
ค่อนข้างมาก	ให้คะแนน	4 คะแนน	2 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เคยทำ	ให้คะแนน	1 คะแนน	5 คะแนน

2.1.2 ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือมาคัดเลือกข้อคำถามที่มีความสอดคล้องครอบคลุมกับนิยามศัพท์เฉพาะและนำมาปรับข้อความให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ข้อ เพื่อวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการใช้ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของนักศึกษาในการใช้ของส่วนรวม การรักษาทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติ การไม่ทำลายให้เกิดความชำรุดเสียหาย การดูแลรักษาความสะอาด ในมหาวิทยาลัยโดยแสดงออก ดังนี้

- 1.1) ดูแลรักษาทรัพย์สิน เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี
- 1.2) ลักษณะของการใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม

2) ด้านการถือเป็นที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ในวิสัยที่ตนสามารถทำได้โดยแสดงออก ดังนี้

- 2.1) ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด
- 2.2) รับอาสาที่จะทำบางสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวม

3) ด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองทรัพย์สินส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ทรัพย์สินส่วนรมนั้นโดยแสดงออก ดังนี้

3.1) ไม่นำทรัพย์สินส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

3.2) แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ทรัพย์สินส่วนรวม

แบบวัดนี้ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งทางบวกและทางลบ มีจำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย

- ข้อคำถามที่มีความหมายทางบวก จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4, 10, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27
- ข้อคำถามที่มีความหมายทางลบ จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 28, 29, 30

เกณฑ์ค่าเฉลี่ยเพื่อการแปลผล ดังนี้ (Best, 1981, p.182)

- ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบวัดจิตสาธารณะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ให้ตรงตามข้อมูลความเป็นจริงของนักศึกษา

1. เพศ

☐ 1. ชาย

☐ 2. หญิง

2. ท่านศึกษาอยู่ในคณะ

☐ 1. ศิลปศาสตร์

☐ 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

☐ 3. บริหารธุรกิจ

☐ 4. เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

☐ 5. วิศวกรรมศาสตร์

☐ 6. ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

☐ 7. อุตสาหกรรมสิ่งทอ

3. ชั้นปีที่

☐ 1. ชั้นปีที่ 1

☐ 2. ชั้นปีที่ 2

☐ 3. ชั้นปีที่ 3

☐ 4. ชั้นปีที่ 4

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ คำชี้แจง

1. แบบวัดจิตสาธารณะนี้มีจำนวน 30 ข้อ
2. ข้อความในแต่ละข้อจะกำหนดสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันให้นักศึกษาอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นนักศึกษาจะปฏิบัติอย่างไร
3. ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	นักศึกษาปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด
ค่อนข้างมาก	หมายถึง	นักศึกษาปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างมาก
ปานกลาง	หมายถึง	นักศึกษาปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นปานกลาง
น้อย	หมายถึง	นักศึกษาปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นน้อย
ไม่เคยทำ	หมายถึง	นักศึกษาไม่เคยทำตรงกับข้อความนั้นเลย
4. ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด
5. คำตอบที่นักศึกษาตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักศึกษาตอบทุกข้อหากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ตาราง 3.1 แสดงตัวอย่างแบบวัดจิตสาธารณะ

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยทำ
(0)	ข้าพเจ้าเคลื่อนย้ายโต๊ะหรือเก้าอี้เพื่อทำงานกลุ่ม เมื่อทำงานเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจะจัดเก็บเข้าที่ให้เหมือนเดิม					
(00)	หลังใช้ห้องน้ำในที่สาธารณะ ข้าพเจ้าจะระวังรักษาความสะอาดทุกครั้ง					
(000)	ข้าพเจ้ามักจะกดลิฟต์เล่นทุกชั้นโดยไม่จำเป็น					

2.1.3 การสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบวัดจิตสาธารณะ

แบบวัดจิตสาธารณะ ผู้วิจัยได้พัฒนาและปรับปรุงมาจาก เกษภา หนูรัตน์ (2551) โดยมีลำดับขั้นดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นที่ ด้านการเคารพสิทธิ มาสร้างเป็นแบบวัดจิตสาธารณะสาธารณะ จำนวน 30 ข้อ โดยมีข้อถามคำถามที่มีความหมายทางบวก และข้อคำถามที่มีความหมายทางลบ ประกอบด้วย

ด้านการใช้	จำนวน 9 ข้อ
ด้านการถือเป็นที่	จำนวน 9 ข้อ
ด้านการเคารพสิทธิ	จำนวน 12 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ท (Likert Scale อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิ์จำรูญ, 2549 : 224-226

เกณฑ์ในการให้คะแนน เป็นดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
ค่อนข้างมาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
ไม่เคยทำ	ให้คะแนน	1 คะแนน

2) นำแบบวัดจิตสาธารณะ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผศ.ดร.วไลพร เมฆไตรรัตน์ ผศ.ดร.สุรัชณี เคนสุโพธิ์ ผศ.ดร.รุ่งอรุณ รังรองรัตน์ นาวาอากาศโทหญิง ดร.คณินิจ อนุโรจน์ และดร.สมนึก ศรีปริวาทีน พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือเบื้องต้น เพื่อตรวจหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) พิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมของเนื้อหา ความครอบคลุม ความสอดคล้องตามนิยามศัพท์เฉพาะของแต่ละด้าน ตลอดจนการใช้ภาษาในการเขียนข้อความ สอดคล้อง โดยผู้เชี่ยวชาญจะต้องประเมินด้วยคะแนน 3 ระดับ คือ 1 = สอดคล้อง 0 = ไม่แน่ใจ -1 = ไม่สอดคล้อง แล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of congruency - IOC) จากสูตรคำนวณ (สุวิมล ติรภานนท์, 2546, หน้า 143-144)

$$IOC = \sum R/n$$

เมื่อ $\sum R$ = ผลรวมของผลคูณคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละระดับความสอดคล้อง

n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยพิจารณาเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ผลการตรวจความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า ในแต่ละตัวแปรที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปได้จำนวนข้อ ดังนี้

ด้านการใช้ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 จำนวน 9 ข้อ

ด้านการถือเป็นหน้าที่ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 จำนวน 9 ข้อ

ด้านการเคารพสิทธิ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 จำนวน 12 ข้อ

3) นำแบบวัดจิตสาธารณะที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน

4) ทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดจิตสาธารณะ โดยหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. 2548 : 96) และทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะ โดยวิธี หาค่าโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) แล้วนำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ฉัตรศิริ ปิยะพิมล สิทธิ์. 2548 : 99)

จากการคำนวณแบบวัดจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร ทั้งฉบับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22 - 0.78 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90

5) จัดพิมพ์แบบวัดเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัย

2.2 กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ

การสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมทาง ปัญญา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ และองค์ประกอบจิตสาธารณะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ ด้านการเคารพสิทธิ

2.2.2 นำแนวคิดที่ได้มาสร้างกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของ นักศึกษา โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะให้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักศึกษาผู้วิจัยใช้เทคนิคการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การอภิปราย

กลุ่ม การศึกษารายกรณีตัวอย่าง การใช้สถานการณ์จำลอง การจัดทำโครงการจิตสาธารณะ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2.2

ตาราง 3.2 โครงสร้างกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา

ครั้งที่	องค์ประกอบจิตสาธารณะ	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สาระสำคัญ
1		ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกได้รู้จักกัน สร้างความคุ้นเคยและบรรยากาศที่ดีในการร่วมกิจกรรม 2. เพื่อให้สมาชิกได้เข้าใจจุดมุ่งหมายและประโยชน์ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	การทำความรู้จักและการสร้างความคุ้นเคยกันจะเป็นแนวทางให้นักศึกษาได้เปิดเผยตนเองและแสดงให้เห็นในสิ่งที่เป็นตัวตนที่แท้จริงออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้
2	ด้านการใช้	เรารู้...เราจัดการได้	เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รู้จักการดูแลรักษาสาธารณะสิ่งของในห้องสมุด เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี	จิตสาธารณะ หมายถึงลักษณะของนักศึกษาที่มีจิตสำนึกและตระหนักรู้ถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองและสังคมในการที่จะเข้าไปช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม ด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน เห็นคุณค่าในการดูแล รักษา เอาใจใส่สิ่งของต่างๆ ที่เป็นส่วนรวม สามารถสังเกตได้จากความรู้ความเข้าใจ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการใช้

ครั้งที่	องค์ประกอบ จิตสาธารณะ	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สาระสำคัญ
				2. ด้านการถือปฏิบัติ 3. ด้านการเคารพสิทธิจิต สาธารณะด้านการใช้ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรม ของนักศึกษาในการใช้ของ ส่วนรวม การรักษาทรัพย์สิน ที่เป็นสาธารณะสมบัติ การ ไม่ทำลายให้เกิดความชำรุด เสียหาย การดูแลรักษาความ สะอาด ในมหาวิทยาลัยโดย แสดงออก
3	ด้านการถือ เป็นหน้าที่	รวมใจ เป็นหนึ่ง	1. เพื่อให้นักศึกษารู้และ เข้าใจการทำตามหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมายและรับ อาสาทำบางอย่างเพื่อ ส่วนรวม 2. เพื่อให้นักศึกษา สามารถเขียนโครงการเพื่อ พัฒนาจิตสาธารณะให้ เกิดขึ้น	จิตสาธารณะ ด้านการถือ เป็นหน้าที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการ มุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมใน การดูแลรักษาทรัพย์สินของ ส่วนรวมในมหาวิทยาลัย ทั้ง ในห้องเรียนและนอก ห้องเรียน การทำความดีให้ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และ สังคมส่วนรวมด้วยความ จริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวัง ผลตอบแทน ในวิสัยที่ตน สามารถทำได้โดยแสดงออก
4	ด้านการถือ เป็นหน้าที่	คุณค่า ของมนุษย์	1. เพื่อให้นักศึกษาได้ เรียนรู้ประวัติบุคคลที่ทำดี และทำประโยชน์เพื่อ ส่วนรวม	จิตสาธารณะด้านการถือ เป็นหน้าที่ เป็นพฤติกรรมที่ แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแล รักษาทรัพย์สินของส่วนรวม

ครั้งที่	องค์ประกอบ จิตสาธารณะ	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สาระสำคัญ
			2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำแบบอย่างประวัติบุคคลที่ดีและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง	ในมหาวิทยาลัย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจและเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ในวิสัยที่ตนสามารถทำได้โดยแสดงออก
5	ด้านการใช้ ด้านการถือ เป็นหน้าที่ และด้านการ เคารพสิทธิ	โครงการจิต สาธารณะ	1. เพื่อให้นักศึกษารู้และเข้าใจการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและรับอาสาทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม 2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถจัดโครงการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะให้เกิดขึ้น 3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถวางแผนแก้ปัญหาและหาแนวทางในการพัฒนาจิตสาธารณะ	จัดทำโครงการจิตสาธารณะ 4 โครงการ คือ 1. โครงการ “วัยรุ่น วัยใส ใส่ใจการใช้ลิฟต์” 2. โครงการ “จิตอาสาทำความสะอาดป้ายรถเมล์” 3. โครงการ “สร้างจิตอาสาทำความสะอาดวัดไผ่เงิน” 4. โครงการ “ปันสุข ส่งยิ้ม” ณ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสวนพูล
6	ด้านการ เคารพสิทธิ	ใครเป็นคนผิด	1. เพื่อให้นักศึกษาบอกผลดีที่ได้รับจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมได้ 2. เพื่อให้นักศึกษาวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการไม่เห็นความสำคัญของตนเอง ประโยชน์ส่วนรวมได้	จิตสาธารณะด้านการ เคารพสิทธิ หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองทรัพยากรส่วนรวมมา

ครั้งที่	องค์ประกอบ จิตสาธารณะ	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สาระสำคัญ
				เป็นของตน ตลอดจนไม่ปิด กั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะ ใช้ทรัพย์สินส่วนรวมนั้นโดย แสดงออก
7	ด้านการถือ เป็นหน้าที่	สรุปผล การจัดทำ โครงการจิต สาธารณะ	1. เพื่อให้นักศึกษารู้และ เข้าใจการทำตามหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมายและรับ อาสาทำบางอย่างเพื่อ ส่วนรวม 2. เพื่อให้นักศึกษาเป็น แบบอย่างที่ดีและสามารถ สร้างแนวร่วมในการ พัฒนาชุมชนของตนเองได้ 3. เพื่อให้นักศึกษา สามารถวางแผนแก้ปัญหา และหาแนวทางในการ พัฒนาชุมชนของตนเองได้	จิตสาธารณะ ด้านการถือ เป็นหน้าที่ เป็นพฤติกรรมที่ แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแล รักษาทรัพย์สินของส่วนรวม ในมหาวิทยาลัย ทั้งใน ห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็น ประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคม ส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวัง ผลตอบแทน ในวิสัยที่ตน สามารถทำได้โดยแสดงออก
8	การใช้ การถือเป็น หน้าที่ การเคารพ สิทธิ	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อให้นักศึกษาบอก ประโยชน์และสรุป ประเด็นสำคัญในการ พัฒนาจิตสาธารณะได้ 2. เพื่อให้นักศึกษานำ ความรู้ที่ได้รับจากการเข้า ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะไป ใช้ในชีวิตประจำวันและ สามารถปฏิบัติตนให้เป็น บุคคลที่มีจิตสาธารณะได้	ทบทวนถึงการเข้าร่วม กิจกรรมเพื่อพัฒนาจิต สาธารณะที่ผ่านมาทั้งหมด 8 ครั้ง การพัฒนาจิต สาธารณะจากองค์ประกอบ ของจิตสาธารณะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการใช้ ด้านการถือ เป็นหน้าที่ ด้านการเคารพ สิทธิ

2.2.3 วิธีหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา

1) นำกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง นำมาปรับปรุงแก้ไข จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผศ.ดร.วไลพร เมฆไตรรัตน์ ผศ.ดร.สุรัชณี เคนสุโพธิ์ ผศ.ดร.รุ่งอรุณ รั้งรองรัตน์ นาวาอากาศโทหญิง ดร.คณินิจ อนุโรจน์ และดร.สมนึก ศรีปรีวาทีน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2) นำกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน เมื่อทราบข้อบกพร่องหรือส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไขของกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะให้ดียิ่งขึ้น ก่อนจะนำไปใช้ทดลองจริง

3) นำกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มทดลองต่อไป

4) วิเคราะห์ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ มีลำดับขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.1 ขั้นก่อนทำการทดลอง

3.1.1 ผู้วิจัยจับฉลากคัดเลือกนักศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา เทคนิคการพัฒนาบุคลิกภาพ กลุ่มที่ 2 จำนวน 34 คน

3.1.2 นำนักศึกษาที่ได้คัดเลือกทำแบบวัดจิตสาธารณะก่อนการทดลอง (Pre-test) จำนวน 34 คน ที่คะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน จากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากเลือกนักศึกษาเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน และกลุ่มทดลอง จำนวน 19 คน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในระหว่าง เดือนมีนาคม – พฤษภาคม 2557

3.2 ขั้นดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยให้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ เป็นจำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยดำเนินกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน ในแต่ละครั้งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยบันทึกภาพและทำการประเมินทุกครั้งที่จัดกิจกรรม ดังตารางกำหนดการจัดกิจกรรม ต่อไปนี้

ตาราง 3.3 แสดงกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ

ครั้งที่	กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี	เวลา
1	ปฐมนิเทศ	7 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
2	เรารู้...เราจัดการได้	8 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
3	รวมใจเป็นหนึ่ง	14 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
4	คุณค่าของมนุษย์	15 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
5	โครงการจิตสาธารณะ	21 พฤษภาคม 2557	9.00 – 17.00 น.
6	ใครเป็นคนผิด	23 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
7	สรุปผล การจัดทำโครงการจิตสาธารณะ	28 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
8	ปัจฉิมนิเทศ	29 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.

3.4 ขั้นหลังการทดลอง หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะแล้ว ผู้วิจัยให้นักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบวัดจิตสาธารณะ (Post-test) ซึ่งเป็นแบบวัดฉบับเดียวกันกับที่ใช้วัดก่อนการทดลอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำแนกตาม เพศ คณะและชั้นปีที่ศึกษา โดยการหาค่าร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ทั้งภาพรวมและรายด้าน

กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยเพื่อการแปลผล ดังนี้ (Best, 1981, p.182)

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) เพื่อเปรียบเทียบจิต
สาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การ
พัฒนาจิตสาธารณะก่อนและหลังการทดลอง และจิตสาธารณะของนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการ
เรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ และนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ
ผู้วิจัยเสนอผลการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย
2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. ผลการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปล
ความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมาย ดังนี้

n	หมายถึง	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	หมายถึง	ค่าการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
Sig.	หมายถึง	ค่าของระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มทดลองเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ใน
ระดับปริญญาตรี และลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเทคนิคการพัฒนาศักยภาพ ภาคเรียน
ที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 19 คน เป็นเพศหญิง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 52.63 เพศชาย 9 คน คิด
เป็นร้อยละ 47.37

กลุ่มควบคุมเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ใน
ระดับปริญญาตรี และลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเทคนิคการพัฒนาศักยภาพ ภาคเรียน
ที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 15 คน เป็นเพศหญิง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 เพศชาย 7 คน คิดเป็น
ร้อยละ 46.67

ผลการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

จิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะก่อนและหลังการทดลอง

จิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพในกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านการใช้ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิ ทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะได้ผลดังตารางที่ 4.1

ตาราง 4.1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ของคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะทั้งภาพรวมและรายด้านของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะ	เวลา	$\bar{X}$	SD	t	Sig.	แปลผลค่าเฉลี่ย
ด้านการใช้	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	3.57	0.54	5.89	0.00*	มาก
	หลังเข้าร่วมกิจกรรม	4.43	0.37			มาก
ด้านการถือเป็นหน้าที่	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	3.46	0.46	6.38	0.00*	มาก
	หลังเข้าร่วมกิจกรรม	4.32	0.38			มาก
ด้านการเคารพสิทธิ	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	4.19	0.40	4.97	0.00*	มาก
	หลังเข้าร่วมกิจกรรม	4.73	0.27			มากที่สุด
ภาพรวม	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	4.19	0.40	6.51	0.00*	มาก
	หลังเข้าร่วมกิจกรรม	4.19	0.40			มาก

* ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตาราง 4.1 พบว่าระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะพบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีระดับจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$)

จิตสาธารณะของนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ และนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ

ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลองคือกลุ่มที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะและกลุ่มควบคุมคือกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ได้ผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ของคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	จำนวน (n)	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	19	3.88	0.36	0.72	0.48
กลุ่มควบคุม	15	3.79	0.41		

จากตาราง 4.2 พบว่าระดับจิตสาธารณะโดยรวมของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ไม่แตกต่างกัน

จิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะได้ผลดังตาราง 4.3

ตาราง 4.3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ของคะแนนจากแบบวัดจิต
 สาธารณะทั้งภาพรวมและรายด้านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
 การพัฒนาจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะ	กลุ่ม	$\bar{x}$	SD	t	Sig.	แปลผล ค่าเฉลี่ย
ด้านการใช้	กลุ่มทดลอง	4.43	0.33	3.48	0.01*	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.96	0.46			มาก
ด้านการถือเป็นหน้าที่	กลุ่มทดลอง	4.33	0.38	3.22	0.03*	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.93	0.31			มาก
ด้านการเคารพสิทธิ	กลุ่มทดลอง	4.73	0.27	5.29	0.00*	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.27	0.26			มาก
ภาพรวม	กลุ่มทดลอง	4.52	0.27	4.66	0.00*	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.07	0.28			มาก

* ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตาราง 4.3 พบว่าจิตสาธารณะหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ
 ของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ 0.01 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของกลุ่ม
 ทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีระดับจิตสาธารณะมากที่สุดในด้านการเคารพสิทธิ
 ($\bar{x} = 4.73$) และในภาพรวม ($\bar{x} = 4.52$) รองลงมาได้แก่ด้านการใช้ ($\bar{x} = 4.43$) และด้านการถือเป็นหน้าที่
 ตามลำดับ ($\bar{x} = 4.33$)

การเปรียบเทียบจิตสาธารณะด้านการใช้นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
 กรุงเทพฯเป็นรายชื่อหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลองและ
 กลุ่มควบคุม ได้ผลดังตาราง 4.4

ตาราง 4.4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจิตสาธารณะด้านการใช้เป็นรายชื่อของนักศึกษา
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตสาธารณะ

ข้อ	กลุ่ม	$\bar{x}$	SD	t	Sig.	แปลผล ค่าเฉลี่ย
1. ข้าพเจ้าเคลื่อนย้ายโต๊ะหรือเก้าอี้ เพื่อทำงานกลุ่ม เมื่อทำงานเสร็จ แล้ว ข้าพเจ้าจะจัดเก็บเข้าที่ให้ เหมือนเดิม	กลุ่มทดลอง	4.63	0.60	1.43	0.16	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.33	0.62			มาก
2. หลังใช้ห้องน้ำในที่สาธารณะ ข้าพเจ้าจะระวังรักษาความสะอาด ทุกครั้ง	กลุ่มทดลอง	4.63	0.50	.35	0.13	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.33	0.62			มาก
3. ข้าพเจ้ามักจะกดลิฟต์เล่นทุกชั้น โดยไม่จำเป็น	กลุ่มทดลอง	4.58	0.51	1.14	0.27	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.27	0.96			มาก
4. ในการขึ้นลงอาคารเพียง 1-2 ชั้น ข้าพเจ้าจะเดินแทนการใช้ลิฟต์	กลุ่มทดลอง	4.00	0.74	.91	.369	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.73	0.96			มาก
5. ข้าพเจ้ามักแอบทิ้งขยะไว้ตาม ซอกเล็กๆ เช่น ต้นไม้ ซอกโต๊ะ ถึงแม้จะมีป้ายห้ามก็ตาม	กลุ่มทดลอง	4.47	0.61	2.89	0.07*	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.73	0.88			มาก
6. ข้าพเจ้ามักเผลอขีดเขียนโต๊ะ เรียน	กลุ่มทดลอง	4.21	0.53	2.31	0.03	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.60	0.98			มาก
7. ข้าพเจ้าชอบนั่งโยกเก้าอี้ ขณะ นั่งเรียนหนังสือ	กลุ่มทดลอง	4.47	0.61	3.40	0.02*	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.53	0.99			มาก
8. ข้าพเจ้าจะใช้วิธีลากเก้าอี้เข้าที่ แทนการยกเพราะมันหนัก	กลุ่มทดลอง	4.10	0.57	3.49	0.01*	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.33	0.72			มาก

ข้อ	กลุ่ม	$\bar{x}$	SD	t	Sig.	แปลผล ค่าเฉลี่ย
9. ข้าพเจ้ามักจะใช้ดินสอ ปากกา ขีดเขียนในหนังสือของห้องสมุด	กลุ่มทดลอง	4.79	0.71	-0.05	0.96	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.80	0.41			มากที่สุด
รวม	กลุ่มทดลอง	4.43	0.33	3.48	0.01*	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.96	0.46			มาก

* ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตาราง 4.4 พบว่าจิตสาธารณะด้านการใช้ หลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีดังนี้ ข้าพเจ้ามักแอบทิ้งขยะไว้ตามซอกเล็กๆ เช่น ต้นไม้ ซอกโต๊ะถึงแม้จะมีป้ายห้ามก็ตามข้าพเจ้าชอบนั่งโยกเก้าอี้ขณะนั่งเรียนหนังสือและข้าพเจ้าจะใช้วิธีลากเก้าอี้เข้าที่แทนการยกเพราะมันหนัก

การเปรียบเทียบจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเป็นรายชื่อหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้ผลดังตาราง 4.5

ตาราง 4.5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่เป็นรายชื่อของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตสาธารณะ

ข้อ	กลุ่ม	$\bar{x}$	SD	t	Sig.	แปลผล ค่าเฉลี่ย
1. เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจะเก็บภาชนะไปวางไว้ที่ รองรับ	กลุ่มทดลอง	4.74	0.93	0.71	0.99	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.73	0.45			มากที่สุด
2. การใช้คอมพิวเตอร์ของ มหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดประโยชน์ ในการสืบค้นและใช้ได้นานๆ ข้าพเจ้าจะทำตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ตามที่มีคำแนะนำไว้	กลุ่มทดลอง	4.53	0.96	0.37	0.18	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.13	0.64			มาก

ข้อ	กลุ่ม	$\bar{x}$	SD	t	Sig.	แปลผล ค่าเฉลี่ย
3. เมื่อข้าพเจ้าพบว่าในห้องน้ำมี ก๊อกน้ำถูกเปิดอยู่ ข้าพเจ้าจะรีบ เดินไปปิดทันที	กลุ่มทดลอง	4.79	0.42	0.02	0.02 ^{**}	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.27	0.70			มาก
4. เมื่อข้าพเจ้าเข้าห้องสมุด จะไม่ ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่นและจะบอก ให้เพื่อนปฏิบัติตามด้วย	กลุ่มทดลอง	4.58	0.51	0.99	0.11	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.27	0.59			มาก
5. ข้าพเจ้าแอบเดินลัดสนาม แม้ จะมีป้ายห้ามลัดสนามเพราะเร็วดี ไม่ต้องเดินอ้อม	กลุ่มทดลอง	4.05	1.02	0.05	0.60	มาก
	กลุ่มควบคุม	4.20	0.56			มาก
6. ข้าพเจ้านำน้ำหรือขนมมาทาน ในห้องเรียน	กลุ่มทดลอง	3.94	0.62	0.04	0.09	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.40	1.05			มาก
7. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายเมื่อต้อง เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะของคณะ หรือมหาวิทยาลัย	กลุ่มทดลอง	4.21	0.63	0.79	0.00 [*]	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.20	0.68			มาก
8. ข้าพเจ้าเห็นว่าสิ่งของเครื่องใช้ที่ เป็นของมหาวิทยาลัยมิใช่เป็น ภาระหน้าที่ของนักศึกษาที่ต้อง ดูแลรักษา	กลุ่มทดลอง	3.67	1.63	0.01	0.97	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.67	0.68			มาก
9. ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างช่วยเหลือ บุคคลอื่นด้วยความเต็มใจ	กลุ่มทดลอง	4.42	0.61	0.17	0.01 [*]	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.53	0.83			มาก
รวม	กลุ่มทดลอง	4.33	0.38	3.22	0.03 [*]	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.93	0.31			มาก

* ระดับนัยสำคัญ 0.01, ** ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตาราง 4.5 พบว่าจิตสาธารณะการถือเป็นหน้าที่หลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีดังนี้ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายเมื่อต้องเข้ากิจกรรมจิตสาธารณะของคณะหรือมหาวิทยาลัย ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างช่วยเหลือบุคคลอื่นด้วยความเต็มใจและเมื่อข้าพเจ้าพบว่าในห้องน้ำมีก๊อกน้ำถูกเปิดอยู่ ข้าพเจ้าจะรีบเดินไปปิดทันที

การเปรียบเทียบจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเป็นรายข้อหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้ผลดังตาราง 4.6

ตาราง 4.6 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิเป็นรายข้อของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตสาธารณะ

ข้อ	กลุ่ม	$\bar{x}$	SD	t	Sig.	แปลผล ค่าเฉลี่ย
1. ถ้าพบเห็นเครื่องบันทึกข้อมูล (Handy drive) ติดอยู่ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ ข้าพเจ้าจะนำส่งคืนอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่	กลุ่มทดลอง	4.79	0.42	0.01	0.02*	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	3.87	0.92			มาก
2. ถ้าพบโทรศัพท์วางอยู่ในห้องน้ำ ถึงแม้ว่าเป็นรุ่นที่กำลังอยากได้ ข้าพเจ้าก็จะนำไปแจ้งอาจารย์	กลุ่มทดลอง	4.79	0.42	0.05	0.06*	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.13	0.74			มาก
3. ข้าพเจ้าเคยนำซั่มส้อมหรือจานชามที่โรงอาหารไปใช้ที่บ้านหรือหอพัก	กลุ่มทดลอง	5.00	0.00	0.02	0.33	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.93	0.25			มากที่สุด
4. ข้าพเจ้าเคยนำหนังสือหายากหรือหนังสือที่สนใจในห้องสมุดไปซ่อนไว้ที่ชั้นวางหนังสืออื่น เพื่อเวลาอ่านจะได้หาง่าย	กลุ่มทดลอง	4.68	0.48	0.54	0.76	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.73	0.46			มากที่สุด

ข้อ	กลุ่ม	$\bar{x}$	SD	t	Sig.	แปลผล ค่าเฉลี่ย
5. เมื่ออาจารย์แจกเอกสารการสอน ให้คนละหนึ่งชุด และถ้าข้าพเจ้าได้ เกินมาจะนำไปคืนอาจารย์	กลุ่มทดลอง	4.52	1.26	0.07	0.43	มาก
	กลุ่มควบคุม	4.80	0.41			มากที่สุด
6. ข้าพเจ้าไม่นำสิ่งของส่วนรวมมา เก็บไว้ที่ตนเอง	กลุ่มทดลอง	4.89	0.46	0.05	0.05 ^{**}	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.20	1.20			มาก
7. ข้าพเจ้าแบ่งสนามให้เพื่อนคนอื่น ได้ตีแบดมินตันหรือเล่นกีฬา	กลุ่มทดลอง	4.68	0.47	0.78	0.07 [*]	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.13	0.64			มาก
8. ข้าพเจ้านำรถจักรยานยนต์ไป จอดในที่จอดรถอย่างเป็นระเบียบ เพื่อให้รถเพื่อนคนอื่น ๆ ได้จอดด้วย	กลุ่มทดลอง	4.74	0.56	0.08	0.24	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.47	0.74			มาก
9. ข้าพเจ้าไม่ขโมย หรือนำวัสดุ อุปกรณ์ในการทำกิจกรรมไปเป็น ของตนเอง	กลุ่มทดลอง	4.90	0.31	0.00	0.05 ^{**}	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.00	1.60			มาก
10. เมื่ออาจารย์ให้เก็บรวบรวม สิ่งของไปบริจาค ข้าพเจ้าจะไม่ค่อย จดจำและใส่ใจที่จะนำมาบริจาคให้ มหาวิทยาลัย	กลุ่มทดลอง	4.32	1.00	0.89	0.08 [*]	มาก
	กลุ่มควบคุม	3.40	0.83			มาก
11. เมื่อถึงเวลารับประทานอาหาร ข้าพเจ้ามักจะได้คิวซื้ออาหารก่อน เพราะสนิทกับแม่ค้า	กลุ่มทดลอง	4.79	0.54	0.05	0.02 ^{**}	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.20	0.77			มาก
12. ข้าพเจ้านำของส่วนรวมมาใช้ โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	กลุ่มทดลอง	4.63	0.49	0.01	0.29	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.33	0.97			มาก
รวม	กลุ่มทดลอง	4.73	0.27	5.29	0.00 [*]	มากที่สุด
	กลุ่มควบคุม	4.27	0.26			มาก

* ระดับนัยสำคัญ 0.01, ** ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตาราง 4.6 พบว่าจิตสาธารณะการถือเป็นหน้าที่ หลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีดังนี้ถ้าพบเห็นเครื่องบันทึกข้อมูล (Handy drive) ติดอยู่ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ ข้าพเจ้าจะนำส่งคืนอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ถ้าพบโทรศัพท์วางอยู่ในห้องน้ำถึงแม้ว่าเป็นรุ่นที่กำลังอยากได้ ข้าพเจ้าก็จะนำไปแจ้งอาจารย์ข้าพเจ้าแบ่งสนามให้เพื่อนคนอื่นได้ตีแบดมินตันหรือเล่นกีฬาเมื่ออาจารย์ให้เก็บรวบรวมสิ่งของไปบริจาคข้าพเจ้าจะไม่ค่อยจดจำและใส่ใจที่จะนำมาบริจาคให้มหาวิทยาลัยข้าพเจ้าไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเก็บไว้ที่ตนเองข้าพเจ้าไม่ขโมย หรือนำวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมไปเป็นของตนเอง และเมื่อถึงเวลารับประทานอาหารข้าพเจ้ามักจะได้คิวซื้ออาหารก่อนเพราะสนิทกับแม่ค้า

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) เพื่อศึกษาการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ และนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
2. นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไป ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 463 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไป ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2556 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 34 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ จิตสาธารณะ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการทดลอง 2 ประเภท คือ

4.1 แบบวัดจิตสาธารณะ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ วัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการใช้ มีจำนวน 9 ข้อ 2) ด้านการถือเป็นหน้าที่ มีจำนวน 9 ข้อ และ 3) ด้านการเคารพสิทธิ มีจำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90

4.2 กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ใช้เวลาในการทดลอง จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนา จิตสาธารณะของนักศึกษาผู้วิจัยใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็น สำคัญ เช่น การจัดทำโครงการจิตสาธารณะ ศึกษาดูงานในสถานที่จริง การศึกษากรณีตัวอย่าง การอภิปรายกลุ่ม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยลำดับขั้นตอนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

5.1 ขั้นเตรียมการและเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยจับฉลากคัดเลือกนักศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป ภาค เรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา เทคนิคการ พัฒนาบุคลิกภาพ กลุ่มที่ 2 จำนวน 34 คน ทำแบบวัดจิตสาธารณะก่อนการทดลอง (Pre-test) ที่ คะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน จากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากเลือกนักศึกษาเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน และกลุ่มทดลอง จำนวน 19 คน

5.2 ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ดำเนินการทดลองโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ นำ นักศึกษากลุ่มทดลอง จำนวน 19 คน เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 8 ครั้ง ในระหว่างวันที่ 7 พฤษภาคม 2557 - 29 พฤษภาคม 2557 ส่วนกลุ่มควบคุมเข้าร่วมกิจกรรมตามปกติ ในระหว่าง เดือน มีนาคม - พฤษภาคม 2557

5.3 ขั้นตอนการเก็บข้อมูลหลังการทดลอง

เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้ทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบวัดจิตสาธารณะทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นแบบวัดจิตสาธารณะฉบับเดียวกัน กับที่ใช้วัดก่อนการทดลอง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบและอภิปรายผลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

6.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำแนกตาม เพศ คณะและชั้นปีที่ศึกษา โดยการหาค่าร้อยละ (percentage)

6.2 วิเคราะห์ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ทั้งภาพรวมและรายด้าน

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

7.2 นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะ ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลวิจัยตามสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 นักศึกษาที่ได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 คือ นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีระดับจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$) แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะสามารถช่วยพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาให้สูงขึ้นได้ เพราะกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ประสบการณ์จากกิจกรรม ได้แสดงออกและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมในแต่ละครั้ง นักศึกษาได้ฝึกการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ ในด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ ด้านการเคารพสิทธิ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เช่น การจัดทำโครงการจิตสาธารณะ ศึกษาดูงานในสถานที่จริง การศึกษากรณีตัวอย่าง การอภิปรายกลุ่ม ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมครั้งนี้ กิจกรรมครั้งที่ 1 เรื่อง ปฐมนิเทศ ใช้กิจกรรมการรู้จักกันเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษาในการร่วมกิจกรรม นักศึกษาทราบวัตถุประสงค์ข้อตกลงเบื้องต้น

และวิธีปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกิจกรรมพร้อมทั้งเกิดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นผู้มีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น กิจกรรมครั้งที่ 2 เรื่อง เราสู้ เราจัดการได้ ใช้ศึกษาดูงานในสถานที่จริงและอภิปรายกลุ่ม (การสำรวจดูสถานที่ สิ่งของ ที่เป็นของใช้ส่วนรวมในมหาวิทยาลัย) หลังจากการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยพบว่านักศึกษาเกิดการรู้จักการดูแลรักษาสาธารณะสิ่งของในห้องสมุด เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี ตระหนักรู้ถึงการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ก่อให้เกิดพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ด้านการใช้ของส่วนรวม กิจกรรมครั้งที่ 3 รวมใจเป็นหนึ่ง ใช้กรณีตัวอย่างจากสถานการณ์จริงและการอภิปรายกลุ่ม ส่งผลให้นักศึกษาตระหนักรู้และเข้าใจการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและรับอาสาทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม นักศึกษาได้มองเห็นถึงปัญหาจากการขาดจิตสาธารณะที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองและหาแนวทางในการดูแล แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน สามารถเขียนโครงการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะให้เกิดขึ้นได้ กิจกรรมครั้งที่ 4 คุณค่าของมนุษย์ ใช้การศึกษาค้นคว้าอย่างบุคคลสำคัญและกระบวนการกลุ่ม หลังจากการจัดกิจกรรมนักศึกษาได้เรียนรู้ประวัติบุคคลที่ดีและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม นำแบบอย่างประวัติบุคคลที่ดีและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง โดยนักศึกษาได้วิเคราะห์ค้นหาตนเองในด้านดีและด้านบกพร่องเพื่อรับรู้พฤติกรรมที่ดีที่ตนเองมีและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และหาแนวทางในการแก้ไขเพื่อปรับตนให้เป็นคนดีที่สังคมต้องการ กิจกรรมครั้งที่ 5 เรื่อง โครงการจิตสาธารณะ ผู้วิจัยสังเกตพบว่า นักศึกษาได้จัดทำโครงการเริ่มตั้งแต่การเขียนโครงการเกี่ยวกับจิตสาธารณะในชุมชน วางแผนการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในกลุ่ม กิจกรรมที่จัดขึ้นในโครงการ และสรุปผลโครงการ ผลที่ได้นักศึกษาสามารถจัดโครงการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะให้เกิดขึ้น รู้และเข้าใจการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและรับอาสาทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม โดยสามารถวางแผนแก้ปัญหาและหาแนวทางในการพัฒนาจิตสาธารณะ กิจกรรมครั้งที่ 6 ใครเป็นคนผิด ใช้สถานการณ์จำลองและการอภิปรายกลุ่ม ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาบอกผลดีที่ได้รับจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมได้ และวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการไม่เห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวมได้เป็นอย่างดี กิจกรรมครั้งที่ 7 สรุปผลการจัดทำโครงการจิตสาธารณะ โดยการจัดทำโครงการ 4 โครงการ ได้แก่

โครงการที่ 1 “โครงการ ้วยรุ่น ้วยใส ใส่ใจการใช้ลิฟต์” เป็นกิจกรรมเพื่อลดการใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลืองและประหยัดค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ลิฟต์

โครงการที่ 2 “โครงการปันสุข ส่งยิ้ม” เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะความรู้ให้กับเด็กๆ สร้างความสนุกสนาน และส่งเสริมให้เด็กๆ มีความกล้าแสดงออก และมีความคิดสร้างสรรค์ ณ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสวนพลู

โครงการที่ 3 “โครงการจิตอาสาทำความสะอาดป้ายรถเมล์” เป็นกิจกรรมที่ส่งผลให้ป้ายรถเมล์มีความสะอาดมากขึ้น ทำให้สภาพแวดล้อมบริเวณป้ายรถเมล์ดูสะอาดตา เป็นการสร้างจิตสาธารณะกับตนเองและผู้พบเห็น

โครงการที่ 4 “โครงการสร้างจิตอาสาทำความสะอาดวัดไผ่เงิน” เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังให้มีจิตสาธารณะ แบ่งเบาภาระให้กับทางวัดในการทำมาสะอาดบริเวณต่างๆของวัด และเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อการทำงานเป็นทีม รู้จักวางแผนก่อนจะทำงาน

หลังจากจัดทำโครงการและสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า นักศึกษารู้สึกดีและภูมิใจที่ได้ทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม สละเวลามาทำให้ผู้อื่นได้มีความสุข มีความรู้ทักษะเพิ่มมากขึ้น ช่วยกันรักษาไม่ทิ้งขยะ ไม่ทำลายของส่วนรวม โดยเริ่มปลูกฝังที่ตัวเราก่อนและทำให้เป็นนิสัยลดความเห็นแก่ตัวลง ทำประโยชน์ให้ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน รู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการทำงานและยังสามารถสร้างประโยชน์ให้กับทางมหาวิทยาลัย ถ้ามีโอกาสอยากจัดกิจกรรมที่ดีแบบนี้อีก

กิจกรรมครั้งที่ 8 เรื่อง “ปัจฉิมนิเทศ” ใช้การอภิปรายกลุ่ม ผู้วิจัยสังเกตพบว่านักศึกษาบอกประโยชน์และสรุปประเด็นสำคัญในการพัฒนาจิตสาธารณะได้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะไปใช้ในชีวิตประจำวันและปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะ

นักศึกษาให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมและรับผิดชอบต่องานที่มอบหมายเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา ไชยพันธุ์ (2549) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์ที่สมาชิกกลุ่มได้รับจากกลุ่มจะส่งเสริมให้สมาชิกพัฒนาความสามารถพิเศษ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและกลุ่มโดยทำให้บุคคลได้พัฒนาตนเอง รู้จักตนเอง และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และเข้าใจผู้อื่นดีขึ้น นอกจากนี้ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว และนิรันดร์ แสงสวัสดิ์ (2539) อ้างอิงในพิมลรัตน์ ธรรมา, 2545) กล่าวถึงกิจกรรมกลุ่มเป็นวิธีการที่ช่วยให้บุคคลได้สำรวจตนเองในแง่มุมต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อพัฒนาบุคคลในแง่ต่างๆ เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ การรู้จักตนเอง และการรู้จักผู้อื่น สามารถเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น เป็นต้น และยังสอดคล้องกับกรมสุขภาพจิต (2539) ที่กล่าวว่า เมื่อบุคคลเข้ากลุ่มจะเรียนรู้การปฏิบัติตัวในสังคม รู้จักควบคุมอารมณ์ในการแสดงออก เพราะได้ประสบการณ์จากสมาชิก การพัฒนาบุคลิกภาพ และลักษณะของตนเองให้ดีขึ้น

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 คือ นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะสามารถพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาให้สูงขึ้นได้ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีระดับจิตสาธารณะมากที่สุดในด้านการเคารพสิทธิ ($\bar{x} = 4.73$) และในภาพรวม ($\bar{x} = 4.52$) รองลงมาได้แก่ด้านการใช้ ($\bar{x} = 4.43$) และด้านการถือเป็นหน้าที่ตามลำดับ ($\bar{x} = 4.33$) จากแนวคิดทฤษฎีในการพัฒนาจิตสาธารณะ Bloom (1956 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552) ได้กล่าวไว้ว่า สำนึกเป็นผลลัพธ์ทางด้านจิตใจของมนุษย์ที่ก่อรูปขึ้นได้จากกระบวนการพัฒนาจิตพิสัยของคน ซึ่งกระบวนการพัฒนาจิตพิสัยมีขั้นตอน 5 ประการ คือขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ เป็นการสร้างความสนใจให้บุคคลได้รับรู้และใส่ใจในสิ่งเร้าที่นำมากระตุ้น เพื่อให้บุคคลยอมรับสิ่งเร้าและเลือกที่จะสนใจสิ่งเร้าเหล่านั้นๆ ส่งผลให้เกิดขั้นที่ 2 ขั้นการตอบสนอง คือต้องให้บุคคลได้มีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งเร้าและเกิดความรู้สึกพึงพอใจซึ่งจะช่วยพัฒนาความสนใจที่มีอยู่ให้มากขึ้น ผู้วิจัยสังเกตพบว่า นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ได้ให้ความสนใจ ใส่ใจให้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้แสดงความคิดเห็น การสะท้อนความรู้สึกของตนเอง และร่วมอภิปรายกลุ่มได้เป็นอย่างดี จนก่อให้เกิดลักษณะพฤติกรรมการนำความรู้สึกหรือสิ่งที่ได้เห็นคุณค่านั้นไปสู่การปฏิบัติ เช่น การตระหนักรู้และเข้าใจความรู้สึกของชุมชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการถูกทำลายทรัพย์สินของส่วนรวมในชุมชน ส่งผลให้นักศึกษามองหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือต่อไป ขั้นที่ 3 ขั้นการเห็นคุณค่า เมื่อบุคคลได้ตอบสนองและได้รับความพึงพอใจ บุคคลนั้นจะมีทัศนคติที่ดีและเห็นคุณค่าของสิ่งนั้นเกิดความชื่นชอบ และผูกพันต่อสิ่งนั้น ขั้นที่ 4 ขั้นการจัดระบบ เมื่อบุคคลเห็นคุณค่าของสิ่งนั้นแล้ว จะนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในระบบชีวิตของตนเองและเชื่อถือในการปฏิบัติต่อไป ขั้นที่ 5 ขั้นพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย เป็นการปฏิบัติจนเป็นกิจนิสัยอย่างสม่ำเสมอ จนพัฒนาเป็นลักษณะนิสัยของตนเอง จากการใช้แนวคิดทฤษฎีนี้จัดกิจกรรมให้กับนักศึกษา จำนวน 8 ครั้ง ส่งผลให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้จนก่อให้เกิดการพัฒนาพฤติกรรมด้านการมีจิตสาธารณะสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีเรือน แก้วกังวาน (2549) การรวมกลุ่มกันของบุคคลทำให้เกิดพลัง เพราะทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีพรเคมีพวกพ้อง มีความสามัคคี ดังนั้นกลุ่มคนที่รวมกันนี้จึงมีศักยภาพอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหา วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549) ชุดฝึกจิตสาธารณะทำให้นักเรียนได้ฝึกการแสดงออกและทำกิจกรรมอย่างสนุกสนาน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิด พฤติกรรม ทัศนคติ และช่วยพัฒนาไปสู่ทิศทางที่พึงประสงค์ เจษฎา หนูรุ่น (2551) ได้ศึกษาปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 405 คน ปัจจัยจิตลักษณะ ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่านิยมความเป็นไทย สติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ และด้านการเคารพสิทธิ ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยระหว่างปัจจัยจิตลักษณะรายด้าน กับจิตสาธารณะโดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.57 สามารถอธิบายร่วมกันได้ร้อยละ 32.7 โดยปัจจัย

จิตลักษณะที่ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนสติปัญญาและความเชื่อมั่น
 อำนาจในตน ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์
 (2555) ที่กล่าวว่า ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า
 ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษา
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อค้นหาตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การรับรู้
 ความสามารถของตน รองลงมา คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการสนับสนุนทาง
 สังคมจากเพื่อน ตามลำดับซึ่งตัวแปรนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์จิตสาธารณะของนักศึกษาได้ร้อยละ
 47.30

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การ
 พัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษานักศึกษามีจิตสาธารณะสูงขึ้น โดยมีลักษณะพฤติกรรมของนักศึกษา
 ในการใช้ของส่วนรวม การดูแลรักษาความสะอาด การรักษาไม่ทำลายทรัพย์สินที่เป็นของส่วนรวมใน
 มหาวิทยาลัย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกในการทำประโยชน์เพื่อ
 ส่วนรวม ช่วยกันรณรงค์ประหยัดพลังงาน ทั้งน้ำและไฟ มีการแสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้
 ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง ตลอดจน
 ไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรมนั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ สามารถพัฒนาจิต
 สาธารณะของนักศึกษาได้ดี นั้นขึ้นอยู่กับ การให้นักศึกษาได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการ
 พัฒนาจิตสาธารณะทุกๆ ครั้งในกิจกรรม ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาจิต
 สาธารณะ สามารถนำไปประยุกต์เพื่อเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

1.2 หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะแล้ว ควรมีการ
 พัฒนาจิตสาธารณะอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามผลของพฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับจิต
 สาธารณะว่ามีการเปลี่ยนแปลงเช่นไร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลจากการวิจัย การใช้กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาไปใช้
 กับตัวแปรตามอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ เช่น จิตสาธารณะต่อวิชาชีพ จิตสาธารณะต่อองค์กร
 หรือนำไปประยุกต์ใช้กับนักศึกษาที่มีปัญหาทางพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านอื่น ๆ และสามารถนำ
 เทคนิควิธีการอื่นๆ เช่น การใช้กิจกรรมแบบโยนิโสมนสิการ การใช้กระบวนการกลุ่ม การใช้
 สถานการณ์จำลอง การสร้างตัวแบบ เป็นต้น มาใช้เพื่อศึกษาหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการพัฒนา
 จิตสาธารณะให้สูงขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมสุขภาพจิต. (2539). **เก่ง ดี มีสุข**. สารศูนย์บริการวิชาการ, 8(3), 5-8.
- กาญจนา ไชยพันธุ์. (2549). **กระบวนการกลุ่ม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- กุลทิพย์ ศาสตรระจุ. (2551). **การถอดบทเรียนกระบวนการสื่อสารของกลุ่มเยาวชนในจิตสำนึกสาธารณะ**. รายงานผลการวิจัยโครงการวิจัยชุด “การสื่อสารจิตสำนึกสาธารณะ” กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. (2550). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบ (พ.ศ. 2550-2554)**.
<<http://pattani.doae.go.th/pages/2%20left%20page/plan10/7.doc>> 12 กรกฎาคม 2551. ออนไลน์.
- จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์. (2555). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ**. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.
- เจษฎา หนูรุ่ง. (2551). **ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2548). **การใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูล**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
- ณรงค์ อ้วนอง. (2546). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสำนึกสาธารณะของชุมชน ศึกษากรณีการจัดการศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน**. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยการศึกษากับชุมชนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2544). **ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมการวิจัยและการพัฒนาบุคคล**. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ธนิดา ทองมีเหลือ. (2550). **ปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. พฤติกรรมศาสตร์, 13 (1) : 92-103.
- บุญทัน ภูบาล. (2549). **การใช้วิธีทัศนละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

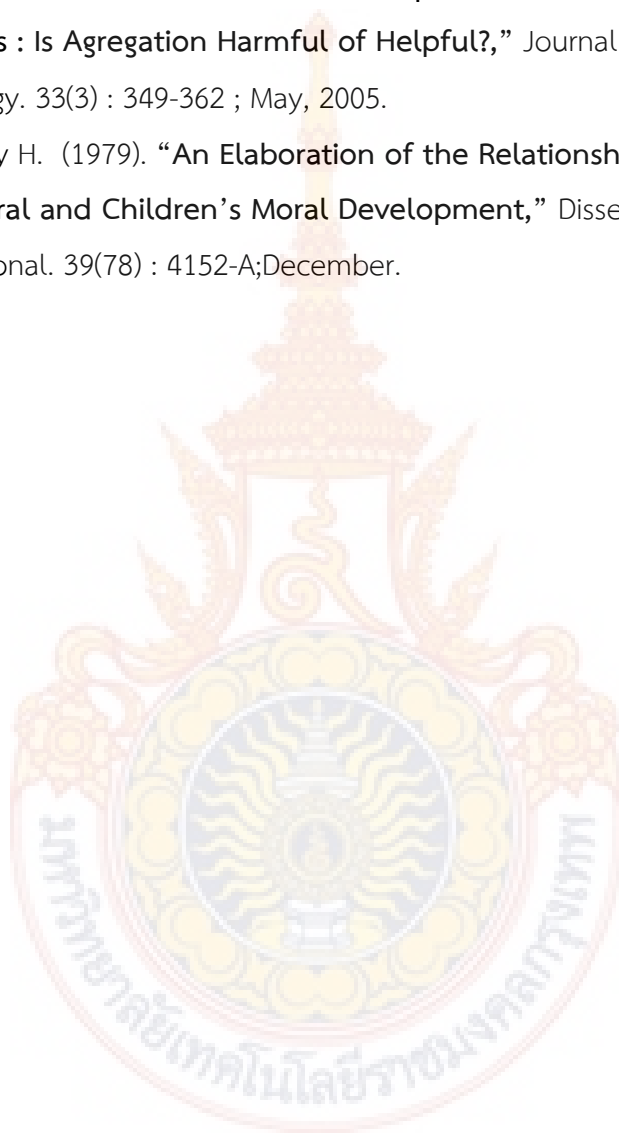
- ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร. (2553). **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ**. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์, 3 (1): 9-16.
- พรพรหม พรศวก. (2550). **ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก กรุงเทพมหานคร**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระไพศาล วิสาโล. (2544). **วิถีสังคมไทย ประชาสังคมและวัฒนธรรมชุมชน**. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- พิชิต ฤทธิจำรูญ. (2549). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แฮสออฟ เคอร์มส์.
- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัญจร. (2543). **สำนึกไทยที่พึงปรารถนา**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- มนัสสา ชินูปการพงศ์. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการสื่อสารการตลาดต่อจิตสำนึกสาธารณะกับการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ยุทธนา วรณปิติกุล. (2542). **สำนึกพลเมือง : ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม.
- เรียม นมรักษ์. (2552). **วิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ลักขณา ศรีวัฒน์. (2544). **จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร. (2549). **ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาจิตสาธารณะที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียน ระดับประถมศึกษา โดยใช้ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะผ่านนิทาน**. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรภรณ์ ตระกูลสฤษฎี. (2549). **การทำงานเป็นทีม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิทย์พัฒน์ สี่หา. (2551). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรัตน์ คำศรีจันทร์. (2544). **จิตสำนึกพลเมืองในบริบทสังคมไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2549). **จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ศิริ แคนสา. (2551). **การพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนคอนสวรรค์**. ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สนธยา พลศรี. (2537). **กระบวนการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2544). **รายงานการวิจัยเรื่องการปลูกฝังเด็กปฐมวัยให้รักสิ่งแวดล้อม ด้วยแบบฝึกกิจกรรมการบ้านและการปฏิบัติจริง**. กรุงเทพฯ : สาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2550). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- สุวิมล ติรกานนท์. (2546). **การใช้งานสถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หฤทัย อัจจุ. (2544). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิต และความสามารถ ในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แหวง โตจิราการ. (2550). **จุดประกาย...คิด (ดนตรี) เพื่อจิตสาธารณะ**. ค้นเมื่อ 5 มิถุนายน 2552, จาก <http://www.9dern.com/rsa2view.php?id=110>. ออนไลน์.
- อมรรัตน์ เจริญชัย. (2550). “การเสริมสร้างจิตสาธารณะ”วารสารการศึกษาทั่วไป. 7(30) : 36 ; พฤศจิกายน, 2550.
- อนุชาติ พวงสำลี และวีรบูรณ์ วิสารทสกุล. (2540). **ประชาสังคม: คำ ความคิดและความหมาย**. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์. (2550). **ผลของการใช้สถานการณ์จำลองผสมผสานกับเทคนิคการประเมินผลสภาพจริง เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อาภาภรณ์ พุกกะมาน. (2542). **ธรรมอันสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มูลนิธิธรรมสันติ.

ภาษาอังกฤษ

- Best, John W. (1981). **Research in Education**. 4 th ed. New Jersey : Prentice-Hall, Inc.
- Bloom, B.S. (1956). **Taxonomy of Educational Objectives**. New York: David McKay.
- Isokorpi, Tia Hannele. “**Tunnealytöiden Ja Yhteisöllisyyden Oppiminen Reflektöinnin Ja Ryhmäprosessin Avulla**,” Dissertation Abstracts International. 65(1) : 11-A ; Spring, 2004.

- Kalish, H.I. (1981). **From Behavioral Science To Behavioral Modification**. New York: McGraw-Hill.
- Kazdin, A.E. (1978). **History of behavior modification : Experimental foundations of contemporary research**. Baltimore, MD : University Park Press.
- Mager, Wendy and others. **“Intervention Group for Adolescents with Conduct Problems : Is Agregation Harmful of Helpful?,”** Journal of Abnormal Child Psychology. 33(3) : 349-362 ; May, 2005.
- Schneider, Barry H. (1979). **“An Elaboration of the Relationship Between Parental Behavioral and Children’s Moral Development,”** Dissertation Abstracts International. 39(78) : 4152-A; December.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผศ.ดร.วไลพร เมฆไตรรัตน์
 - รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. ผศ.ดร.รุ่งอรุณ รังรองรัตน์
 - ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ผศ.ดร.สุรัชณี เคนสุโพธิ์
 - อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
4. นาวาอากาศโทหญิง ดร.คณินิจ อนุโรจน์
 - หัวหน้าวิเคราะห์และประเมินผล กองนโยบายและแผน สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
 - อาจารย์พิเศษ คณะวิทยาการจัดการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการยุทธการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
 - อาจารย์พิเศษ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางการเกษตร โครงการปริญญาโทส่งเสริมการเกษตร สำหรับผู้บริหารภาคพิเศษ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. ดร.สมนึก ศรีปริวาทีน
 - ผู้จัดการแผนกลางและจัดส่งภาชนะอุปกรณ์ ฝ่ายครัวการบิน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)
 - อาจารย์พิเศษ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 - อาจารย์พิเศษ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนครพนม

ที่ ศธ ๐๕๗๙.๐๙/๐๒๓

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
๒ ถนนนางลิ้นจี่ แขวงทุ่งมหาเมฆ
เขตสาทร กรุงเทพฯ ๑๐๑๒๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วไลพร เมฆไตรรัตน์

เนื่องด้วย อาจารย์ธัญญาภัทร์ เลิศจันทรากร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรี
ทัศน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้รับ
อนุมัติให้ดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ” มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นแล้วว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย มหาวิทยาลัยจึงขอเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวุฒิวัฒน์ คงรัตน์ประเสริฐ)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๗ ๙๖๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๗ ๙๖๘๔

ที่ ศธ ๐๕๓๙.๐๙/๐๒๔

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
๒ ถนนนางลิ้นจี่ แขวงทุ่งมหาเมฆ
เขตสาทร กรุงเทพฯ ๑๐๑๒๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รังรองรัตน์

เนื่องด้วย อาจารย์ธัญญาภัทร์ เลิศจันทรากร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรี
ทัศน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้รับ
อนุมัติให้ดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ” มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นแล้วว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย มหาวิทยาลัยจึงขอเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวุฒิวัฒน์ คงรัตนประเสริฐ)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๗ ๙๖๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๗ ๙๖๘๔

ที่ ศธ ๐๕๗๙.๐๙/๐๒๔

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
๒ ถนนนางลิ้นจี่ แขวงทุ่งมหาเมฆ
เขตสาทร กรุงเทพฯ ๑๐๑๒๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามในงานวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรชนี เคนสุโพธิ์

เนื่องด้วย อาจารย์ธัญญภัทร์ เลิศจันทรากร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรี
ทัศน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้รับ
อนุมัติให้ดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ” มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นแล้วว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย มหาวิทยาลัยจึงขอเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวุฒิวัฒน์ คงรัตนประเสริฐ)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๗ ๙๖๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๗ ๙๖๘๔

ที่ ศธ ๐๕๗๙.๐๙/๐๒๒

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
๒ ถนนนางลิ้นจี่ แขวงทุ่งมหาเมฆ
เขตสาทร กรุงเทพฯ ๑๐๑๒๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เรียน นาวาอากาศโทหญิง ดร.คณินิจ อนุโรจน์

เนื่องด้วย อาจารย์ธัญญาภัทร์ เลิศจันทรากร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรี
ทัศน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้รับ
อนุมัติให้ดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ” มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นแล้วว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย มหาวิทยาลัยจึงขอเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวุฒิวัฒน์ คงรัตนประเสริฐ)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๗ ๙๖๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๗ ๙๖๘๔

ที่ ศธ ๐๕๗๙.๐๙/๐๒๑

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
๒ ถนนนางลิ้นจี่ แขวงทุ่งมหาเมฆ
เขตสาทร กรุงเทพฯ ๑๐๑๒๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เรียน ดร. สมนึก ศรีปริวาทีน

เนื่องด้วย อาจารย์ธัญญาภัทร์ เลิศจันทร์กร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ” มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นแล้วว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มหาวิทยาลัยจึงขอเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวุฒิวัฒน์ คงรัตนประเสริฐ)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๗ ๙๖๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๗ ๙๖๘๔

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือวิจัย

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

1. คะแนนความสอดคล้องและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการพัฒนาจิต
สาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้ผลดังนี้

ตาราง คะแนนความสอดคล้องและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการพัฒนา
จิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
ด้านการใช้						
1. ข้าพเจ้าเคลื่อนย้ายโต๊ะหรือเก้าอี้เพื่อทำงานกลุ่ม เมื่อทำงานเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจะจัดเก็บเข้าที่ให้เหมือนเดิม	1	1	1	1	1	1.00
2. หลังใช้ห้องน้ำในที่สาธารณะ ข้าพเจ้าจะระวังรักษาความสะอาด ทุกครั้ง	1	1	1	1	1	1.00
3. ข้าพเจ้ามักจะกดลิฟต์ให้หยุดทุกชั้นโดยไม่จำเป็น	1	1	1	1	1	1.00
4. ในการขึ้นลงอาคารเพียง 1-2 ชั้น ข้าพเจ้าจะเดินแทนการใช้ลิฟต์	1	1	1	1	1	1.00
5. ข้าพเจ้ามักแอบทิ้งขยะไว้ตามซอกเล็กๆ เช่น ต้นไม้ ซอกโต๊ะ ถึงแม้ จะมีป้ายห้ามก็ตาม	1	1	1	1	1	1.00
6. ข้าพเจ้ามักเผลอขีดเขียนโต๊ะเรียน	1	1	1	1	1	1.00
7. ข้าพเจ้าขบถโยกเก้าอี้ ขณะนั่งเรียนหนังสือ	1	0	1	1	1	0.80
8. ข้าพเจ้าจะใช้วิธีการเก้าอี้เข้าที่ แทนการยกเพราะมันหนัก	1	1	1	1	1	1.00
9. ข้าพเจ้ามักจะใช้ดินสอ ปากกาขีดเขียนในหนังสือของห้องสมุด	1	1	1	1	1	1.00
ด้านการถือเป็นที่						
10. เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจะเก็บภาชนะไปวางไว้ที่ รองรับ	1	1	1	1	1	1.00
11. การใช้คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการ สืบค้นและใช้ได้นานๆ ข้าพเจ้าจะทำตามขั้นตอนที่ถูกต้องตามที่มี คำแนะนำไว้	1	0	1	1	1	0.80
12. เมื่อข้าพเจ้าพบว่าในห้องน้ำมีก๊อกรู้สึกเปิดอยู่ ข้าพเจ้าจะรีบเดินไป ปิดทันที	1	1	1	1	1	1.00
13. เมื่อข้าพเจ้าเข้าห้องสมุด จะไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่นและจะบอกให้ เพื่อนปฏิบัติตามด้วย	1	1	1	1	1	1.00
14. ข้าพเจ้าแอบเดินลัดสนาม แม้จะมีป้ายห้ามลัดสนามเพราะเร็วดีไม่ ต้องอ้อม	1	1	1	1	1	1.00
15. ข้าพเจ้านำน้ำหรือขนมมาทานในห้องเรียน	1	0	1	1	1	0.80

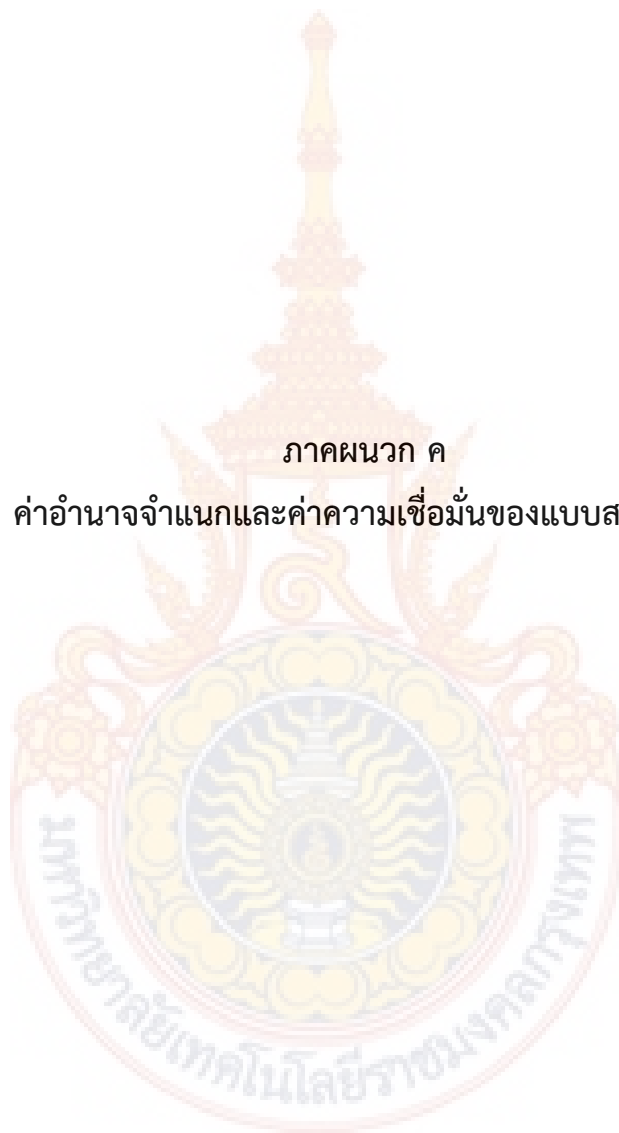
16. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายเมื่อต้องเข้ากิจกรรมจิตสาธารณะของคณะหรือมหาวิทยาลัย	0	1	1	1	1	0.80
17. ข้าพเจ้าเห็นว่าสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นของมหาวิทยาลัยมิใช่เป็นภาระหน้าที่ของนักศึกษาที่ต้องดูแลรักษา	1	1	1	1	1	1.00
18. ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างช่วยเหลือบุคคลอื่นด้วยความเต็มใจ	1	1	1	1	1	1.00

**ตาราง (ต่อ) คะแนนความสอดคล้องและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการ
พัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ**

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
ด้านการเคารพสิทธิ						
19. ถ้าพบเห็นเครื่องบันทึกข้อมูล (Handy drive) ติดอยู่ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ ข้าพเจ้านำส่งคืนอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่	1	1	1	1	1	1.00
20. ถ้าพบโทรศัพท์วางอยู่ในห้องน้ำ ถึงแม้ว่าเป็นรุ่นที่กำลังอยากได้ ข้าพเจ้าก็จะนำไปแจ้งอาจารย์	1	1	1	1	1	1.00
21. ข้าพเจ้าเคยนำซั่มส้อมหรือจานชามที่โรงอาหารไปใช้ที่บ้านหรือหอพัก	1	1	1	1	1	1.00
22. ข้าพเจ้าเคยนำหนังสือหายากหรือหนังสือที่สนใจในห้องสมุดไปซ่อนไว้ที่ชั้นวางหนังสืออื่น เพื่อเวลาอ่านจะได้หาง่าย	1	1	1	1	1	1.00
23. เมื่ออาจารย์แจกเอกสารการสอนให้คนละหนึ่งชุด และถ้าข้าพเจ้าได้เกินมาจะนำไปคืนอาจารย์	1	1	1	1	1	1.00
24. ข้าพเจ้าไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเก็บไว้ที่ตนเอง	1	1	1	1	1	1.00
25. ข้าพเจ้าแบ่งสนามให้เพื่อนคนอื่น ได้ตีแบดมินตันหรือเล่นกีฬา	0	1	1	1	1	0.80
26. ข้าพเจ้านำรถจักรยานยนต์ไปจอดในที่จอดรถอย่างเป็นระเบียบเพื่อให้รถเพื่อนคนอื่นๆ ได้จอดด้วย	1	1	1	1	1	1.00
27. ข้าพเจ้าไม่เคยขโมย หรือนำวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมไปเป็นของตนเอง	1	1	1	1	1	1.00
28. เมื่ออาจารย์ให้เก็บรวบรวมสิ่งของไปบริจาค ข้าพเจ้าจะไม่ค่อยจดจำและใส่ใจที่จะนำมามหาวิทยาลัย	-1	1	1	1	1	0.60
29. เมื่อถึงเวลารับประทานอาหาร ข้าพเจ้ามักจะได้คิวซื้ออาหารก่อนเพราะสนิทกับแม่ค้า	0	1	1	1	1	0.80
30. ข้าพเจ้านำของส่วนรวมมาใช้โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	0	1	1	1	1	0.80

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

1. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ดังปรากฏในตาราง

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 30 ข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (Item – total Correlation)
1	0.42
2	0.56
3	0.62
4	0.34
5	0.75
6	0.43
7	0.44
8	0.27
9	0.72
10	0.58
11	0.35
12	0.43
13	0.37
14	0.44
15	0.22
16	0.42
17	0.55
18	0.34
19	0.33
20	0.58
21	0.77
22	0.42
23	0.25

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (Item – total Correlation)
24	0.25
25	0.34
26	0.47
27	0.51
28	0.61
29	0.54
30	0.78

2. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพด้านการนำไปใช้ ดังข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพด้านการนำไปใช้

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (Item – total Correlation)
1	0.42
2	0.56
3	0.62
4	0.34
5	0.75
6	0.43
7	0.44
8	0.27
9	0.72

3. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพด้านหน้าที่ ดังข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพด้านหน้าที่

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (Item – total Correlation)
1	0.58
2	0.35
3	0.43
4	0.37
5	0.44
6	0.22
7	0.42
8	0.55
9	0.34

4. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพด้านความตระหนัก ดังข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพด้านความตระหนัก

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (Item – total Correlation)
1	0.33
2	0.58
3	0.77
4	0.42
5	0.25
6	0.25
7	0.34
8	0.47
9	0.51
10	0.61
11	0.54
12	0.78

5. ค่าความเชื่อมั่น (alpha coefficient) ของ Cronbach (1990) ของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับและของแต่ละด้าน ดังข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

ตาราง ค่าความเชื่อมั่น (alpha coefficient) ของ Cronbach ของแบบสอบถามทั้งฉบับและของ
แต่ละด้าน

แบบสอบถาม/ตัวแปร	ค่าความเชื่อมั่น
แบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลกรุงเทพทั้งฉบับ	0.90
ด้านการนำไปใช้	0.80
ด้านหน้าที่	0.67
ด้านความตระหนัก	0.81

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องว่าง ให้ตรงตามข้อมูลความเป็นจริงของนักศึกษา

1. เพศ

☐

1. ชาย

☐

2. หญิง

2. ท่านศึกษาอยู่ในคณะ

☐

1. ศิลปศาสตร์

☐

2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

☐

3. บริหารธุรกิจ

☐

4. เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

☐

5. วิศวกรรมศาสตร์

☐

6. ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

☐

7. อุตสาหกรรมสิ่งทอ

3. ชั้นปีที่

☐

1. ชั้นปีที่ 1

☐

2. ชั้นปีที่ 2

☐

3. ชั้นปีที่ 3

☐

4. ชั้นปีที่ 4

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

คำชี้แจง

1. แบบวัดจิตสาธารณะนี้มีจำนวน 30 ข้อ

2. ข้อความในแต่ละข้อจะกำหนดสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันให้นักศึกษาอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นนักศึกษาจะปฏิบัติอย่างไร

3. ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

มากที่สุด

หมายถึง

นักศึกษาปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด

ค่อนข้างมาก

หมายถึง

นักศึกษาปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นค่อนข้างมาก

ปานกลาง

หมายถึง

นักศึกษาปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นปานกลาง

น้อย

หมายถึง

นักศึกษาปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นน้อย

ไม่เคยทำ

หมายถึง

นักศึกษาไม่เคยทำตรงกับข้อความนั้นเลย

4. ให้นักศึกษาทำเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

5. คำตอบที่นักศึกษาตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักศึกษาตอบทุกข้อหากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

แบบสอบถามการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยทำ
1	ข้าพเจ้าเคลื่อนย้ายโต๊ะหรือเก้าอี้เพื่อทำงานกลุ่ม เมื่อทำงานเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจะจัดเก็บเข้าที่ให้เหมือนเดิม					
2	หลังใช้ห้องน้ำในที่สาธารณะ ข้าพเจ้าจะระวังรักษาความสะอาดทุกครั้ง					
3	ข้าพเจ้ามักจะกดลิฟต์เล่นทุกชั้นโดยไม่จำเป็น					
4	ในการขึ้นลงอาคารเพียง 1-2 ชั้น ข้าพเจ้าจะเดินแทนการใช้ลิฟต์					
5	ข้าพเจ้ามักแอบทิ้งขยะไว้ตามซอกเล็กๆ เช่น ต้นไม้ ซอกโต๊ะ ถึงแม้จะมีป้ายห้ามก็ตาม					
6	ข้าพเจ้ามักเผลอขีดเขียนโต๊ะเรียน					
7	ข้าพเจ้าชอบนั่งโยกเก้าอี้ ขณะนั่งเรียนหนังสือ					
8	ข้าพเจ้าจะใช้วิธีลากเก้าอี้เข้าที่ แทนการยกเพราะมันหนัก					
9	ข้าพเจ้ามักจะใช้ดินสอ ปากกาขีดเขียนในหนังสือของห้องสมุด					
10	เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจะเก็บภาชนะไปวางไว้ที่รองรับ					
11	การใช้คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการสืบค้นและใช้ได้นานๆ ข้าพเจ้าจะทำตามขั้นตอนที่ถูกต้องตามที่มีคำแนะนำไว้					
12	เมื่อข้าพเจ้าพบว่าในห้องน้ำมีก๊อกน้ำถูกเปิดอยู่ ข้าพเจ้าจะรีบเดินไปปิดทันที					
13	เมื่อข้าพเจ้าเข้าห้องสมุด จะไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่นและจะบอกให้เพื่อนปฏิบัติตามด้วย					
14	ข้าพเจ้าแอบเดินลัดสนาม แม้จะมีป้ายห้ามลัดสนามเพราะเร็วดีไม่ต้องเดินอ้อม					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยทำ
15	ข้าพเจ้านำน้ำหรือขนมมาทานในห้องเรียน					
16	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายเมื่อต้องเข้ากิจกรรมจิตสาธารณะของคณะหรือมหาวิทยาลัย					
17	ข้าพเจ้าเห็นว่าสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นของมหาวิทยาลัยมิใช่เป็นภาระหน้าที่ของนักศึกษาที่ต้องดูแลรักษา					
18	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างช่วยเหลือบุคคลอื่นด้วยความเต็มใจ					
19	ถ้าพบเห็นเครื่องบันทึกข้อมูล (Handy drive) ติดอยู่ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ ข้าพเจ้าจะนำส่งคืนอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่					
20	ถ้าพบโทรศัพท์วางอยู่ในห้องน้ำ ถึงแม้ว่าเป็นรุ่นที่กำลังอยากได้ ข้าพเจ้าก็จะนำไปแจ้งอาจารย์					
21	ข้าพเจ้าเคยนำซอสส้มหรือจานชามที่โรงอาหารไปใช้ที่บ้านหรือหอพัก					
22	ข้าพเจ้าเคยนำหนังสือหายากหรือหนังสือที่สนใจในห้องสมุดไปซ่อนไว้ที่ชั้นวางหนังสืออื่น เพื่อเวลาอ่านจะได้หาง่าย					
23	เมื่ออาจารย์แจกเอกสารการสอนให้คนละหนึ่งชุด และถ้าข้าพเจ้าได้เกินมานำไปคืนอาจารย์					
24	ข้าพเจ้าไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเก็บไว้ที่ตนเอง					
25	ข้าพเจ้าแบ่งสนามให้เพื่อนคนอื่น ได้ตีแบดมินตันหรือเล่นกีฬา					
26	ข้าพเจ้านำรถจักรยานยนต์ไปจอดในที่จอดรถอย่างเป็นระเบียบเพื่อให้รถเพื่อนคนอื่นๆ ได้จอดด้วย					
27	ข้าพเจ้าไม่ขโมย หรือนำวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมไปเป็นของตนเอง					
28	เมื่ออาจารย์ให้เก็บรวบรวมสิ่งของไปบริจาค ข้าพเจ้าจะไม่ค่อยจดจำและใส่ใจที่จะนำมาบริจาคให้มหาวิทยาลัย					
29	เมื่อถึงเวลารับประทานอาหาร ข้าพเจ้ามักจะได้ซื้ออาหารก่อนเพราะสนิทกับแม่ค้า					
30	ข้าพเจ้านำของส่วนรวมมาใช้โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ					

ภาคผนวก จ
กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ

กิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ครั้งที่ 1

เรื่อง “ปฐมนิเทศ”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษาในการร่วมกิจกรรม
2. เพื่อให้นักศึกษาทราบวัตถุประสงค์ข้อตกลงเบื้องต้น และวิธีปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกิจกรรม
3. เพื่อให้ศึกษามีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ

แนวคิด

จิตสาธารณะ (Public mind) คือ จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เพราะคำว่า “สาธารณะ” คือ สิ่งที่มีได้เป็นของผู้หนึ่งผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะ ในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลและบำรุงรักษาร่วมกัน เช่น การช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการไม่ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ การดูแลรักษาสาธารณะสมบัติ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หลอดไฟที่ให้แสงสว่างตามถนนหนทาง แม้แต่การประหยัดน้ำประปา หรือไฟฟ้า ที่เป็นของส่วนรวม โดยให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าตลอดจนช่วยดูแลรักษาให้ความช่วยเหลือผู้ทุกข์ยาก หรือ ผู้ที่ร้องขอความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนร่วมมือกระทำเพื่อให้เกิดปัญหาหรือช่วยกันแก้ปัญหา แต่ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

เวลา 60 นาที

สถานที่ อาคาร 9 ห้อง B9307

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบความรู้เรื่องจิตสาธารณะ : ปฐมนิเทศ
2. ใบความรู้เรื่องกฎระเบียบและบทบาทของนักศึกษาในการเข้ากลุ่ม : ปฐมนิเทศ
3. ใบงาน : ปฐมนิเทศ
4. ปากกา กระดาษสี กรรไกร กระดาษ A4 กาว
5. รางวัลสำหรับคู่ที่ชนะ

6. กำหนดการเข้าร่วมโปรแกรมฝึกจิตสาธารณะ

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. อาจารย์กล่าวทักทายแนะนำตนเอง และให้นักศึกษาหยิบใบความรู้เรื่องจิตสาธารณะ มีลักษณะเป็นชิ้นส่วนรูปดอกไม้คนละ 1 ชิ้น
2. ให้นักศึกษาแต่ละคนนำชิ้นส่วนรูปดอกไม้มาต่อเป็นดวงเดียวกันให้ได้ โดยข้อความที่มามีต่อกันนั้นจะต้องสัมพันธ์กัน คู่ใดต่อรูปดอกไม้ได้เร็วที่สุดเป็นผู้ชนะ
3. เมื่อนักศึกษาจับคู่ได้ครบแล้ว ให้นักศึกษาทำความรู้จักกันโดยซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกัน บันทึกลงในใบงาน ใช้เวลา 5 นาที เมื่อหมดเวลาให้นำข้อมูลจากการสนทนาพาเพื่อนออกมาแนะนำหน้าชั้น ผลัดกันแนะนำเพื่อนจากข้อมูลที่นักศึกษาซักถามเพื่อน
4. นักศึกษาอ่านข้อความที่อยู่ด้านหน้าในรูปดอกไม้ของตัวเองให้กลุ่มฟัง แล้วติดรูปดอกไม้ไว้บนกระดานจนครบทุกคู่
5. อาจารย์ชี้แจงระเบียบและบทบาทของนักศึกษา วัตถุประสงค์ของกิจกรรม อธิบายความหมายของจิตสาธารณะจากรูปดอกไม้ที่นักศึกษาติดไว้บนกระดาน
6. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถามข้อสงสัยแล้วอาจารย์นัดหมายสถานที่ วันเวลา การเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมของนักศึกษา
2. จากการทำแบบประเมินหลังดำเนินกิจกรรม

ครั้งที่ 1

แบบประเมินหลังดำเนินกิจกรรม : ปฐมนิเทศ

คำชี้แจง แบบประเมินนี้ใช้ประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรม โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมิน
ความสามารถของตนเองที่เกิดขึ้นหลังการดำเนินกิจกรรมนี้

ข้อ	ข้อความ	ระดับคุณภาพ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	นักศึกษาเข้าใจความหมายของจิตสาธารณะมากขึ้น			
2	นักศึกษาทราบข้อตกลงเบื้องต้นและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม			
3	นักศึกษาทราบวิธีปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกิจกรรม			
4	นักศึกษารู้และเข้าใจการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ			
5	นักศึกษาเข้าใจองค์ประกอบของการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ			
รวม				

ครั้งที่ 1

ใบความรู้ : ปฐมนิเทศ

เรื่อง กฎระเบียบและบทบาทของนักศึกษาในการเข้ากลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

1. นักศึกษาต้องตรงเวลาที่กำหนดนัดหมายในกิจกรรมแต่ละครั้ง
2. นักศึกษาเปิดเผยตนเองและกล้าแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสมาชิกกลุ่ม
3. นักศึกษารับฟังสมาชิกกลุ่มด้วยความตั้งใจ ไม่พูดคุยในเรื่องอื่นๆ ขณะเข้าร่วมกิจกรรม
4. ต้องรู้จักหน้าที่และพร้อมที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงที่สัญญาไว้
5. นักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
6. นักศึกษาควรถามคำถามหากมีข้อสงสัยหรืออยากรู้เพิ่มเติม
7. นักศึกษาให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง โดยการแสดงความคิดเห็น และให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม จะมีประโยชน์ทำให้นักศึกษาทุกคนได้พัฒนาจิตสาธารณะ

ประโยชน์ที่จะได้รับในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

1. นักศึกษาได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน และได้แสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น
2. การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มุมมองความคิดที่หลากหลายจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. นักศึกษาได้พัฒนาตนเองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะสูงขึ้น

ครั้งที่ 1

ใบความรู้ : ปฐมนิเทศ

เรื่อง “จิตสาธารณะ”

จิตสาธารณะ (Public mind) คือ จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เพราะคำว่า “สาธารณะ” คือ สิ่งที่มีได้เป็นของผู้หนึ่งผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะ ในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลและบำรุงรักษาร่วมกัน เช่น การช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการไม่ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ การดูแลรักษาสาธารณะสมบัติ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หลอดไฟที่ให้แสงสว่างตามถนนหนทาง แม้แต่การประหยัดน้ำประปา หรือไฟฟ้า ที่เป็นของส่วนรวม โดยให้เกิดประโยชน์ คำนึงค่าตลอดจนช่วยดูแลรักษาให้ความช่วยเหลือผู้ทุกข์ยาก หรือผู้ที่ร้องขอความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนร่วมมือกันกระทำเพื่อให้เกิดปัญหาหรือช่วยกันแก้ปัญหา แต่ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะเป็นความรับผิดชอบที่เกิดจากภายใน คือ ความรู้สึกนึกคิด จิตใต้สำนึก ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งอยู่ในจิตใจ และส่งผลมาสู่การกระทำภายนอก จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งสำคัญในสังคม เยาวชนต้องให้ความสำคัญและตระหนักในสิ่งนี้ การที่คนมาอยู่รวมกันเป็นสังคม ย่อมต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพาอาศัยกัน การที่คนในสังคมขาดจิตสาธารณะนั้น จะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลก ดังนี้

ผลกระทบต่อบุคคล ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง
2. สร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น

ผลกระทบต่อครอบครัว ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. ความสามัคคีในครอบครัวลดน้อยลง
2. การแก่งแย่ง ทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว

ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. การแบ่งพรรคแบ่งพวกภายในองค์กร
2. ความเห็นแก่ตัว แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น
3. การเบียดเบียนสมบัติขององค์กรเป็นสมบัติส่วนตัว
4. องค์กรไม่ก้าวหน้า ประสิทธิภาพและคุณภาพของงานลดลง

ผลกระทบในระดับชุมชน ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่ สภาพชุมชน มีสภาพเช่นไรก็ยังคงเป็นเช่นนั้น ไม่เกิดการพัฒนา และยิ่งนานไปก็มีแต่เสื่อมทรุดลง
2. อาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง
3. ขาดศูนย์รวมจิตใจ ขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เพราะคนในชุมชนมองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ ขาดคนอาสาสมัครพัฒนา เพราะกลัวเสียทรัพย์กลัวเสียเวลา หรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่น

ผลกระทบในระดับชาติ ถ้าบุคคลในชาติขาดจิตสาธารณะจะทำให้เกิด

1. วิกฤตการณ์ภายในประเทศบ่อยครั้ง และแก้ปัญหาไม่ได้ เกิดการเบียดเบียนทำลายทรัพยากรและสมบัติที่เป็นของส่วนรวม
2. ประเทศชาติอยู่ในสภาพล้าหลัง เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม เมื่อผู้นำประเทศนำมาตราการใดออกมาใช้ ก็จะไม่ได้ผลเพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน
3. เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก เกิดการแก่งแย่งแข่งขัน เห็นแก่ประโยชน์กลุ่มของตน และพวกพ้อง เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน

องค์ประกอบของการมีจิตสาธารณะในการวิจัยมีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 คือ การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม กำหนดตัวชี้วัดจาก

1. การดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้ของส่วนรวมแล้วเก็บเข้าที่
2. ลักษณะการใช้ของส่วนรวม รู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม

องค์ประกอบที่ 2 คือ การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ กำหนดตัวชี้วัดจาก

1. การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม
2. การรับอาสาที่จะทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม

องค์ประกอบที่ 3 คือ การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม กำหนดตัวชี้วัดจาก

1. การไม่ยึดครองของส่วนรมนั้นมาเป็นของตนเอง
2. แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ทรัพย์สินส่วนรวม

แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง

จิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง นับว่าเป็นพื้นฐานต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ตัวอย่างความรับผิดชอบต่อตนเองดังนี้

1. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนหาความรู้
2. รู้จักการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์
3. มีความประหยัดรู้จักความพอดี
4. ประพฤติตัวให้เหมาะสม ละเว้นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหาย
5. ทำงานที่รับมอบหมายให้สำเร็จ
6. มีความรับผิดชอบ ตรงเวลา สามารถพึ่งพาตนเองได้

ความรับผิดชอบต่อสังคม

เป็นการช่วยเหลือสังคม ไม่ทำให้ผู้อื่นหรือสังคมเดือดร้อนได้รับความเสียหายเช่น

1. มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว เช่น เชื่อฟังพ่อแม่ ช่วยเหลืองานบ้าน ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ
2. มีความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย-อาจารย์ เช่น ตั้งใจเล่าเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์ ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของมหาวิทยาลัย ช่วยรักษาทรัพย์สินสมบัติของมหาวิทยาลัย
3. มีความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่นเช่นให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำ ไม่เอาเปรียบเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน
4. มีความรับผิดชอบในฐานะพลเมือง เช่น ปฏิบัติตามกฎหมายของสังคม ปฏิบัติตามกฎหมาย รักษาสมบัติของส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือต่อสังคมในฐานะพลเมืองดี

การสร้างจิตสาธารณะ เป็นความรับผิดชอบต่อตนเอง แม้ว่าจะได้รับการอบรมสั่งสอนถ้าใจตนเองไม่ยอมรับ จิตสาธารณะก็ไม่เกิด ฉะนั้นคำว่า "ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน" จึงมีความสำคัญส่วนหนึ่งในการสร้างจิตสาธารณะถ้าตนเองไม่เห็นความสำคัญแล้วคงไม่มีใครบังคับได้

กำหนดการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ

ครั้งที่	กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี	เวลา
1	ปฐมนิเทศ	7 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
2	เรารู้...เราจัดการได้	8 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
3	รวมใจเป็นหนึ่ง	14 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
4	คุณค่าของมนุษย์	15 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
5	โครงการจิตสาธารณะ	21 พฤษภาคม 2557	9.00 – 17.00 น.
6	ใครเป็นคนผิด	23 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
7	สรุปผล การจัดทำโครงการจิตสาธารณะ	28 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.
8	ปัจฉิมนิเทศ	29 พฤษภาคม 2557	16.00 – 17.00 น.

ครั้งที่ 2

เรื่อง “เรารู้...เราจัดการได้”

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักการดูแลรักษาสาธารณะสิ่งของในห้องสมุด เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี

แนวคิด

จิตสาธารณะ เป็นลักษณะของนักศึกษาที่มีจิตสำนึกและตระหนักรู้ถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองและสังคม ในการที่จะเข้าไปช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม ด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน เห็นคุณค่าในการดูแลรักษา เอาใจใส่สิ่งของต่างๆ ที่เป็นส่วนรวม สามารถสังเกตได้จากความรู้ความเข้าใจ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการใช้ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของนักศึกษาในการใช้ของส่วนรวม การรักษาทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสมบัติ การไม่ทำลายให้เกิดความชำรุดเสียหาย การดูแลรักษาความสะอาด ในมหาวิทยาลัยโดยแสดงออก ดังนี้

1.1 ดูแลรักษาทรัพย์สิน เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี

1.2 ลักษณะของการใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม

2. ด้านการถือเป็นหน้าที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ในวิสัยที่ตนสามารถทำได้โดยแสดงออก ดังนี้

2.1 ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด

2.2 รับอาสาที่จะทำบางสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวม

3. ด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองทรัพย์สินส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ทรัพย์สินส่วนรมนั้นโดยแสดงออก ดังนี้

3.1 ไม่นำทรัพย์สินส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

3.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ทรัพย์สินส่วนรวม

เวลา 60 นาที

สถานที่ ห้องสมุด อาคาร 80 ชั้น 4

สื่อและอุปกรณ์

1. แบบสำรวจปัญหาการขาดจิตสำนึกของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
2. แบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรม
3. กระดาษ A4 / ปากกา

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. อาจารย์กล่าวทักทาย และทบทวนข้อตกลงของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. อาจารย์นำนักศึกษาเข้าห้องสมุด โดยจับคู่กันเพื่อสำรวจหนังสือ เช่น หนังสือที่วางไม่ตรงตามหมวดหมู่ สำรวจหนังสือที่ชำรุด-ฉีกขาด หนังสือที่มีการขีดเขียน คอมพิวเตอร์ โต๊ะเก้าอี้ ความสะอาดในห้องน้ำ ฯลฯ
3. ให้นักศึกษาสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นจากการขาดจิตสำนึกของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย คือ
 - 3.1 ด้านการใช้ ได้แก่ ดูแลรักษาทรัพย์สิน ลักษณะของการใช้ของส่วนรวม
 - 3.2 ด้านการถือเป็นที่ ได้แก่ ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบ รับอาสาที่จะทำบางสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวม
 - 3.3 ด้านการเคารพสิทธิ ได้แก่ ไม่นำทรัพย์สินส่วนรวมมาเป็นของตนเอง แบ่งปัน และเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ทรัพย์สินส่วนรวม
4. ให้นักศึกษาเดินสำรวจดูสถานที่ สิ่งที่พบเห็นในห้องสมุด สิ่งของส่วนรวมที่นักศึกษาต้องใช้ร่วมกันภายในบริเวณมหาวิทยาลัยที่มีนักศึกษาบางคนหรือบางกลุ่มได้ยึดเอาของสิ่งนั้นมาเป็นของตนเองหรือของกลุ่ม การไม่ดูแลรักษาทรัพย์สิน การถือว่าไม่ใช่หน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ การไม่ช่วยเหลือส่วนรวม แล้วบันทึกลงในแบบสำรวจปัญหาการขาดจิตสำนึก
5. ให้นักศึกษา แบ่งกลุ่ม 3 กลุ่มสนทนาถึงปัญหาการขาดจิตสำนึกของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย และนำเสนอผลจากการสำรวจปัญหาว่ามีอะไรบ้าง แล้วเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่สำรวจพบสิ่งที่แตกต่างจากเพื่อน นำเสนอเพิ่มเติม
6. ให้นักศึกษาอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงผลเสียของการกระทำได้กล่าวและหาวิธีการแก้ปัญหานักศึกษาที่ขาดจิตสำนึก

7. อาจารย์เสนอแนะเพิ่มเติม สนทนาซักถามและหาข้อสรุปร่วมกัน โดยอาจารย์ต้องเชื่อมโยงประเด็นที่นักศึกษาร่วมกันสรุปไปสู่หัวข้อที่จะศึกษา
8. ให้นักศึกษาตอบแบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาที่เกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม
9. อาจารย์กล่าวปิดกลุ่มและนัดหมายครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตการณ์มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและการสรุปความคิดเห็นของกลุ่ม
2. ตรวจผลงาน

ครั้งที่ 3

เรื่อง “รวมใจเป็นหนึ่ง”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษารู้และเข้าใจการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและรับอาสาทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม
2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถเขียนโครงการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะให้เกิดขึ้น

แนวคิด

จิตสาธารณะ ด้านการถือปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ในวิสัยที่ตนสามารถทำได้โดยแสดงออก

เวลาที่ใช้ 60 นาที

สถานที่ ห้อง B9307 อาคาร 9

สื่อ/อุปกรณ์

1. ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่เกิดจากการขาดจิตสาธารณะ
2. แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

วิธีการจัดกิจกรรม

1. อาจารย์นำเสนอข่าวจากหนังสือพิมพ์ ที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาจากการขาดจิตสาธารณะที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ปัญหาขยะ ปัญหาการใช้แหล่งน้ำสาธารณะ ปัญหาวัยรุ่นรวมกลุ่มกันขับซิ่งรถจักรยานยนต์เสียงดัง (เด็กแว้น) เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดจากการไม่เอาใจใส่ดูแลจากผู้นำชุมชนและคนในชุมชนนั้นๆ นักศึกษาเป็นสมาชิกคนหนึ่งที่อยู่ในชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องหาแนวทางและวิธีการในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
2. ให้นักศึกษาทุกคนคิดและเขียนถึงปัญหาจากการขาดจิตสาธารณะที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง คนละ 1 ปัญหา และอธิบายลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้น
3. ให้นักศึกษาอาสาสมัครจำนวน 5-7 คน ออกมานำเสนอปัญหาในชุมชนของตนเองให้เพื่อนๆ ฟัง
4. แบ่งกลุ่มโดยให้นักศึกษาที่มีลักษณะปัญหาในชุมชนคล้ายกันอยู่กลุ่มเดียวกัน พูดคุยปัญหาที่พบในชุมชนของตนเอง และร่วมกันอภิปรายถึงการดูแล การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน
5. นำเสนอหน้าชั้น อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมครั้งนี้

6. อาจารย์ชี้แจงโครงการจิตสาธารณะ เพื่อให้นักศึกษาได้ทำความเข้าใจถึงกระบวนการให้การจัดทำโครงการ พร้อมทั้งแจกแบบฟอร์มในการเขียนโครงการ

7. อาจารย์มอบหมายงานให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันคิดและเขียนโครงการจิตสาธารณะตามแบบฟอร์มที่แจกให้ กลุ่มละ 1 โครงการ เพื่อที่จะนำมาแก้ปัญหาในชุมชนของตนเอง โดยกำหนดให้นักศึกษาดำเนินโครงการในกิจกรรมครั้งที่ 5

8. อาจารย์ให้ตัวแทนนักศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม นำเสนอโครงการจิตสาธารณะในกิจกรรมครั้งที่ 4

9. อาจารย์นัดหมาย วันเวลาและสถานที่ที่จะปฏิบัติกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมและความตั้งใจในการจัดทำโครงการ
2. บันทึกการเรียนรู้

แบบการเขียนโครงการ

1. ชื่อโครงการ

.....

2. หลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

3. วัตถุประสงค์

.....

.....

4. ผู้รับผิดชอบโครงการ

.....

5. ที่ปรึกษาโครงการ

ผศ.ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์ และอาจารย์ธัญญาภัทร์ เลิศจันทรางกูร

6. สถานที่ดำเนินการ

.....

7. วันเวลาในการปฏิบัติงาน

.....

8. งบประมาณในการดำเนินการ

.....

9. วิธีดำเนินการ

.....

.....

.....

10. เครื่องมือ/อุปกรณ์

.....

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

ครั้งที่ 4

เรื่อง “คุณค่าของมนุษย์”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ประวัติบุคคลที่ทำความดีและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม
2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำแบบอย่างประวัติบุคคลที่ทำความดีและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

แนวคิด

จิตสาธารณะด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ในวิสัยที่ตนสามารถทำได้โดยแสดงออก

เวลาที่ใช้ 60 นาที

สถานที่ ห้อง B9307 อาคาร 9

สื่อและอุปกรณ์

1. วิดีทัศน์ “พระกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ”
2. กรณีตัวอย่างบุคคลที่ได้รับการยกย่องและดีเด่นของสังคมในด้านต่าง ๆ
3. กระดาษบรูฟ / ปากกาสี

วิธีการจัดกิจกรรม

1. นำวีดิทัศน์พระกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาเปิดให้นักศึกษาชมใช้เวลา ประมาณ 15 นาที และร่วมสนทนากับนักศึกษาโดยใช้ประเด็นคำถาม
 - นักศึกษามีความรู้สึกละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ
 - นักศึกษาคิดว่าทำไมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ต้องทรงงานหนักและคิดค้นโครงการเพื่อพัฒนาประเทศอยู่ตลอดเวลา
2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น สนทนาซักถามและหาข้อสรุปร่วมกันโดยอาจารย์ต้องเชื่อมโยงประเด็นที่นักศึกษาร่วมกันสรุปไปสู่หัวข้อที่จะศึกษา คือการทำหน้าที่เพื่อส่วนรวม
3. แบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุกลุ่มเพื่อศึกษากรณีตัวอย่างบุคคลที่ได้รับการยกย่องและดีเด่นของสังคมด้านต่าง ๆ เช่น การเมือง สังคม ศิลปวัฒนธรรม อื่น ๆ เพื่อศึกษาบุคคลที่ทำความดีและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม โดยกำหนดให้แต่ละกลุ่มตามหัวข้อต่อไปนี้

- ประวัติของบุคคลตัวอย่าง
- ผลงานดีเด่น
- หลักการทำงานและผลสำเร็จ

4. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอและสรุปประเด็นสำคัญตามที่กลุ่มได้รับมอบหมาย

5. อาจารย์เปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันสรุปคุณลักษณะของคนดีที่สังคมต้องการลงในกระดาษ

6. ให้นักศึกษาทุกคนได้บอกหรือยอมรับตนเองว่า ตนเองเคยทำสิ่งที่ดีและไม่ดีอะไรต่อส่วนรวมบ้าง (เขียนเป็นแผนผังความคิด) และในส่วนที่ไม่ดีได้ปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

7. ศึกษานำเสนอโครงการทั้ง 4 โครงการ ที่จะนำมาแก้ปัญหาในชุมชนของตนเองต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

8. อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ อนุมัติโครงการเพื่อดำเนินงาน

9. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามประเด็นข้อสงสัย และสรุปถึงการทำตามหน้าที่และการรับ อาสาที่จะทำงานบางอย่างเพื่อส่วนรวม การเป็นแบบอย่างที่ดีในการที่จะนำเพื่อนวางแผนแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนของตนเอง

10. อาจารย์นัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันเพื่อปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานกลุ่ม

ใบความรู้
กรณีตัวอย่างบุคคลที่ได้รับการยกย่องและดีเด่นของสังคม
“คุณหมอ 5 บาท อีกหนึ่งคนดีในสังคมไทย”

รศ.นพ.สภา ลิ้มพานิชย์การ ข้าราชการบำนาญวัย 74 ปี ทุกวันนี้คุณหมอยังทำงานหนักกับการตรวจรักษาคนไข้รายได้น้อยซึ่งเข้ามารักษาที่คลินิกแพทย์สภา ตกวันละกว่า 30 รายเลยทีเดียวโดยคุณหมอไม่คิดค่ารักษา คิดเพียงค่ายาเริ่มตั้งแต่ 5-70 บาท จึงเป็นที่มาของฉายา หมอ 5 บาท คุณหมอสภาการทุ่มเทรักษาชาวบ้านซอยระนอง1 ย่านราชวัตร มาร่วม 43 ปี ด้วยคติการทำงานที่ว่า ตั้งใจทำงานให้เต็มที่ที่สุดเท่าที่เราจะทำได้ นับเป็นอีกหนึ่งบุคคลที่น่ายกย่องรศ.นพ.สภา ลิ้มพานิชย์การ จึงได้รับการคัดเลือกแล้วว่าเป็นผู้ได้รับรางวัลแทนคุณแผ่นดิน สาขาสาธารณสุข ณ ยุคปัจจุบันนี้แทบจะไม่มีใครเชื่อว่าบรรยากาศแบบ คลินิกแพทย์สภา จะยังมีหลงเหลืออยู่ในกรุงเทพฯ กับภาพห้องแถวเรือนไม้ขนาดเล็กๆ สภาพทรุดโทรม ตั้งอยู่ในซอยระนอง 1 ย่านราชวัตรและมีคนป่วยไข้ลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเดินเข้ามาเพื่อให้ รศ.นพ.สภาลิ้มพานิชย์การ คุณหมอวัย 74 ปี ตรวจอาการด้วยโรคพื้นฐานอย่างไข้หวัด ปวดหัว ตัวร้อน ฯลฯ คลินิกแห่งนี้ไม่คิดค่าตรวจโรคแต่คุณหมอ สภาคิดค่ายาแค่ 5-70 บาทเท่านั้น จึงได้ทำหน้าที่ปิดเป้าโรคภัยไข้เจ็บให้คนยากจน คนหาเช้ากินค่ำ มากกว่า 30 ปีแล้ว และด้วยค่ารักษาที่แม้แต่โครงการสามสิบบาทรักษาทุกโรค ยังตะลึง! คนไข้ที่เดินเข้ามาในคลินิกแห่งนี้ต่างเรียกขานคุณหมอสภาด้วยฉายาว่าหมอ 5 บาท หลังศึกษาจบจากคณะ แพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยแพทยศาสตรรศ.นพ.สภาได้รับทุนของThe China Medical Board of New York Institute ไปฝึกงานทาง Medical Photography ที่ The Johns Hopkins Hospital เมืองBaltimore เป็นเวลา1 ปี (ระหว่าง พ.ศ.2506-2507)

จากนั้นกลับมารับราชการครั้งแรกเป็นอาจารย์โท ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ หน่วยภาพ การแพทย์

หัวหน้าหน่วยถ่ายภาพ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล นอกจากนี้ยังทำงาน เป็นอาจารย์พิเศษโรงเรียนเวชนิทัศน์ โรงพยาบาลศิริราชพยาบาล อีกด้วย และ ในปี 2507 คุณหมอสภา เริ่มตั้งคลินิกสำนักงานแพทย์จากคำชักชวนของเพื่อน แต่เมื่อทำไปได้สักพัก เพื่อนของคุณหมอก็ขอถอนตัว คุณหมอจึงทำคลินิกนี้ต่อเพียงผู้เดียว โดยเช่าห้องแถวแห่งนี้จากเพื่อน เป็นรายเดือน ซึ่งตลอดเวลา 40 กว่าปีที่ผ่านมา คุณหมอมองยึดมั่นคิดเพียงค่ายา 5-70 บาท ไม่คิดค่า ตรวจ แต่หากใครไม่มีเงินจริงๆ แม้แต่ค่ายาคุณหมอก็ไม่คิด หรือหากมีไม่พอ ให้เท่าไร ก็เท่านั้น เพราะหมอสภาไม่ต้องการให้ผู้ป่วยไปซื้อยารับประทานเอง ส่วนสาเหตุที่ คุณหมอสภา จ่ายยาให้ได้ใน ราคาน้อยนิด เพราะยาร้อยละ 90 สั่งซื้อยาจากโรงงานที่ได้ลิขสิทธิ์มาผลิตยาในประเทศไทย โดยเวลาซื้อทีก็จะสั่งเยอะมากๆ จะช่วยให้ประหยัดเงินได้อย่างมาก

รศ.นพ.สภา สมรสกับ นางสุจิตรา ลิ้มพาณิชย์การ มีบุตรชาย 2 คน ชีวิตหลังเกษียณอายุราชการเมื่อปี 2537 ปัจจุบันยังรับตรวจคนไข้เป็นกิจวัตร โดยคุณหมอมองจะขับรถจากศิริราชพยาบาลมาถึงสำนักงาน คลินิกแพทย์สภา บริเวณซอยระนอง 1 ถนนพระราม 5 ย่านราชวัตร คลินิกเปิดทำการวันจันทร์-ศุกร์ หลัง 5 โมงเย็น เว้นวันเสาร์ ส่วนวันอาทิตย์ เปิด 6 โมงเย็น และกว่าจะปิดคลินิกก็ร่วม 2 ทุ่ม จึงจะกลับบ้านย่านบางขุนนนท์ เขตบางกอกน้อย

อะไรเป็นแรงบันดาลใจให้คุณหมอเปิดคลินิกหมอ 5 บาท แห่งนี้ขึ้นมา

การที่ผมคิดค่ารักษาพยาบาลราคาถูกสาเหตุมาจากตอนผมยังเด็กๆ อายุ 3-4 ขวบ ไม่สบายอยู่บ่อยๆ เป็นโรคคอตีบ พอโตขึ้นมาอีกหน่อยก็เป็นไทฟอยด์ ต่อมาก็เป็นปอดบวม กระเสาะกระแสะมาตลอด คุณแม่จึงพาผมไปรักษาที่โรงพยาบาลอยู่เป็นประจำ แล้วเวลาไปโรงพยาบาลเห็นคุณแม่เสียเงินเยอะๆ ก็คิดว่าเราป่วย ซึ่งก็แ่อยู่แล้ว เรายังต้องเสียเงินเยอะอีก อะไรที่คิดถูกได้ก็นำคิดเงินให้ถูกได้ พอถึงวันที่เราเป็นหมอจึงทำคลินิกที่จ่ายยาราคานี้ขึ้นมา

แต่ละวันมีคนไข้เข้ามารักษาจำนวนเท่าไร

เมื่อวานคนไข้มา 30 กว่าคน วันหนึ่งอย่างน้อยที่สุดก็ร่วม 10 กว่าคนแล้ว

อายุ 74 ปีแล้ว รู้สึกเหนื่อยบ้างไหมที่ต้องรับคนไข้มากมายในแต่ละวัน

ก็เหนื่อยละครับ (ตอบพร้อมรอยยิ้มบางๆ แล้วคุณหมอก็แจงตารางงานในแต่ละวันให้ฟัง) ผมตื่นเช้าขึ้นมาก็ต้องไปทำกายภาพบำบัดที่โรงพยาบาลศิริราชพยาบาล ทุกวันวันจันทร์-พุธ-ศุกร์ ตอนนี้สุขภาพไม่ค่อยดี เป็นไปตามวัยครับ เดินไม่ค่อยไหวต้องใช้ไม้เท้าแล้ว ปวดเป็นรูมาตอยด์ ข้อเข่าต้องทำกายภาพบำบัดทุกวัน วันละ 1 ชั่วโมง เพื่อให้คลายเส้นเอ็นตรงไหล่ ข้อเข่า และขาตั้งแต่เดือนที่แล้วผมจึงต้องเลิกสอนหนังสือที่โรงเรียนเวชนิทัศน์ ผมสอนด้านสัตวศาสตร์ ๓๐ ปี การถ่ายภาพทางการแพทย์ การบันทึกภาพโทรทัศน์ จนกระทั่งสอนเขียนรูปหุ่นจำลอง หรือเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โดยสอนวันละ 1-2 ชั่วโมง แต่เมื่อถึงวันที่ไม่ไหว เราก็ไม่ฝืนสังขารก็ต้องหยุดสอนไป แต่ก็ยังมีงานอื่นให้ทำ โดยหลังจากทำกายภาพบำบัดเสร็จ ผมก็จะไปนั่งทำงาน ซึ่งผมเป็นที่ปรึกษาที่โรงพยาบาลศิริราชพยาบาล ใครมีอะไรเขาก็มา

ปรึกษาเรา จนกระทั่ง 5 โมงเย็น จึงนั่งรถมาที่คลินิกซอยระนอง 1 รักษาคนไข้ต่ออีกจนถึง 2 ทุ่มทุกวัน ยกเว้นวันเสาร์

ทำไมในวัยหลังเกษียณคุณหมอมองจึงเลือกทำงานปกติอย่างคนวัยทำงาน

ผมยังทำไหนดอะไรทำได้ก็ต้องทำต่อไป นอกเสียจากร่างกายไม่ไหวแล้ว ก็คงต้องเลิกงานหนักที่สุด ณ วันนี้ คืออะไร

ก็เป็นงานตรวจคนไข้ที่ซอยระนอง 1 นี่แหละครับ ที่ทำให้คนวัยเราเหนื่อยที่สุด

ถ้าถามแรงบันดาลใจในการรักษาคนไข้วันนี้

ไม่มี (ตอบเรียบง่ายพร้อมรอยยิ้มบางๆ อีกครั้ง) คือไม่มีอะไรที่อยากทำเป็นพิเศษ วันนี้ผมทำงานเหมือนปกติที่เคยทำมาตลอดชีวิต คือตั้งใจรักษาคนไข้ให้หาย ไม่มีอะไรที่ทำให้เราดีใจมากไปกว่านี้หรอกครับ ความสบายใจของคนเป็นหมอก็คือ ช่วยเหลือคนเจ็บป่วยให้หายได้ อย่างอื่นก็ไม่มีแล้วที่ชีวิตนี้อยากทำ

คุณหมอมีวิธีรักษาอย่างไร

ต้องอธิบายก่อนว่าผมรักษาเฉพาะโรคพื้นฐานทั่วไป เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ฤดูฝนแบบนี้คนไข้ก็เป็นหวัด ทอนซิลอักเสบ เด็กๆ ไอเจ็บคอมากันเยอะ แต่ถ้าตรวจพบว่าคนไข้มีอาการหนักหมอก็จะแนะนำให้ไปตรวจที่โรงพยาบาล ซึ่งเครื่องมือทันสมัยสามารถตรวจได้อย่างละเอียด แต่คนไข้มักจะบอกว่าไม่อยากไปโรงพยาบาล เพราะเสียเวลาเต็มวัน หมอต้องเตือนสติคนไข้ว่าเสียเวลาวันเดียวดีกว่าต้องนอนแหวอยู่บนที่นอนหลายวัน แต่ก่อนไปโรงพยาบาลมักจะถามว่า มีบัตร 30 บาท บัตรประกันสังคมไหม เพื่อให้ไปใช้สิทธิที่พวกเขามีอยู่ แล้วเวลาจ่ายยาให้คนไข้ คุณหมอจะถามก่อนว่ามียาอะไรอยู่ที่บ้านแล้วบ้าง จะได้ไม่สั่งซ้ำ

รักษาคิดแค่ค่ายาเพียง 5-70 บาท พอกับค่าใช้จ่ายได้อย่างไร

ทุกวันนี้ผมใช้เงินบำนาญเดือนละ 2 หมื่นกว่าบาท ใช้จ่ายเลี้ยงคลินิก เรื่องค่ายาไม่ใช่ปัญหาเลย เพราะผมใช้ยาผลิตในบ้านเรา คนไข้บางรายมาเล่าให้ฟังว่า ไปโรงพยาบาลเอกชนเสียค่ารักษาสูงได้ยามากิน 10 กว่าเม็ด เม็ดหนึ่ง 30 บาท 40 บาท ทำให้เป็นอย่างนั้น ซึ่งคำถามบางข้อหมอตอบคนไข้ไม่ได้ เนื่องจากปัจจุบันมียารักษาโรคเยอะมาก แล้วหมอก็ไม่ใช่ยานอกพวกนั้น แต่ใช้ยาผลิตในไทยทั้งหมด ถ้ายาหมดเราก็จื้อมาเติมเรื่อยๆ ไม่เคยได้จดว่ายาหมดเมื่อไร จ่ายเงินไปเท่าไรไม่มีการทำบัญชี หมอจึงไม่เคยรู้ว่ามียาได้เท่าไร กำไรหรือไม่ เงินที่ได้มาก็จะเก็บไว้ในกล่องเล็กๆ กล่องหนึ่งเพื่อเป็นทุนซื้อยาต่อไป คลินิกนี้ไม่มีพยาบาลผู้ช่วยเพราะหมอไม่มีเงินเดือนให้เขา แต่ก็ได้คนที่บ้านอยู่ใกล้ๆ คลินิกมาช่วยเปิดปิดร้าน วันนี้คลินิกก็จ่ายค่าเช่าเดือนละ 2,000 บาท บวกค่าน้ำค่าไฟฟ้าจนทำความสะอาดอีก 500 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ผมไม่เคยคิด เพราะไม่รู้จะคิดอย่างไร หมอทำคลินิกแบบนี้ไม่มีการบันทึกรายรับ-รายจ่ายแบบนี้มา 43 ปี แล้ว

คุณหมอคิดอย่างไรกับคำกล่าวว่าคนไทยยากจนไม่มีโอกาสเข้าถึงการรักษาพยาบาลที่ดี

เรื่องอื่นไม่รู้หรอกแต่ถ้าคนไข้เข้ามาบอกว่าไม่มีเงิน หมอก็ยินดีรักษาให้ได้ ไม่มีปัญหาเลย คนยากจนเดี๋ยวนี้มีทั้งสังคมสงเคราะห์ ทั้ง 30 บาท รักษาทุกโรค มีบัตรรักษาผู้สูงอายุ คำกล่าวนี้หมอว่าไม่จริงเลย หมออยากบอก สมมติว่าใครป่วยเป็นมะเร็งก็อย่าไปสารพัดกลัว คือความกลัวยังอยู่กับคนไทยต่างจังหวัดเยอะมาก กลัวว่าหมอจะฉีดยา จะผ่า หรือยังไม่ทันไปหา ก็คิดว่าต้องเสียเงินค่ารักษามากมายแน่ๆ รีบมาหาหมอทันที อย่าไปกลัวหรือคิดไปเอง เราแตกต่างกับฝรั่งตรงนี้เป็นนิดเป็นหน่วยเขารีบไปหาหมอ ที่คลินิกก็เหมือนกันนะ หมอต้องดู ต้องว่า ชอบกลัวโน่นนี่ทุกโรคไม่น่ากลัว

อย่างที่คิด อย่างโรคไตสมัยนี้ค่าฟอกไตก็ไม่แพง อย่างที่คิด 2,000-3,000 บาท ต่อครั้งเท่านั้น ถ้าใครไม่มีจ่าย โรงพยาบาลรัฐก็มีเตียงคนไข้สงเคราะห์

คุณหมอมีคติในการทำงานอย่างไร

ตั้งใจทำงานให้เต็มที่ที่สุดเท่าที่เราจะทำได้ ผมขอทำงานนี้จนกว่าจะทำไมไหวหากวันไหนปิดร้านเกิน 3 วัน โดยไม่มีสาเหตุ และไม่แขวนป้ายว่าปิด แสดงว่าตนตายแล้ว และที่ทำไมได้เห็นเป็นธุรกิจ ทำเพราะอยากทำ ทำแล้วสบายใจ

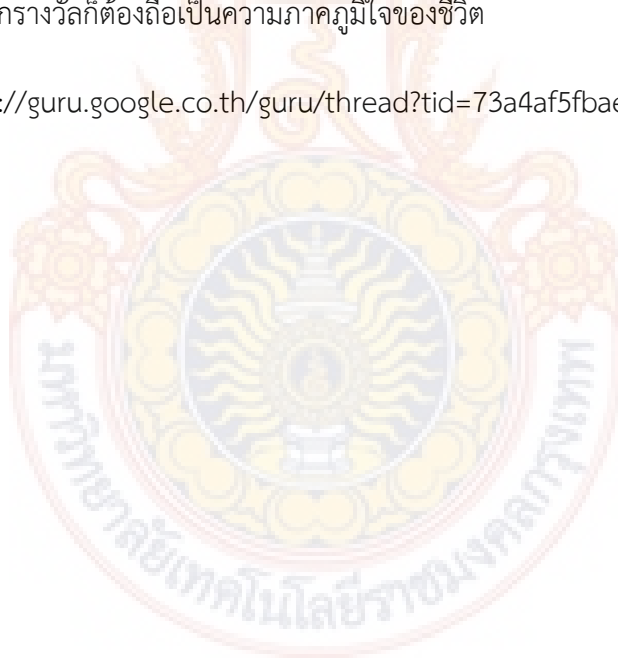
วันนี้มีหมอรุ่นใหม่สืบทอดงานคลินิกนี้หรือไม่

ไม่มีเลยครับ (ตอบทันที) แต่ผมไม่กังวล อย่างที่บอกคือชีวิตนี้เราได้ทำงานทุกอย่างเต็มที่แล้ว แต่ถ้าใครอยากทำแบบหมอก็ขอให้คำแนะนำว่า ต้องรีบเก็บสตางค์ไว้ตั้งแต่เริ่มทำงานเลยทีเดียว เพื่อที่เราจะมีเงินมาใช้จ่ายเพื่อสังคมตรงนี้โดยไม่เดือดร้อนครอบครัว ทุกวันนี้ครอบครัวผมไม่เคยว่าเลยเรื่องเอาเงินไปซื้อยา เพราะเราก็ไม่เคยรบกวนเขาเลย

รู้สึกอย่างไรเมื่อได้รับรางวัลแทนคุณแผ่นดิน สาขาสาธารณสุข

คงไม่มีอะไรจะบอกมากกว่าคำว่าดีใจ แม้ว่าเราจะทำงานตามปกติ ไม่ได้คิดว่าทำเพื่อรับรางวัลอะไร แต่ทุกรางวัลก็ต้องถือเป็นความภาคภูมิใจของชีวิต

จาก <http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=73a4af5fbae0974f> ค้นเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2554

ชื่อ.....

เรื่อง “คุณค่าของมนุษย์”

ลักษณะคนดีที่สังคมต้องการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ครั้งที่ 5

เรื่อง โครงการจิตสาธารณะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษารู้และเข้าใจการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและรับอาสาทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม
2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถจัดโครงการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะให้เกิดขึ้น
3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถวางแผนแก้ปัญหาและหาแนวทางในการพัฒนาจิตสาธารณะ

แนวคิด

โครงการจิตสาธารณะ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างประสบการณ์ในด้านจิตสาธารณะให้กับนักศึกษา โดยการมอบหมายโครงการ ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบซึ่งโครงการนี้จะสร้างประสบการณ์ให้นักศึกษาและเกิดการสะท้อนความคิด การวางแผนโครงการ การเป็นผู้นำผู้ตาม การแบ่งงานตามที่กลุ่มมอบหมาย และร่วมถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยประเมินได้จากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา การนำเสนอโครงการ การบันทึกการเรียนรู้

เวลาที่ใช้ 8 ชั่วโมง

สถานที่

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ บริเวณคณะบริหารธุรกิจ และป้ายรถประจำทางด้านหน้าและหลังมหาวิทยาลัย
2. วัดไผ่เงิน
3. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสวนพลู

สื่อ/อุปกรณ์

โครงการจิตสาธารณะทั้ง 4 โครงการ

วิธีการจัดกิจกรรม

ดำเนินกิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ โดยแบ่งนักศึกษา 4 กลุ่ม และจัดทำโครงการ ดังนี้

1. “วัยรุ่น วัยใส ใส่ใจการใช้ลิฟต์” ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
2. “จิตอาสาทำความสะอาดป้ายรถเมล์ ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ”
3. “สร้างจิตอาสาทำความสะอาดวัดไผ่เงิน” ณ วัดไผ่เงิน
4. “ปันสุข ส่งยิ้ม” ณ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสวนพลู

การประเมินผล

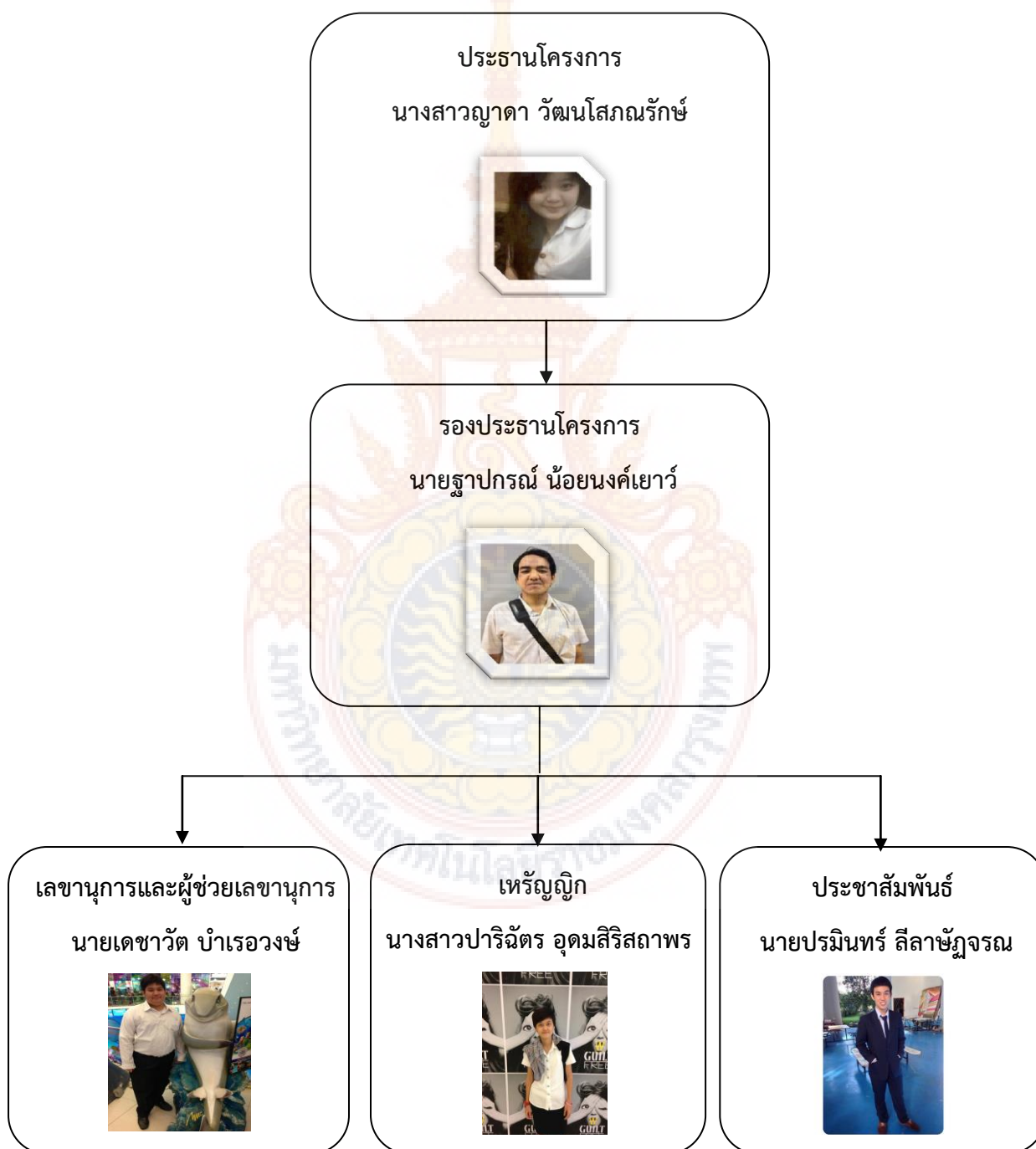
1. สังเกตพฤติกรรมและความตั้งใจในการจัดทำโครงการ
2. บันทึกการเรียนรู้

โครงการจิตสาธารณะพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

1. ชื่อโครงการ

“วัยรุ่น วัยใส ใส่ใจการใช้ลิฟต์”

2. คณะผู้ดำเนินการ

3. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ มีจำนวนผู้ใช้ลิฟต์เป็นจำนวนมากต่อวัน จึงทำให้ใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลืองซึ่งบางครั้งนั้นมีการกดลิฟต์เล่นและใช้ลิฟต์ อย่างไม่จำเป็น เช่น การขึ้นชั้น 1-2 เท่านั้น ดังนั้นจึงจัดตั้งโครงการจิตอาสาขึ้นเพื่อจัดทำกิจกรรมโครงการนี้ขึ้นมา เพื่อลดการใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลืองและประหยัดค่าใช้จ่ายที่จะเกิดจากการใช้ลิฟต์โดยใช่เหตุ

4. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อส่งเสริมให้ใช้พลังงานอย่างประหยัด
2. เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายให้แก่ทางมหาวิทยาลัย
3. เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการลดการใช้พลังงาน
4. เพื่อให้นักศึกษาได้ออกกำลังกายและมีสุขภาพที่ดี
5. เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่นักศึกษา

5. สถานที่ดำเนินการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ คณะบริหารธุรกิจ

6. วิธีดำเนินการ

นำป้ายรณรงค์ไปติดประชาสัมพันธ์ที่ลิฟต์และชั้นบันได

7. ระยะเวลาดำเนินการ

3 ช่วงเวลา ได้แก่ เวลา 8.30 น. , 11.50 น. , 16.00 น.

8. รายละเอียดงบประมาณของโครงการ

งบประมาณของโครงการ ประมาณ 1,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ลดค่าพลังงานไฟฟ้าที่ต้องใช้กับระบบลิฟต์
2. มีการประหยัดพลังงานโดยการไม่กดลิฟต์เล่นและถ้าเกิดเดินทางขึ้น 1-2 ชั้นให้เดินขึ้นบันไดแทน
3. สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคนรุ่นต่อไปในการประหยัดพลังงานและออกกำลังกาย
4. ประหยัดค่าใช้จ่ายที่จะเกิดจากการใช้ลิฟต์โดยใช่เหตุ

1. ชื่อโครงการ

จิตอาสาทำความสะอาดป้ายรถเมล์ บริเวณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

2. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันสภาวะแวดล้อมตามท้องถนนของสังคมบ้านเมืองเราในขณะนี้มีปัญหาจำพวก ฝุ่น ขยะ และเศษผงต่าง ๆ ที่ทำให้มลพิษทางอากาศของเรานั้นแย่ลงไปเรื่อย ๆ เพราะส่วนมากมีแต่คนใช้หรือคนทำให้บริเวณต่าง ๆ สกปรก โดยไม่คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมเท่าที่ควร กลุ่มของข้าพเจ้าจึงเล็งเห็นว่าเราควรเริ่มทำจากตัวเองหรือบริเวณใกล้ตัวเราก่อน จึงรวมตัวกันทำกิจกรรมจิตอาสาหรือ จิตสาธารณะนี้ขึ้น โดยการช่วยการทำความสะอาดบริเวณป้ายรถเมล์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพนี้ขึ้น เพื่อที่จะส่งผลให้บรรยากาศในบริเวณนั้นมีความร่มรื่น สะอาดน่ามอง และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ดีขึ้น

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ป้ายรถเมล์มีความสะอาดน่าใช้สำหรับการนั่งรถเมล์มากขึ้น
2. ทำให้สภาพแวดล้อมบริเวณป้ายรถเมล์ ดูสะอาดตา
3. เป็นการสร้างจิตสาธารณะกับตนเองและผู้ที่มาพบเห็น

4. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวกัญญาภัค พุ่มสาลี	รับผิดชอบ	เช็ดถูเก้าอี้ในบริเวณป้ายรถเมล์
นายพงษ์ธร เนตรสว่าง	รับผิดชอบ	กวาดขยะบริเวณป้ายรถเมล์
นางสาวภาณุมน ทองนิยม	รับผิดชอบ	บันทึกภาพและนำเสนอโครงการ
นางสาวสุวิมล ท่วมโสภะ	รับผิดชอบ	เช็ดถูเก้าอี้ในบริเวณป้ายรถเมล์
นางสาวศรินารถ เผ่าจินดา	รับผิดชอบ	กวาดขยะบริเวณป้ายรถเมล์

5. ที่ปรึกษาโครงการ

ผศ.ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์ และ อาจารย์ธัญญาภัทร์ เลิศจันทรางกูร

6. สถานที่ดำเนินการ

ป้ายรถเมล์บริเวณ หน้า-หลัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และ ป้ายรถเมล์บริเวณตรงข้ามหน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

7. วันเวลาในการปฏิบัติงาน

เวลา 9.00 – 17.00 น.

8. งบประมาณในการดำเนินการ

งบประมาณประมาณ 900 บาท

9. วิธีดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	จำนวนวัน
วางแผนการดำเนินงาน	2 วัน
จัดซื้ออุปกรณ์ที่ใช้ในการทำความสะอาด	1 วัน
ลงมือปฏิบัติงานตามที่ได้วางแผน	1 วัน
สัมภาษณ์ประชาชนที่มารอรถเมล์บริเวณป้ายรถเมล์	1 วัน

10. เครื่องมือ และ อุปกรณ์

ไม้กวาดทางมะพร้าว	5 อัน
ที่ขัดเก้าอี้	6 อัน
น้ำยาทำความสะอาด	20 ขวด
ถังน้ำ	5 ใบ
ผ้าขี้ริ้ว	10 ผืน
ที่โกยขยะ	4 อัน

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ป้ายรถเมล์และบริเวณป้ายรถเมล์ดูสะอาดน่าใช้
2. ทำให้ผู้ที่มารอรถเมล์ พึงพอใจในการใช้ป้ายรถเมล์
3. ทำให้เห็นคุณค่าถึงสิ่งของที่เป็นของสาธารณะ

12. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ตระหนักถึงการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
2. ผู้ที่มารอรถเมล์ พึงพอใจในการใช้ป้ายรถเมล์
3. เห็นคุณค่าถึงสิ่งของที่เป็นของสาธารณะ

13. ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

วางแผนให้ดีและรอบคอบ ทำงานให้ตรงกับแผนที่วางไว้ สมาชิกรับผิดชอบหน้าที่ของตนเป็นอย่างดี

14. แนวทางการพัฒนา

1. ประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อเชิญชวนให้ผู้สนใจมาร่วมทำโครงการ
2. รมรณรงค์ให้ผู้ที่ใช้ป้ายรถเมล์รักษาของที่เป็นของสาธารณะและรักษาความสะอาดบริเวณป้ายรถเมล์

15. ข้อเสนอแนะ

1. การทำโครงการครั้งต่อไป ควรจะมีระยะเวลาในการดำเนินโครงการให้มากขึ้น
2. การทำโครงการครั้งต่อไป ควรจะเพิ่มจำนวนป้ายรถเมล์ในการทำทำความสะอาด

1. ชื่อโครงการ “โครงการสร้างจิตอาสาทำความสะอาดวัดไผ่เงิน”

2. ความเป็นมาและความสำคัญ

วัดเป็นสถานที่ที่สำคัญของชาวพุทธ วัดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชนเป็นศูนย์รวมของคนในชุมชนที่จะได้พบปะกันมาทำบุญสร้างกุศลร่วมกัน สร้างวัฒนธรรมอันดีงามถือเป็นจุดเด่นของคนไทยปัญหาที่พบมากในปัจจุบันคือคนที่มาวัดไม่ดูแลรักษาความสะอาดส่งผลให้เกิดความสกปรก วัดเป็นเหมือนที่พึ่งต่างๆเมื่อเกิดอะไรขึ้นก็จะนึกถึงวัดเป็นอันดับแรก คนที่เข้าไปใช้มีมาก ผู้คนที่เข้าไปใช้ก็ยังขาดจิตสำนึกไม่ช่วยกันรักษาความสะอาด ห้องน้ำในวัดก็เกิดความสกปรกซึ่งเกิดจากสิ่งปฏิกูล สิ่งอำนวยความสะดวกไม่ค่อยดีเท่าที่ควร เช่น ห้องน้ำมีกลิ่นเหม็น สกปรก โปสท์หรือพื้นที่บริเวณรอบๆกุฏิพระสงฆ์ก็มีใบไม้และขยะอยู่บ้างบางบริเวณ

3. วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อปลูกฝังให้เป็นคนที่มีจิตสาธารณะ
2. เพื่อแบ่งเบาภาระให้กับทางวัดในการทำความสะอาดสถานที่ต่างๆของวัด
3. เพื่อปลูกฝังการทำงานเป็นทีมและมีความสามัคคี รู้จักวางแผนก่อนจะทำงาน

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ปลูกฝังให้เป็นคนที่มีจิตสาธารณะ
2. แบ่งเบาภาระให้กับทางวัดในการทำความสะอาดสถานที่ต่างๆของวัด
3. การทำงานเป็นทีมและมีความสามัคคี รู้จักวางแผนก่อนจะทำงาน
4. ได้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

5. สถานที่ดำเนินการ

วัดไผ่เงิน

6. วันเวลาในการปฏิบัติงาน

วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 เวลา 9.00 – 17.00 น.

7. งบประมาณในการดำเนินงาน

งบประมาณโครงการ 600 บาท

8. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นายสุธี วัฒนะธรรมศิริ

นายสิทธิชัย จิตรวิมาศ

นายศุภมิตร มีนิล

นายอภิวัฒน์ มะโนมัย

นายณัฐรัฐ เพ็งคำเส็ง

9. วิธีดำเนินการ

1. ติดต่อเรื่องสถานที่และอุปกรณ์กับทางวัด
2. ซื้ออุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการล้างห้องน้ำและทำความสะอาดสถานที่
3. ลงมือทำความสะอาดห้องน้ำและบริเวณรอบข้าง

10. เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. ไม้กวาดทานมะพร้าว	2. แปรงขัดพื้น
3. น้ำยาล้างห้องน้ำ	4. ถังมือ
5. แปรงขัดส้วม	6. ไม้ถูพื้น

11. ปัญหาและอุปสรรคในการทำ

1. สภาพอากาศที่ร้อน
2. จำนวนคนที่ทำความสะอาดไม่เพียงพอ
3. วันที่ทำกิจกรรมมีการตั้งตลาดนัด จึงทำงานได้ไม่สะดวกเท่าที่ควร

12. วิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

1. ชื้อน้ำหรือเครื่องดื่มเย็น
2. ต้องช่วยกันทำงานให้มากขึ้นจะได้ทำได้อย่างทั่วถึง
3. ทำเฉพาะในส่วนที่ทำได้ให้ดีที่สุด
4. ยืมของที่ใช้ทำความสะอาดจากวัด

13. ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดกิจกรรมหรือโครงการสร้างจิตอาสาบ่อยๆ
2. เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้เป็นนิสัย
3. ควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดโครงการให้มากขึ้น

1. ชื่อโครงการ

“ปันสุข ส่งยิ้ม”

2. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากในปัจจุบันยังมีเด็กๆขาดโอกาส หรือขาดแคลนทางการศึกษาอีกมาก สาเหตุอาจจะมาจาก พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแล เอาใจใส่ ฐานะทางบ้านไม่ค่อยดี หรือสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่อาศัยอยู่ไม่ให้ความสำคัญเรื่องการศึกษา หรือมีสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก ทำให้เด็กไม่มีความสุข ซึ่งจะส่งผลต่อสุขภาพจิต และพัฒนาการของเด็กด้วย

ดังนั้นจึงมีแนวความคิดที่จะหาจิตสาธารณะเพื่อสังคมส่วนรวมเกี่ยวกับเด็ก โดยการปลูกฝังแบบบูรณาการผสมผสานโดยให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วย เช่น การแสดงนิทาน การเล่นเกมเสริมทักษะ และการเก็บอุปกรณ์ให้เข้าที่หลังการใช้งานเสร็จ ทางกลุ่มจึงมีความเห็นที่จะเลือกศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสวนพลู เนื่องจากเล็งเห็นว่าสามารถที่จะให้การช่วยเหลือกับทางศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสวนพลูได้ อีกทั้งยังสะดวกในการเดินทาง

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างทักษะความรู้ให้กับเด็กๆ
2. สร้างความสนุกสนาน และมอบความสุขให้กับเด็กๆ
3. เพื่อให้เด็กๆ มีความกล้าแสดงออก และความคิดสร้างสรรค์

4. ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางสาวกัญญาภรณ์ โพธิวราร จักรเตรียมการแสดงนิทาน
2. นางสาวชนิสรา สีหมอก จักรเตรียมอุปกรณ์ เตรียมการสัมภาษณ์
3. นางสาวอภิสร่า ช้อยเครือ จักรเตรียมเกม บันทึกรูปภาพ
4. นางสาวอรอนงค์ เกิดบัว พิธีกร จัดทำกรรณาสื่อ จักรเตรียมเกมคณิตศาสตร์

5. ที่ปรึกษาโครงการ

ผศ.ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์ และ อาจารย์ธัญญาภัทร์ เลิศจันทรางกูร

6. สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสวนพลู 2

7. วันเวลาในการปฏิบัติงาน

วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ.2557 เวลา 9.00 น. – 17.00 น.

8. งบประมาณในการดำเนินงาน

งบประมาณของโครงการ 2,200 บาท ได้แก่ ดินสอไม้ ,กบเหลาดินสอ, กระดาษA4 ,สีไม้แท่งสั้น, รางวัลจากการทำกิจกรรม, กล่องดินสอเหล็ก, กระป๋องเหล็กดินสอ, สื่อการเรียนการสอน,

10. เครื่องมืออุปกรณ์

1. ลูกโป่ง
2. กระดาษภาพเกมต่างๆ
3. วัสดุตกแต่งเครื่องแต่งกายประกอบการแสดงนิทาน
4. ของประกอบการฉากการแสดงนิทาน

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็กๆมีความสุข สนุกสนาน
2. เด็กๆมีความกล้าแสดงออก และสร้างสานสัมพันธ์พี่น้อง
3. ปลุกฝังจิตสำนึกให้กับเด็กๆได้

12. ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหา	แนวทางในการแก้ไข
☐ สถานที่มีพื้นที่จำกัด	☐ จัดสรรการใช้พื้นที่ให้ได้มากที่สุด เช่น การเล่นเกมเหยียบลูกโป่งจะแบ่งเป็น 2 รอบ เป็นต้น
☐ เวลาในการดำเนินงานมีน้อย	☐ ต้องร่วมมือกันทำกิจกรรมให้ได้ทันตามเวลาที่จำกัด
☐ การดำเนินกิจกรรมบางช่วงขาดตอน	☐ นำเด็กๆร้องเพลงและเต้น
☐ หน่วยความจำกล้องดิจิตอลเต็ม	☐ ใช้กล้องโทรศัพท์มือถือบันทึกภาพแทน
☐ จัดเตรียมอุปกรณ์ตอนดาเนินกิจกรรมช้า	☐ ชวนน้องคุยและร้องเพลง
☐ ช่างภาพไม่เพียงพอ	☐ ผลัดเปลี่ยนกันบันทึกภาพรวมถึง ขอความช่วยเหลือจากคุณครู
☐ แผนกำหนดเวลาการดาเนินกิจกรรม ไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด	☐ ปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมให้ทันต่อเวลา
☐ เกมที่ได้จัดเตรียมไว้ นานเสนอไม่หมด	☐ เลือกเกมที่คล้ายๆกันออก แล้วเลือกเกมที่เหมาะสมกับน้องมากที่สุดเพื่อลดความน่าเบื่อ
☐ ของที่จัดเตรียมมามอบให้เป็นรางวัล ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้	☐ ขอความช่วยเหลือจากคุณครูให้ช่วยดูแลการกระจายของรางวัล เพื่อให้ทั่วถึงมากที่สุด
☐ การนำเสนอนิทานไม่เป็นไปตามบท ที่วางไว้	☐ ขอความร่วมมือจากน้องๆให้มีส่วนร่วมในการแสดง

ครั้งที่ 6

เรื่อง “ใครเป็นคนผิด”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาบอกผลที่ได้ รับจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมได้
2. เพื่อให้นักศึกษาวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการไม่เห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวมได้

แนวคิด

จิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองทรัพย์สินส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ทรัพย์สินส่วนรมนั้นโดยแสดงออก

เวลา 60 นาที

สถานที่ ห้อง 9307 อาคาร 9

สื่อและอุปกรณ์

1. ภาพหรือของจริงเกี่ยวกับสาธารณะสมบัติในท้องถิ่น
2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ใครเป็นคนผิด”
3. ใบงาน เรื่อง “ใครเป็นคนผิด”

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. อาจารย์ให้นักศึกษาดูภาพสาธารณะสมบัติ เช่น สวนสาธารณะ สถานีรถไฟ แม่น้ำ ลำคลอง โทรศัพท์สาธารณะ เสาไฟฟ้า ถนน เป็นต้น
2. อาจารย์ซักถามนักศึกษาถึงความสำคัญของสถานที่เหล่านั้น
3. อาจารย์แบ่งกลุ่มนักศึกษา กลุ่มละ 4 คน ศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ใครเป็นคนผิด” และช่วยกันระดมสมอง ทำกิจกรรมในใบงานที่กำหนดให้
4. ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน และให้กลุ่มอื่น ๆ เสริมเพิ่มเติมส่วนที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น
5. อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสรุปถึงประโยชน์และความสำคัญของการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
6. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถามข้อสงสัยและนัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันเพื่อปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ตรวจสอบใบงานจากผลงานกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ใครเป็นคนผิด”

“ยิ่งใหญ่” เป็นบุคคลที่กลุ่มวัยรุ่นน้อมรับว่าเป็นลูกพี่ใหญ่ประจำหมู่บ้าน ทุกๆ วัน ในตอนเย็นยิ่งใหญ่และเพื่อนมักจะมารวมกลุ่มกันที่ปากทางเข้าหมู่บ้าน ส่งเสียงดังแซวผู้หญิงและใช้โทรศัพท์สาธารณะคุยกับเพื่อนโดยไม่เกรงใจว่าจะมีใครต้องการใช้หรือไม่ ถ้าโทรศัพท์ขัดข้องหรือใช้ไม่ได้ก็จะทุบหรือกระแทกหุโทรศัพท์ เป็นผลให้โทรศัพท์แตก สายโทรศัพท์ขาด เมื่อแจ้งเหตุโทรศัพท์ขัดข้องคราวใดต้องแจ้งการโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่ที่เบี้อระอาในการมาซ่อมเพราะมีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง การกระทำของ “ยิ่งใหญ่” และเพื่อนเป็นที่เอือมระอาของคนในหมู่บ้านแต่ไม่สามารถทำอะไรได้

ในเช้าตรู่วันอาทิตย์หลังตรุษจีน “ยิ่งใหญ่” ตื่นขึ้นมาเพราะได้กลิ่นเหม็นไหม้ พบว่าห้องข้างเคียงไฟกำลังลุกไหม้อยู่ “ยิ่งใหญ่” รีบปลุกพ่อและน้อง พร้อมตะโกนแจ้งเพื่อนบ้าน และรีบวิ่งจะไปโทรศัพท์แจ้งเหตุไฟไหม้ “ยิ่งใหญ่” แทบช็อคเพราะโทรศัพท์สาธารณะนั้นหุโทรศัพท์แตกใช้การไม่ได้ “ยิ่งใหญ่” ตกใจทำอะไรไม่ถูก ได้แต่ยืนมองดูเปลวไฟที่ลุกลามห้องแถวไม้ที่ตนและเพื่อนบ้านอาศัยอยู่ด้วยความสะเทือนใจ

ใบงาน
เรื่อง “ใครเป็นคนผิด”

กลุ่มที่.....

สมาชิกกลุ่ม

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

คำชี้แจง

1. ศึกษาเอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง “ใครเป็นคนผิด”
2. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามต่อไปนี้

1. การกระทำของ ยิ่งใหญ่และเพื่อน ส่งผลกระทบต่อส่วนรวมในด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. ผู้เรียนได้ข้อคิดและบทเรียนอะไรบ้างจากกรณีตัวอย่างนี้

.....

.....

.....

.....

.....

3. ผลดีที่ได้รับจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....

เรื่อง “ใครเป็นคนผิด”

สรุปประโยชน์และความสำคัญของการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ครั้งที่ 7

เรื่อง “สรุปผลการจัดทำโครงการจิตสาธารณะ”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาู้และเข้าใจการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและรับอาสาทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม
2. เพื่อให้นักศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีและสามารถสร้างแนวร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเองได้
3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถวางแผนแก้ปัญหาและหาแนวทางในการพัฒนาชุมชนของตนเองได้

แนวคิด

จิตสาธารณะ ด้านการถือเป็นที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ในวิสัยที่ตนสามารถทำได้โดยแสดงออก

เวลาที่ใช้ 60 นาที

สถานที่ ห้อง B9307 อาคาร 9

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงานสรุปโครงการจิตสาธารณะ
2. ปากกา

วิธีดำเนินการ

1. อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันทบทวนถึงกิจกรรมการเรียนการสอนในช่วงที่ผ่านมาแล้ว
 2. ให้นักศึกษานำเสนอการดำเนินโครงการ และผลการจัดทำโครงการจิตสาธารณะ
- ทั้ง 4 กลุ่มจนครบทุกกลุ่ม
3. เมื่อนำเสนอแล้วให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและประเมินสมาชิกในกลุ่ม พร้อมบอกความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้ทำโครงการจิตสาธารณะเพื่อส่วนรวมและสังคม
 4. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามประเด็นข้อสงสัย และสรุปถึงประโยชน์และข้อคิดที่ได้รับจากกิจกรรมนี้

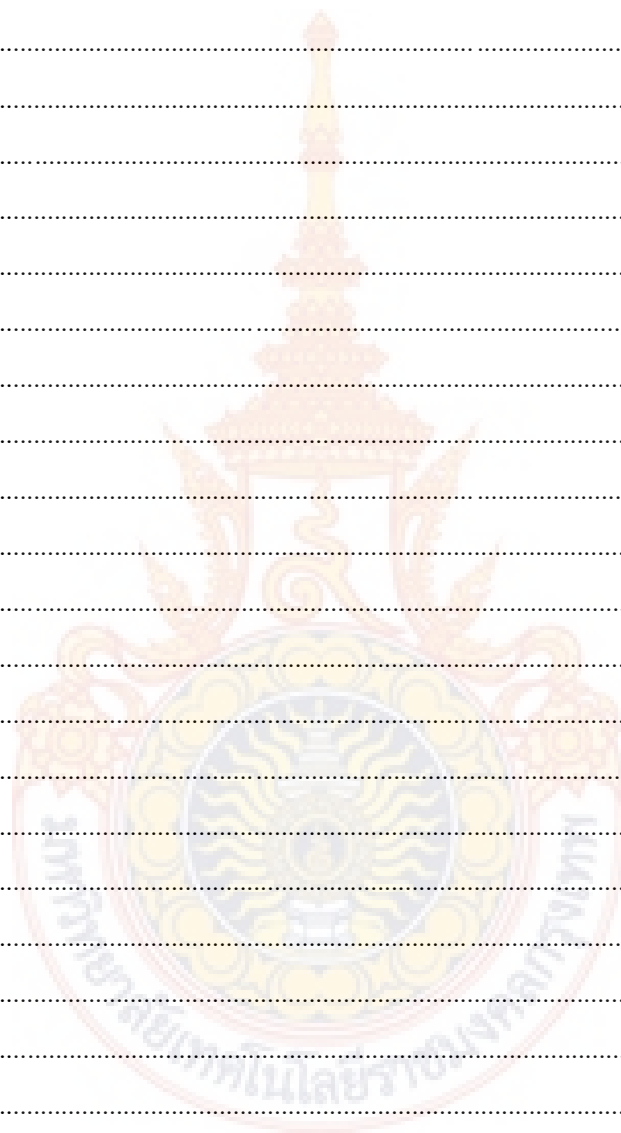
การประเมินผล

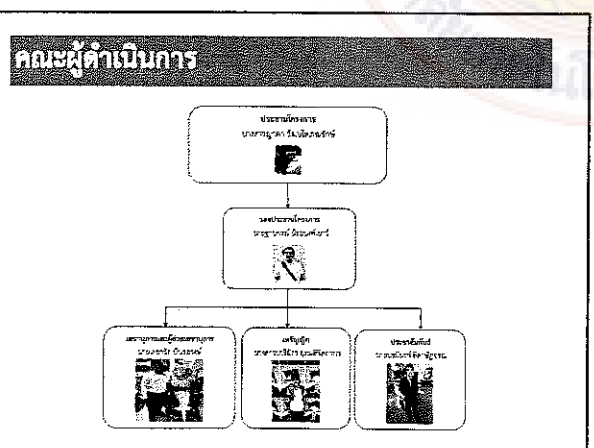
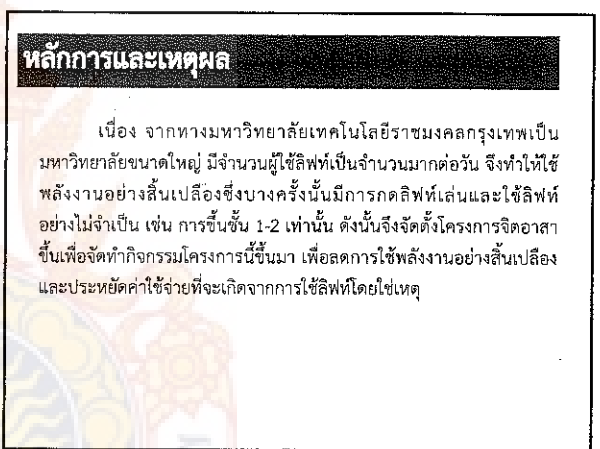
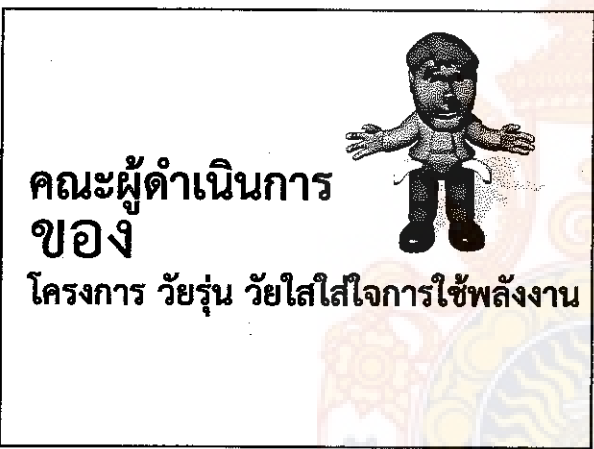
1. สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานโครงการจิตสาธารณะ

ชื่อ-สกุล.....

ใบงาน
เรื่อง “สรุปโครงการจิตสาธารณะ”

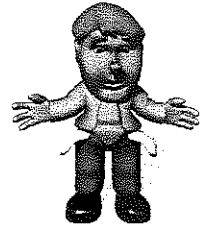
นักศึกษาารู้สึกอย่างไรที่จัดทำโครงการจิตสาธารณะเพื่อส่วนรวมและสังคม

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อส่งเสริมให้ใช้พลังงานอย่างประหยัด
2. เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายให้แก่ทางมหาวิทยาลัย
3. เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการลดการใช้พลังงาน
4. เพื่อให้นักศึกษาได้ออกกำลังกายและมีสุขภาพที่ดี
5. เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่นักศึกษา

วิธีดำเนินการ ของ

โครงการ ว่ายน้ำ รัน ว่ายน้ำ ใส่ใจการใช้พลังงาน

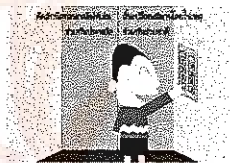
สถานที่ดำเนินการ ของ

โครงการ ว่ายน้ำ รัน ว่ายน้ำ ใส่ใจการใช้พลังงาน

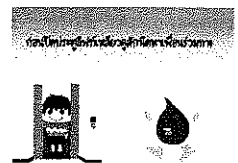

วิธีดำเนินการ

นำป้ายรณรงค์ไปติดประชาสัมพันธ์ที่ลิฟท์และชั้นบันได

ชั้นบันได 1-2 ชั้น ใช้พลังงาน 5 กิโลวัตต์

เดินบันไดเร็วลงชั้น 1-2 ชั้น ว่ายน้ำ ใส่ใจการใช้พลังงาน

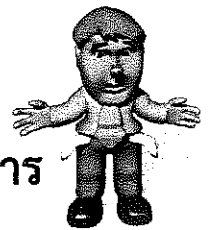
สถานที่ดำเนินการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พื้นที่บึงพระพิรุณหามาเมศ ตึก 9

ระยะเวลาดำเนินการ ของ

โครงการ ว่ายน้ำ รัน ว่ายน้ำ ใส่ใจการใช้พลังงาน

วิธีดำเนินการ

เป็นระยะเวลา 1 วัน เวลา 8.00น. - 17.30น.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.ลดค่าพลังงานไฟฟ้าที่ต้องใช้กับระบบลิฟท์
- 2.มีการประหยัดพลังงานโดยการไม่กดลิฟท์เล่นและถ้าเกิดเดินทางขึ้น 1-2 ชั้นให้เดินขึ้นบันไดแทน
- 3.สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคนรุ่นต่อไปในการประหยัดพลังงานและออกกำลังกาย
- 4.ประหยัดค่าใช้จ่ายที่จะเกิดจากการใช้ลิฟท์โดยไม่ใช้เหตุ

**รายละเอียดและงบประมาณ
ของ**
โครงการ วิทยรุ่น วิทยใส่ใส่ใจการใช้พลังงาน

**ปัญหาและอุปสรรค
ของ**
โครงการ วิทยรุ่น วิทยใส่ใส่ใจการใช้พลังงาน

**ผลที่คาดว่าจะได้รับ
ของ**
โครงการ วิทยรุ่น วิทยใส่ใส่ใจการใช้พลังงาน

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

ตัวบุคคล	สิ่งแวดล้อม
เพื่อนมาสายไม่ตรงเวลา	เนื่องจากอยู่ในช่วง ชัมเมอร์ ทำให้ การรณรงค์ไม่ทั่วถึง
มีเวลาในการเตรียมตัวน้อย	คนบางคนไม่ให้ความร่วมมือ นักศึกษาน้อย

วิธีแก้ปัญหา ของ

โครงการ วัยรุ่น วัยใสใส่ใจการใช้พลังงาน

ข้อเสนอแนะของโครงการ

อยากให้เด็กรุ่นใหม่ได้นำโครงการวัยรุ่น วัยใสใส่ใจการใช้พลังงานนี้ ไปสานต่อเพื่อต่อยอดให้เด็กรุ่นต่อไปได้มีจิตอาสาและรณรงค์โครงการต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นและมีการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังขาดตกบกพร่อง

วิธีแก้ปัญหาของการทำงาน

ตัวบุคคล	สิ่งแวดล้อม
มีการลงโทษและเพิ่มกฎเกณฑ์ให้กับคนที่มาสาย	ทำในช่วงปิดภาคเรียน
ควรเพิ่มเวลาในการดำเนินงาน	เปิดการอบรมเรื่องการประหยัดการใช้พลังงาน
	มาวันขึ้นภาคเรียนมีเขียน

รูปภาพ ของ

โครงการ วัยรุ่น วัยใสใส่ใจการใช้พลังงาน

ข้อเสนอแนะ ของ

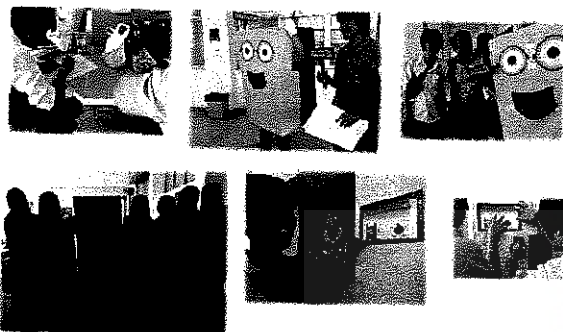
โครงการ วัยรุ่น วัยใสใส่ใจการใช้พลังงาน

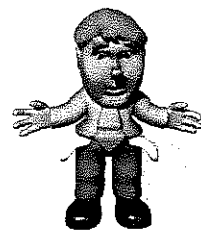
รูปภาพขั้นตอนการเตรียมอุปกรณ์

รูปภาพการดำเนินงาน

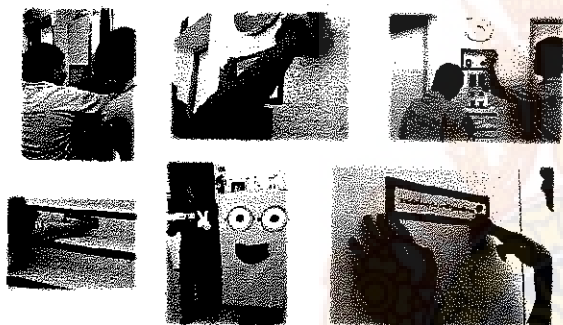

คลิป วีดีโอ
ของ

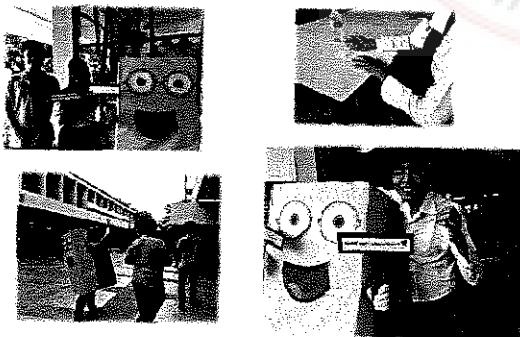

โครงการ วัยรุ่น วัยใสใส่ใจการใช้พลังงาน

รูปภาพการดำเนินงาน

รูปภาพการดำเนินงาน

เครื่องมืง และ อุปกรณ์

ใบระกาสถิต	5 อัน
ที่รองถ้วย	5 อัน
ถ้วยพลาสติกใส	20 ขวด
ถ้วย	5 ใบ
ไม้จิ้ม	10 อัน
ถ้วยชง	4 อัน

bin scan

ผลลัพธ์ที่เราจะได้รับ

- ใบระกาสถิตและถ้วยพลาสติกใสจะสะอาดน่าใช้
- ผู้ใช้ได้รับใบระกาสถิตที่สะอาดในการใช้ประกอบอาหาร
- ผู้ใช้ได้รับถ้วยพลาสติกใสที่สะอาดในการใช้ประกอบอาหาร

ประโยชน์ที่เราจะได้รับ

- จะช่วยลดการเกิดขยะและเพิ่มปริมาณขยะรีไซเคิล
- ผู้ใช้สามารถนำใบระกาสถิตไปใช้ในการประกอบอาหาร
- ผู้ใช้สามารถนำถ้วยพลาสติกใสไปใช้ในการประกอบอาหาร

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนา

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

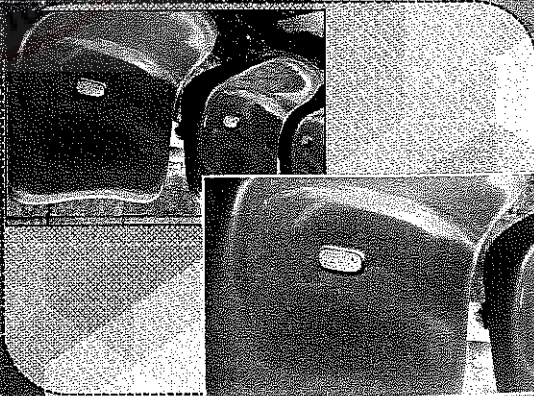
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

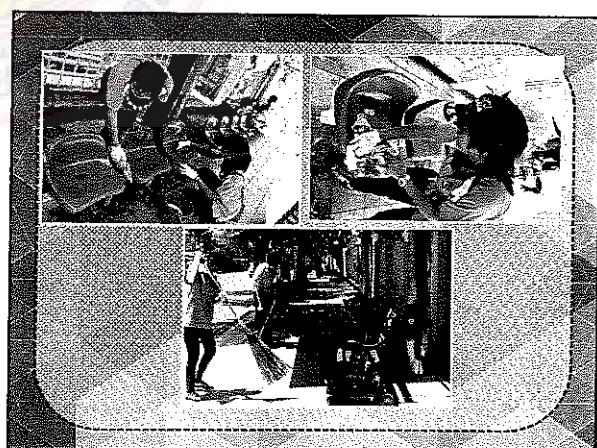
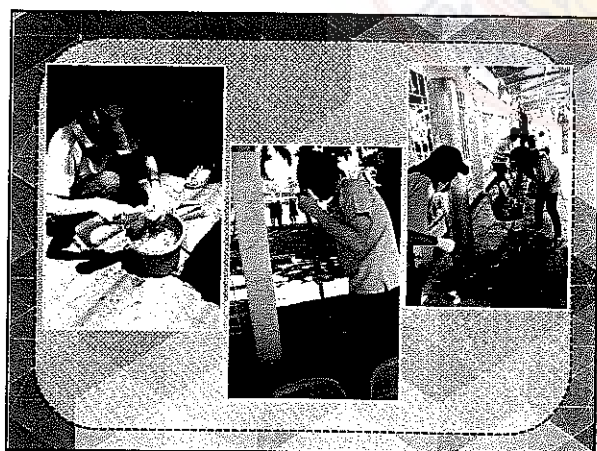
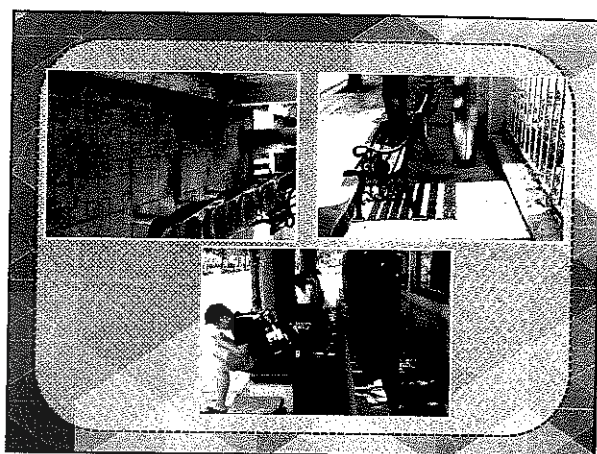

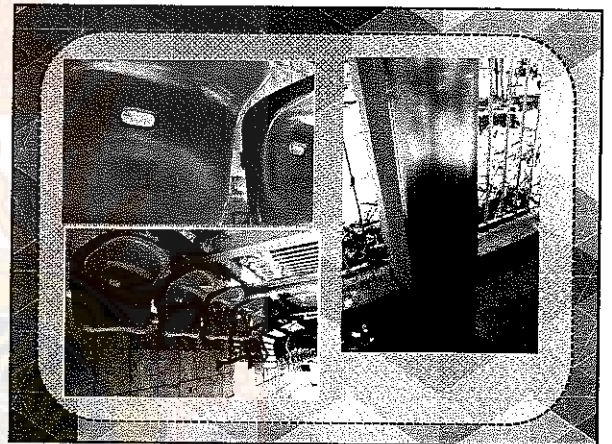
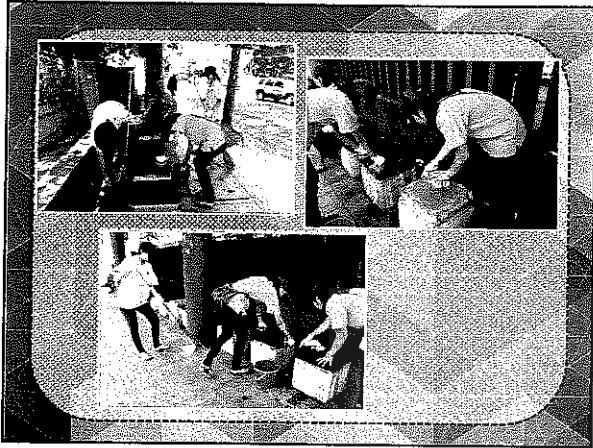
ภาพก่อนทำกิจกรรม

bin scan

โครงการสร้างจิตอาสา

ทำความสะอาดวัดไผ่เงิน

โครงการสร้างจิตอาสา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นาย สุธี	วัฒนธรรมศิริ
นาย สิทธิชัย	จิตรวิมาศ
นาย ศุภมิตร	มินิล
นาย อภิวัฒน์	มะโนมัย
นาย ณัฐรัฐ	เพ็งคำเล็ง

โครงการสร้างจิตอาสา

หลักการและเหตุผล

วัดเป็นสถานที่ที่สำคัญของชาวพุทธ วัดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชนเป็นศูนย์รวมของคนในชุมชนที่จะได้พบปะกันมาทำบุญสร้างกุศลร่วมกัน สร้างวัฒนธรรมอันดีงามถือเป็นจุดเด่นของคนไทย

โครงการสร้างจิตอาสา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังให้เป็นคนที่มีจิตสาธารณะ
2. เพื่อแบ่งเบาภาระให้กับทางวัดในการทำความสะอาดสถานที่ต่างๆของวัด
3. เพื่อปลูกฝังการทำงานเป็นทีมและมีความสามัคคี รู้จักวางแผนก่อนจะทำงาน

โครงการสร้างจิตอาสา

ที่ปรึกษาโครงการ

ผศ.ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์

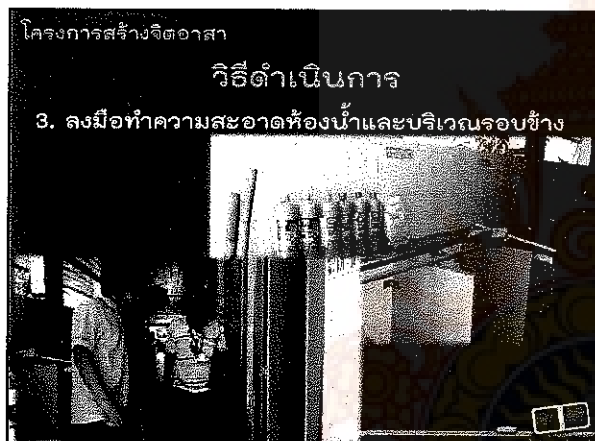
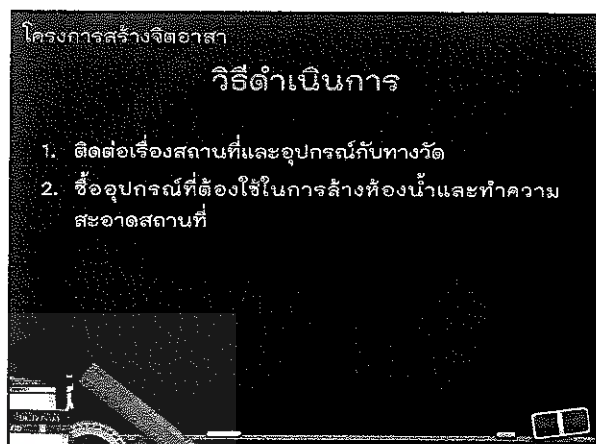
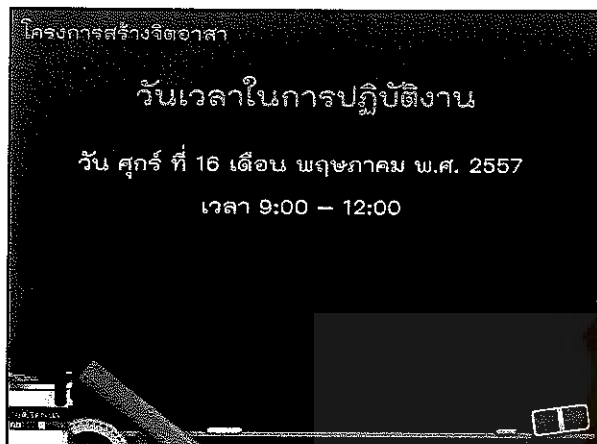
และ

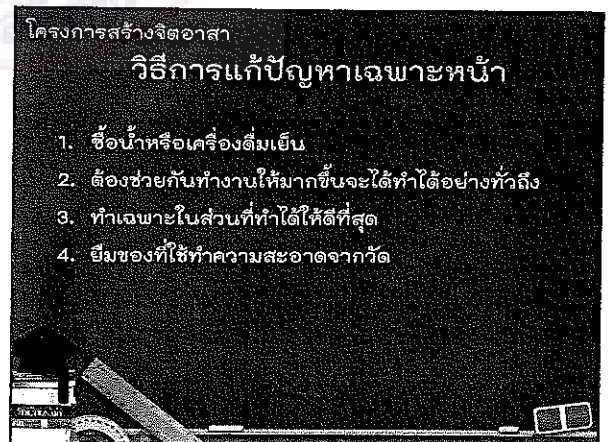
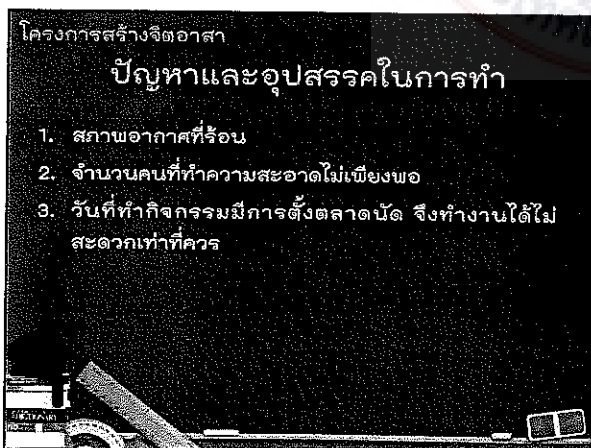
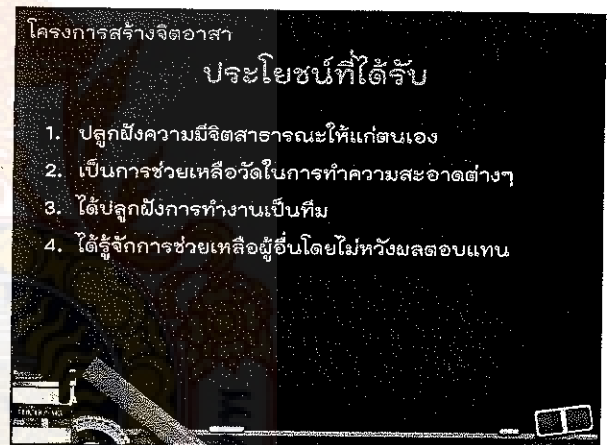
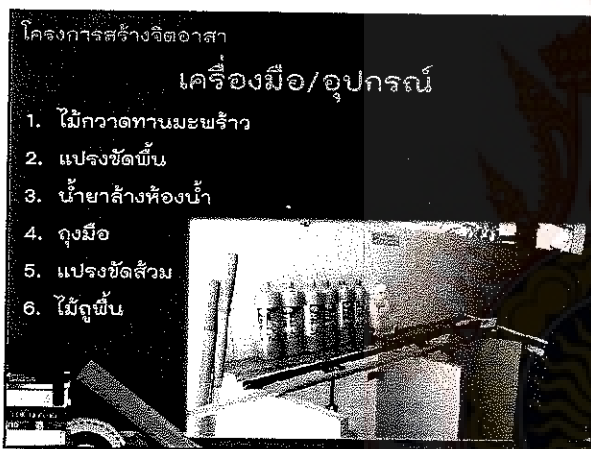
อาจารย์อัญญาภัทร์ ลิศจับทรงกรู

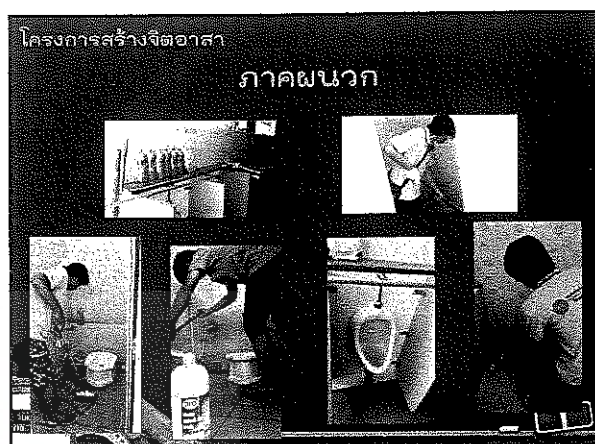
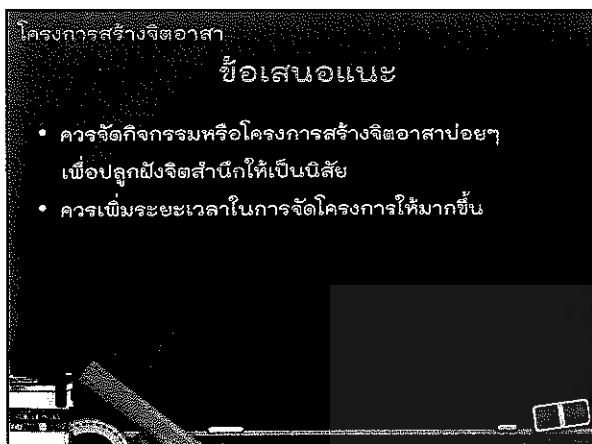
โครงการสร้างจิตอาสา

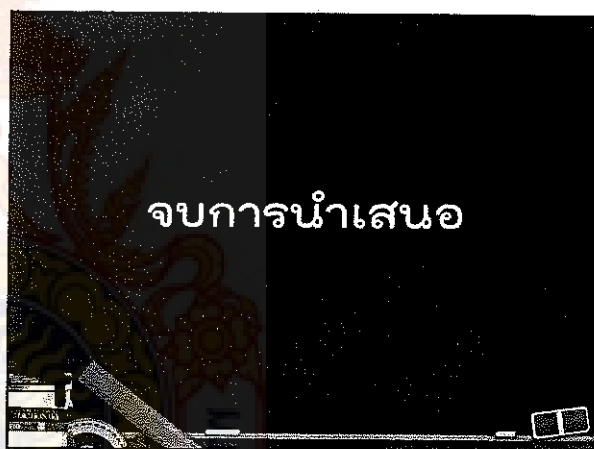
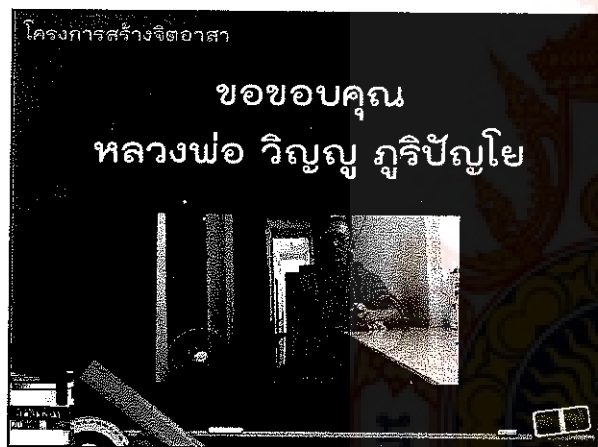
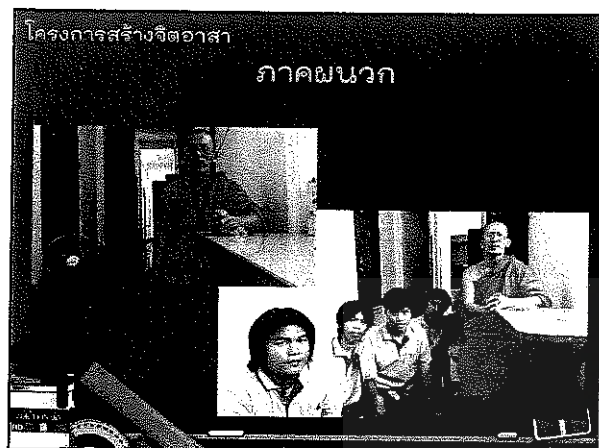
สถานที่ดำเนินการ
วัดไผ่เงิน

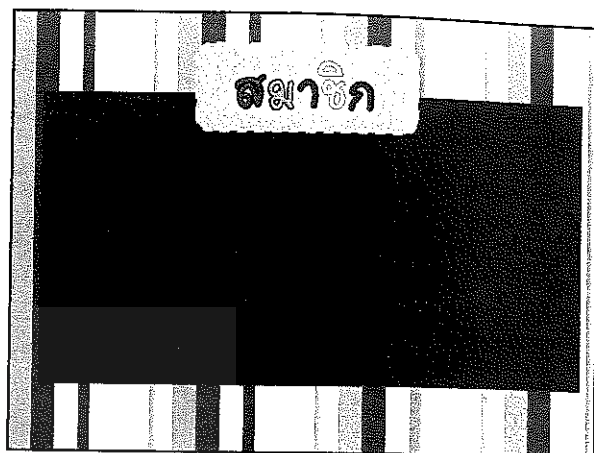

วันและเวลาในการปฏิบัติงาน

วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557
เวลา 9.00 น. - 17.00 น.

วิธีดำเนินการ

15 พฤษภาคม พ.ศ. 2557

↓

ติดต่อประสานงานสถานที่

↓

วางแผนการดำเนินงาน

↓

จัดเตรียมอุปกรณ์

21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557

↓

ลงมือปฏิบัติงานกิจกรรม

↓

ประเมินกิจกรรมโดยทางสัมมนา

↓

สรุปกิจกรรม

เครื่องมืออุปกรณ์

ลูกโป่ง

กระดาษขาวแผ่นใหญ่

BANANA

เครื่องมืออุปกรณ์

ลาพอร์บาสี

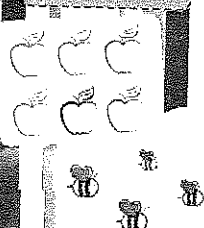

เครื่องมืออุปกรณ์

กล่องเรียงคำตามภาพ

ภาพนกฮัมมิงเบิร์ด

เครื่องมืออุปกรณ์

อุปกรณ์เสริมการ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เด็กๆ มีความสุข มีความสนุกสนาน

เด็กมีความกล้าแสดงออก และสร้างสามัคคีกับเพื่อน

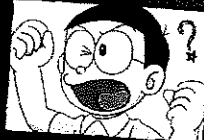
ปลูกฝังจิตสำนึกให้เด็กได้

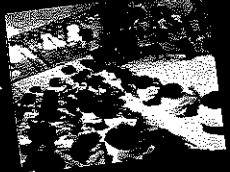
ปัญหาและอุปสรรค

1. สถานที่มีพื้นที่จำกัด
2. เวลาในการดำเนินงานมีน้อย
3. การดำเนินกิจกรรมบางช่วงขาดตอน
4. หน่วยงานเจ้าสังกัดติดขัด
5. จัดเตรียมอุปกรณ์ก่อนดำเนินกิจกรรมช้า
6. ข้างภาพไม่เพียงพอ
7. แผนกำหนดเวลาการดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด
8. เกมที่ได้จัดเตรียมไว้ นำเสนอไม่หมด
9. ของที่จัดเตรียมมามอบให้เป็นรางวัล ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้
10. การนำเสนอเนื้อหาไม่เป็นไปตามบทที่วางไว้

วิธีการแก้ไข

2. ต้องร่วมมือกันทั้งกรรมให้ได้จบตามเวลาที่กำหนด นำเด็กร้องเพลงและเต้น

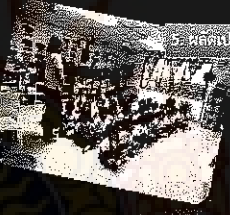

1. จัดสรรการใช้พื้นที่ให้ได้มากที่สุด เช่น การเล่นเกมเหยียบลูกโป่งจะแบ่งเป็น 2 รอบ เป็นต้น

3. ใช้เครื่องโทรศัพท์มือถือบันทึกภาพแทน

วิธีการแก้ไข

5. ผลเปลี่ยนกันบันทึกภาพรวมทั้งขอความช่วยเหลือจากคุณครู

4. ขวณน้องคุยและร้องเพลง

6. ปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมให้ทันต่อเวลา

วิธีการแก้ไข

9. ขอครูช่วยนำอุปกรณ์ต่างๆมาใช้ในการแสดง

7. เลือกเกมที่คล้ายๆกันออก แล้วเลือกเกมที่เหมาะสมกับน้องมากที่สุดเพื่อลดความน่าเบื่อ

8. ขอครูนำของเล่นจากคุณครูมาช่วยเล่นกิจกรรมของรางวัล เพื่อให้ตัวน้องมากที่สุด

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้มีความสุข สนุกสนานกับน้องๆ
2. ได้เสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
3. ได้ช่วยเหลือในการแบ่งปันสิ่งของ เวลา และร่างกาย
4. ได้มีความสุข และสนุกไปพร้อมๆ กับน้องๆ
5. ได้ให้ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน
6. รู้จักแก้ไขปัญหเฉพาะหน้า
7. มีความกล้าแสดงออกมากขึ้น
8. สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้เป็นอย่างดี
9. มีความคิดที่จะทำเพื่อผู้อื่น เพื่อสาธารณะมากขึ้น
10. สลับกันเป็นผู้นำและผู้ตาม
11. มีความภาคภูมิใจในกิจกรรมที่ทำ
12. ได้ประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับเด็กๆ

ข้อเสนอแนะ จากคุณครูศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสวนพลู

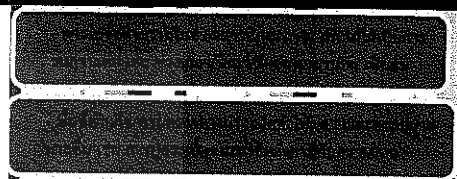

ควรมีกิจกรรมทำเพื่อนสขุ.บ่อยๆ

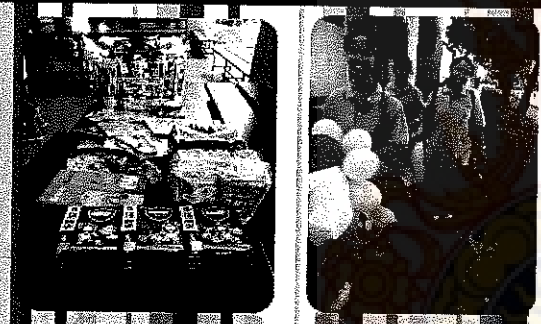
หากมีทุนทรัพย์เพียงพออยากให้ช่วยเหลือทางด้านอุปกรณ์การศึกษา ของใช้สำหรับเด็กที่ใช้งานได้จริงและปลอดภัยต่อเด็ก เพื่อนำไปบูรณาการ การเรียนการสอน เช่น กระดาษรีไซเคิลหรือกระดาษ A4 ที่ใช้งานหน้าเดียว แก้วน้ำลดขั้นตอนลดพลาสติกหุ้มใส่อาหาร สีเทียนแท่งใหญ่ๆ เพื่อเด็กเล็กจะได้บริหารกล้ามเนื้อมือ หรือ การเลือกอาหารกลางวันเด็ก เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

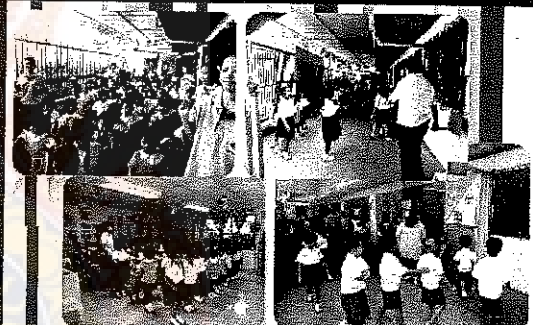
จากผู้ดำเนินกิจกรรม

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ

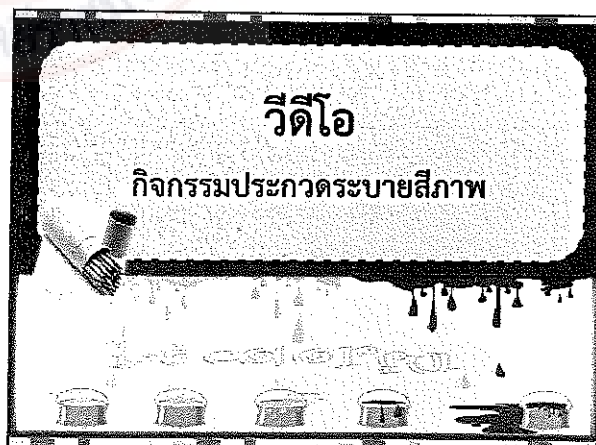

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการจิตสาธารณะ

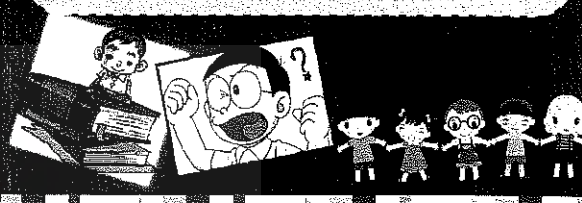

บรรยากาศความสนุกของน้องๆ

วิดีโอ

กิจกรรมเสริมทักษะภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์

เกมจับคู่คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

การนับเลขคณิตศาสตร์จากภาพ

เกมบวกเลขคณิตศาสตร์จากภาพ

วิดีโอ

กิจกรรมสนทนากลุ่ม แสดงนิทาน เกมส่

การแสดงนิทาน

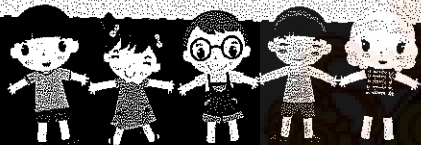

เกมเหยียบลูกโป่ง

วีดีโอ

การสัมภาษณ์ความรู้สึกของคุณครูและน้องๆ

ครั้งที่ 8

เรื่อง “ปัจฉิมนิเทศ”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาบอกประโยชน์และสรุปประเด็นสำคัญในการพัฒนาจิตสาธารณะได้
2. เพื่อให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะได้

แนวคิด

จิตสาธารณะ ด้านการถือเป็นที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ในวิสัยที่ตนสามารถทำได้โดยแสดงออก

เวลาที่ใช้ 60 นาที

สถานที่ B9307 อาคาร 9

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงานสรุปกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ
2. ปากกา

วิธีการจัดกิจกรรม

1. อาจารย์สนทนากับนักศึกษาและทบทวนถึงการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะที่ผ่านมาทั้งหมด 8 ครั้ง
2. อาจารย์แจกใบงานให้นักศึกษาทุกคนตอบคำถามตามประเด็นดังต่อไปนี้
 - จากองค์ประกอบของจิตสาธารณะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นที่ ด้านการเคารพสิทธิ นักศึกษาได้พัฒนาจิตสาธารณะของตนเองอย่างไรบ้าง
 - จากการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะได้ประโยชน์อะไรและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง
3. อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันสรุปเรื่องการมีจิตสาธารณะ
4. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถามข้อสงสัย
5. อาจารย์กล่าวปิดการจัดกิจกรรมและขอบใจนักศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานจากกิจกรรม

ชื่อ-สกุล.....

ใบงาน

เรื่อง สรุปกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาจิตสาธารณะ

1. จากองค์ประกอบของจิตสาธารณะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นที่ ด้านการเคารพสิทธิ

นักศึกษาได้พัฒนาจิตสำนึกของตนเองอย่างไร

2. จากการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะได้ประโยชน์อะไรและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไป
ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

[illegible]

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นางธัญญภัทร์ เลิศจันทรางกูร
(ภาษาอังกฤษ) Mrs. Tanyapat Lerdjantharangkoon
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3 1002 03295 637
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
หัวหน้างานแนะแนว คณะศิลปศาสตร์
4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อ
สาขาวิชามนุษยศาสตร์ ภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
2 ถนนนางลิ้นจี่ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120
โทรศัพท์ (02) 287-9600 ต่อ 2146
E-mail address : tanyapat.l@mutk.ac.th
5. ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิต มัธยม
พ.ศ. 2534	ครุศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยาและการแนะแนว) วิทยาลัยครูสวนดุสิต
พ.ศ. 2543	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นางจิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์
(ภาษาอังกฤษ) Mrs. Jiraporn Pongsritasana

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3199900161550

3. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ผู้ช่วยคณบดีคณะศิลปศาสตร์ด้านวิชาการ

4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อ

สาขาวิชามนุษยศาสตร์ ภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

2 ถนนนางลิ้นจี่ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120
โทรศัพท์ (02) 287-9600 ต่อ 2259 โทรศัพท์มือถือ 081-561-9595
E-mail address : jiraporn.pongsritasana@gmail.com

5. ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2523 มัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

พ.ศ. 2527 ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง
วิทยาลัยพยาบาลสระบุรี

พ.ศ. 2539 การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ. 2554 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การพัฒนาระบบการมนุษย์)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง